AVUI, a dos quarts de vuit de la tarda, serà atorgat el
PRESENT DE LA SALA PARES
No vulgueu quedar-vos sense dret a què us sigui adjudicat
Visiteu avui la SALA PARES

LA PUBLICITAT

ANY LV.—NUM. 18.224.—PREU: 15 CENTIMS — BARCELONA, DIJOUS, 5 DE GENER DE 1933
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19602 REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er. TELEFON 11439

CASA RODÓ
Fontanella, 14
El millor assortiment en article propis per a presents
Corbates - Bufandes - Camises
Bates en seda i llana
Mocadors - Sueters, etc.
DARRERES NOVETATS

L'Oda a la Pàtria

Una conmemoració

Enguany farà un segle que Aribau escrivia l'"Oda a la Pàtria"; era la primera vegada que un català culte dels temps moderns confiava la seva emoció a l'idioma de la terra. El poeta escrivia lluny de Catalunya, i pagava un tribut a l'amistat, simplement; tant se val; aquella inspiració havia de tenir conseqüències incalculables, perquè de fet era l'esperit de la raça que finalment s'afranquia d'una servitud secular. La renaixença catalana començava amb aquells versos tremolosos d'enyorament, amb aquella composició d'una dignitat acadèmica que avui encara fa respecte i emociona. Tot el que ha vingut després ha estat la conseqüència natural d'aquell moment de sinceritat d'un poeta patriota: cent anys d'ascensió àrdua i gloriosa sota el guiatge d'uns versos que fa un segle que cremen en l'horitzó de les nostres esperances.

I en dir que començava la renaixença catalana, s'enuncia que naixia el catalanisme, no el catalanisme estrictament polític, sinó aquell sentiment, aquell neguit, aquella ambició que durant un segle ha fecundat, secretament primer, a la llum del sol i amb l'adhesió de les consciències, després, tota la vida múltiple i contradictòria de la Catalunya contemporània. El catalanisme ha estat l'única força que no ha reculat mai, l'única realitat davant la qual, tard o d'hora, tothom s'ha hagut d'inclinar. No fa gaires anys que encara era possible sentir-ne parlar amb benèvol desdeny o amb la irritació que produeix una impertinència obstinada; la inconsciència popular molt sovint es rabejà en els sarcasmes grollers que els homes que es tenien per avançats li dedicaven; no són pas molt llunyans els temps de les "cebes" i dels "cuatro locos". No hi fa res; el catalanisme ha fet el seu camí, i l'ha fet fins a triomfar plenament. Jo voldria veure qui s'atreviria a refer-lo, a descantar-lo o a combatre'l dintre Catalunya, i crec que aquesta prova seria convenient de fer-la en bé de tots.

En cent anys el catalanisme ha triomfat com una força ingent que s'alça per damunt de la complexitat catalana; caldria ésser cec i sord per a negar-la; però si Catalunya ha pervingut a donar al seu ideal la consistència d'una realitat incoercible, no totes les individualitats catalanes senten amb igual claredat la significació d'aquest fenomen collectiu que se les enduu i les fa giravoltar en un remolí ple d'atzar i de vitalitat. En cent anys la renaixença ens ha donat un perfil collectiu, una perspectiva històrica inconfusible; però molts dels que han anat a la processó no l'han vista, i és hora que tothom adquireixi l'esma d'aquesta responsabilitat nacional.

Encara no fa vint anys que aquest esperit de catalanitat ens situava a les avançades del món modern; les novetats literàries i artístiques penetraven pel canal del catalanisme, les especulacions filosòfiques i socials modernes es protegien amb el catalanisme per a instal·lar-se en els esperits més inquiets i curiosos. Això arribà a fer-nos semblar petulants i fins insuportables per a certa gent, i potser ens va fer acceptar sense resistència una idea massa optimista de nosaltres mateixos. Han passat els anys, el catalanisme ha triomfat políticament, però si fem un esforç per a ésser imparcials, encara que ens pesi haurem de reconèixer que en molts aspectes ens havem deturat o no havem sabut mantenir aquell lloc d'avançada que ens havíem conquistat amb el nostre esforç i amb la nostra disconformitat fecunda.

Avui, l'ésser catalanista no confereix cap títol especial, perquè tothom ho és a Catalunya; és un guany evident; jo crec, però, que convindria cercar una equivalència a aquella significació: catalanista hauria de voler dir alguna cosa més del que avui significa. El vell Aldavert deia que catalanista volia dir l'aspiració a un milloament moral del català, i per a mi la definició avui és igualment bona que aleshores. Políticament, dir-se catalanista avui no defineix res; socialment, si que pot denunciar una diferència i un criteri: el criteri de voler i treballar per una Catalunya superior, afranquida de tuteles i de provincianismes. I per a arribar a aquesta independència moral no n'hi ha prou amb disposar d'una bastida política impressionant, sinó que és necessari que l'interior d'aquesta arquitectura sigui ocupat per les manifestacions d'una vida espiritual intensa.

Els exponents d'aquesta vitalitat en primer terme són les manifestacions de la intel·ligència: llibres, diaris, teatres, activitats acadèmiques i científiques, arts i literatura. Aquestes han estat les armes glorioses de la renaixença; sense elles la victòria arribaria a semblar-nos una nosa. Per a conquistar les prerrogatives d'un poble veritablement alliberat, necessitem intensificar i millorar totes aquestes manifestacions de la nostra ànima collectiva. El centenari de l'"Oda a la Pàtria" és un motiu excepcional per a recordar aquestes obligacions. El Govern de Catalunya, per la seva banda, no pot deixar passar aquesta data sense commemorar-la dignament. La difusió de la poesia d'Aribau en aquests moments seria un acte de catalanisme autèntic. Hi ha milers de catalans que no han llegit mai l'"Oda a la Pàtria".

CARLES CAPDEVILA

La independència de les Filipines

Londres, 4. — Comuniquen de Washington a l'Agència Reuter que el senyor Hoover oposarà el seu vet a la llei de concessió de la independència a les illes Filipines en un periode de deu anys.

El senyor Hoover ha tramès el projecte al sots-secretari de Guerra perquè n'emeti un informe. — Fabra.

L'estudi de l'estratosfera

L'Havre, 4. — El professor Piccard ha embarcat cap als Estats Units on continuarà els experiments de l'estratosfera. — Fabra.

Un sistema nou de propaganda comunista

Bucarest, 4. — La policia ha descobert un nou sistema de propaganda comunista.

Amb motiu de les festes de Nadal i Cap d'Any, els pastissers colloquen dintre dels pastels minúsculs papers en els quals hi ha versos, jocs de paraules i profecies polítiques.

La policia busca els autors o còmplices d'aquest original mitjà de propaganda. Moltes pastisseries de luxe han estat afectades per la propaganda comunista. — Fabra.

Els funerals de monsenyor Carsalade

Perpinyà, 4. — Avui s'han celebrat, sota la presidència de Monsenyor Cezerac, arquebisbe d'Alby, els funerals de Monsenyor Carsalade du Pont, bisbe de Perpinyà. Ha oficiat a la missa l'arquebisbe d'Avinyó. — Fabra.

La unió duanera italo-albanesa

Londres, 4. — Als Circols oficials es manifesta la creença que no es portarà endavant el projecte d'unió duanera entre Itàlia i Albània, ja que en l'estat actual en què es troba Europa sols tindria per resultat afegir un nou element de pertorbació a la situació ja molt confosa. — Fabra.

Roma, 4. — Als circols polítics es desment terminantment:

Primer, que hi hagi en curs negociacions entre Itàlia i Albània per arribar a una unió econòmica, i

Segon, que Olbània, recolzant-se en les clàusules de la Conferència d'Ambaixadors de 1921, pensa fer una crida en ajut d'Itàlia. — Fabra.

Full de dietari

Eufòria mercantil

—Si aquests dies poguessin durar! —sospiren els botiguers, a despit de la fatiga que els aclapara.

I és que la visió de la botiga curulla de gent i del calaix curull de bitllets de banc, comunica una joia, un optimisme que travessen tots els cansaments físics.

—El comerç hauria d'ésser això, això sempre — murmura una botiguera tot fent un gest dissimulat per afluixar la pressió de la lligacama que vuit hores ha que oprimeix la seva carn delicada.

Paraula natural, desig humanissim, però també paraula temerària i desig perillós. Si aquest devessall de compradors entrés cada dia a la botiga i l'obligués a treballar vint hores amb febre i amb neguit, és fàcil que no se'n felicitaria amb tant d'entusiasme com ara, que és sols un rampell que a penes dura una setmana. Però la botiguera no s'adona d'aquest fet de psicologia elemental i, en separar dissimuladament la lligacama del sèc profund que ha llaurat durant vint hores de pressió contínua, desitja de debò que la fuga persisteixi.

Disculpem el botiguer. Disculpem la botiguera. Res tan desolador com un establiment on no entra ningú d'un cap de dia a l'altre. Darrera els llargs taulells—que diríeu que encara s'allarguen més en la soledat—els dependents caragolen uns cigarrets molt prims i espien els posats de l'amo, que debades prova de dissimular el seu aclaparament, i llança al carrer el seu S. O. S. mut, però patètic. A la caixa el caixer remena unes monedes familiars. Passa un gat. Vola una mosca. I cada minúscul esdeveniment d'aquesta mena, dins l'enorme buidor de la botiga, pren unes proporcions extraordinàries.

Ah, no: les botigues sempre haurien d'ésser plenes com en aquests dies. La clientela espessa i càlida hi hauria de circular interminablement com la sang dins les artèries d'un eufòric.

CARLES SOLDEVILA

EL CENS ELECTORAL

El 23 d'abril es podran celebrar les eleccions

Madrid, 4. — Aquesta tarda s'ha reunit al Congrés la Junta Central del Cens.

En acabar la reunió, el senyor Honorato de Castro, director de l'Institut Geogràfic i Estadístic, ha facilitat la següent referència:

Es preceptiu, d'acord amb l'article segon de l allei de 25 de novembre de 1908, el que sigui oïda la Junta Central del Cens abans que el Govern pugui reduir els terminis fixats per la llei electoral per a la realització de les operacions que segueixen a la publicació de les llistes electorals, i amb aquest fi, el Govern ha demanat informes a la Junta Central del Cens perquè aquesta digui si és possible que, exposades al públic les tres llistes a què es refereix l'article 34 de la llei eectoral el dia 20 de febrer, quedi reduït a deu dies el termini per reclamar contra elles (2 de març), i catorze dies perquè informin les juntes municipals sobre les reclamacions (16 de març), sis dies per a la resolució (22 de març), tres dies per a comunicar aquestes resolucions (25 de març), i deu dies per designar presidents i suplents (4 d'abril).

La Junta — ha continuat dient el senyor de Castro — ha acordat, per unanimitat, informar en sentit d'acord amb la proposta.

Després dels acords adoptats per la Junta central, en la seva reunió celebrada aquesta tarda, les eleccions podran celebrar-se el 23 d'abril.

El ministre de la Governació i el director de l'Institut Geogràfic i Estadístic han telegrafiat als governadors civils i als caps d'estadística respectius, perquè s'incautin de les llistes electorals que no han estat encara impreses per les diputacions i les trametin a Madrid, on s'imprimiran en termini brevissim.

Els originals començaran a arribar demà, i aniran immediatament a la impremta.

Manquen més de 500.000 noms per a publicar dels censos de tot Espanya.

El termini per al lliurament d'aquestes llistes acabà el dia 16 de desembre, i es donà una pròrroga fins al dia primer de gener, però com sigui que algunes diputacions no han pogut ultimar-les per manca de mitjans electorals, desitjós el Govern de celebrar les eleccions en el mes d'abril, es disposà a imprimir les llistes a Madrid, i així que siguin impreses, seran trameses a les respectives provincies.

El cardenal Bourne

Plimouth, 4. — Ha arribat de Roma el cardenal Bourne. Es troba en plena convalescència. — Fabra.

Una sobirania fictícia

Rio de Oro

No és pas precisament la República, en escollir la vella factoria de Villa Cisneros per a lloc de residència temporal als indesitjables de l'extrema dreta i de l'extrema esquerra, la que ha tornat a donar caràcter d'actualitat internacional a les possessions espanyoles del Sahara, conegudes vulgarment per Río de Oro. La premsa colonialista francesa ve subratllant molt sovint l'interès que té per a ella la pacificació absoluta d'aquelles regions, que constitueixen un centre d'agitació i malestar per a les seves càbiles sotmeses de l'anti-Atlas, o sigui al sud del Maroc i per les del nord de la Mauritània. Des de fa temps que s'ha acabat la tranquil·litat en aquell sector del Sahara, on els cops de mà contra les caravanes es produeixen amb molta freqüència i que han obligat a mobilitzar nombroses forces de vigilància i seguretat entre els caps militars del Sahara.

Això no és precisament d'ahir; l'any 1923 ó 1924 una forta mehalla francesa del desert va caure en territori maurità, en una emboscada que li havien preparat els nòmades d'Adrar Suttuf (Río de Oro). El cop va reeixir tan perfectament, que gairebé tots els homes moriren; els supervivents foren venuts com a esclaus; el material de guerra, bastant abundant, permeté equipar molts d'aquests pirates del desert, sense parlar del bestiar i de les mercaderies de què s'incautaren, i per al repartiment de les quals, no cal dir-ho, anaren a refugiar-se a casa seva, en territori de sobirania espanyola.

Des d'aleshores, els cops donats per aquests pirates s'han anat repetint, fins a l'extrem que, com hem dit abans, les caravanes requereixen ara fortes mehalles de protecció. L'audàcia d'aquests "rezzacs" ha arribat fins a intentar interceptar les famoses expedicions de sal d'In Salah (milers de camells), que és com si diguéssim a més de mil quilòmetres del punt de partida, i a través del Sahara més inhospitalari!

El problema s'ha agreujat darrerament amb la persecució per part de les tropes del Marroc francès dels darrers nuclis de rebels de les regions de Tafilert que han trobat un ajut, un refugi i un terreny propici amb els de Reghiba, zona nord de Río de Oro.

Els bereberes que volten la Península d'Ed. Dakkla, o si es vol millor, de Villa Cisneros, observen respecte a Espanya una actitud d'amistat; en dir amistat, vol dir en no repetir l'atac i saqueig de la petita fortalesa i escasses factories de pesca que hi ha, com ja van fer per llà l'any 1889. Aquesta amistat, però, no els priva d'ésser a l'aguait dels avions que passen de la línia de Dakar i veure si poden segrestar els pilots (els viatgers no hi són admesos en aquella etapa) per a obtenir una bona prima, com fou el cas de l'aviador uruguai, fa pocs anys; aquesta amistat amb Espanya no els priva tampoc d'apoderar-se dels vaixells pesquers espanyols, que cometen la imprudència d'apropar-se massa a la costa, on queden varats, per la mancança de cartes marines; cosa que també succeïa abans amb certa freqüència.

Altrament, segons ara ens expliquen els qui hi fan una residència forçosa, sota els canons, aquests bereberes no són mala gent. Perquè es portin bé, el Govern d'Espanya, almenys en temps de la monarquia, escampava uns quants milers de duros entre les principals càbiles.

En aquestes condicions, els habitants de Río de Oro poden alternar magnificament entre llur agraïment a Espanya i la seva afició predilecta: la pirateria, que, naturalment, és a costes dels protegits o sotmesos a França.

Darrerament, fa pocs mesos, moria el tinent Mac Mahon en una emboscada que havien preparat gent de Río de Oro, a les seves forces a Askreidit.

Tots aquests detalls són interessants perquè ajuden a comprendre la nerviositat que s'observa en alguns sectors colonialistes — i parlant més clar: militars — de la veïna nació.

El manteniment d'un focus de dissidència i de rebeldia com és Río de Oro, sense que les tropes franceses puguin entrar-hi, constitueix una preocupació legítima per a França, que ve perseguint amb una tenacitat extraordinària aquesta magna empresa que és la unió terrestre de les seves colònies de l'Africa Occidental i del Tchad, amb el Marroc i Algèria; per aconseguir-ho, no té més remei que mantenir tot el Sahara sota el seu puny i per a estendre les pistes que relliguin directament el Senegal i el Niger amb el Marroc, cal fer desaparèixer aquests veïns tan molestosos que són els bereberes de Río de Oro.

¿França ha plantejat diplomàticament aquesta qüestió a Espanya? Pel que es ve dient, sembla que sí, i per bé que hom desconeix el veritable ahast de les proposicions que s'hagin pogut fer, és evident que si Río de Oro té alguna utilitat per a França, no en té absolutament cap per a Espanya.

La cessió de l'interior de Río de Oro, que acceptà tan candorosament aquell funest règim que mai no va saber comprendre el que feia renunciant els seus drets a la Guinea i al Marroc occidental, fou per a dissimular un dels fracassos més sorollosos que es registren en la diplomàcia d'un país. A més, a França no li interessava el veïnat d'Alemanya ni les seves possessions davant de les Illes Canàries. Avui, però, les coses han canviat força, i Río de Oro pot ésser un seriós destorb per a França, si nosaltres no ens determinem a assegurar la pau i tranquil·litat en l'interior d'aquella zona desèrtica, com ens pertoca en prendre'n la sobirania. Però això voldria dir despendre diners, molts diners, i fins potser ens costaria sang, i els arenals del Sahara (que no són colonitzables, contràriament al que ha escrit algú) no valen ni una esgarrinxada; no valen el fum d'un cigar.

Per això trobem que si és exacta la proposta que es faria a Espanya de renunciar a Río de Oro, respectant la península Dakhia i Cabo Juby, únics llocs on hi ha vestigis de sobirania (un petit port, un forti, tres o quatre canons, una antena de T. S. F., unes pesquerieries, els hangars de l'aviació francesa i uns exiliats temporals) a canvi de l'abandonament per part de França dels seus drets sobre Tànger, ens sembla que l'afer no hauria de pensar-se gaire, perquè seria el primer gran èxit diplomàtic que hauria aconseguit de molts anys ençà un Govern de Madrid; èxit que enrobustiria la República donant-li un gran prestigi davant l'opinió internacional.

VALENTÍ BOSCH

Cortines de fum

Solució de l'enigme

Ja s'ha aclarit el misteri. Perquè nosaltres hi vèiem un punt misteriós. Que el jutge Sr. Filiberto Arrontes decretés el procés d'uns membres de la Comarcal de l'Esquerra i que l'Esquerra se n'indignés, pot semblar natural fins a cert punt. Però tot seguit ens vam adonar, per les campanyes que feia "L'Opinió", que aquesta qüestió no els importava gaire. Hi havia una dèria per desviar-la. Es veia clar que l'objectiu era involucrar-hi el Sr. Anguera de Sojo, a base d'imputacions gratuites. I aleshores, a favor d'un xim-xim demagògic ampulós i confusionari, projectar tot l'odi popular damunt del President de l'Audiència. Quant al senyor Arrontes i els membres de la comarcal de l'Esquerra, passaven a últim terme i bon profit.

Aquest escamoteig, quina causa tenia? ¿Quins motius impulsaven cert sector de l'Esquerra a llançar-se damunt del Sr. Anguera de Sojo d'una manera exclusiva i aferrissada?

Fins ara no era clar. Ara ells mateixos ens han donat la clau de l'enigma. Llegiu, si no, un article de "La Humanitat" de dissabte i la primera pàgina de "L'Opinió" de dimarts. Hi trobareu certes coincidències que ho expliquen tot. Per dir-ho en una paraula tant l'un com l'altre diari deixen entreveure una temença, i és aquesta temença allò que els fa botre.

Tenen por que el procés de l'afer de la venda de càrrecs municipals entri dins d'una fase enutjosa.

Perquè es vegi més clar, resumirem la història del famós afer, els incidents del qual poden esquematitzar-se així:

a) Descobriment d'una agència venedora de càrrecs municipals.

b) Troballa d'uns comptes corrents a nom dels suposats compradors de càrrecs.

c) Existència d'uns nomenaments il·legals a l'Ajuntament de Barcelona.

Planejat així el problema, la solució és ben senzilla. Sabem:

a) Que *n* regidors venien càrrecs.

b) Que *n* senyors havien dipositat quantitats seguint les indicacions de l'agència de venda de càrrecs.

c) Que *n* nomenaments municipals eren fets en forma anti-reglamentària.

Llavors la solució és ben senzilla. Cal que cada regidor aporti la llista dels nomenaments de personal que ha fet. Cal que el jutge vegi les actes de les sessions dins les quals s'han fet aquests nomenaments.

Si el nom d'un individu figura alhora a la llista de compte correntistes del Banc que utilitzaven els de l'agència que venia nomenaments municipals i a la llista de nomenaments anti-reglamentaris, llavors el regidor que l'ha recomanat, ultra la falta que representi aquella irregularitat, és fortament suspecte de saber alguna cosa de la venda d'aquell càrrec. La justícia pot, doncs, actuar amb fonament de causa.

Fixeu-vos bé, sobretot, en una cosa: *les llistes de nomenaments i d'actes municipals són l'únic camí que té la justícia per a descobrir els culpables; ja que, sense ell, només n'hi hauria un: l'espontània presentació d'aquell que ha comprat; i aquest no és lògic que es presenti, car té por, lògicament, del càstig que li cauria a sobre.*"

Essent així, és presumible que els regidors s'hauran afanyat a lliurar aquesta prova "essencial" i fer-la a mans del jutge. Això és evident.

Doncs, la realitat és ben al contrari.

Llegim a tots els diaris que l'advocat de l'Ajuntament, Sr. Barella, *ha presentat al jutjat un escrit, demanant que l'Ajuntament sigui rellevat de presentar aquelles llistes i aquelles actes.*

Per què? — diem nosaltres —. Car les actes de l'Ajuntament, com diem, les pot veure qualsevol ciutadà, i amb més raó el jutge; sobretot quan són una peça essencial de la prova del sumari.

"La Humanitat", dissabte, en un article signat pel diputat Grau Jassans, i "L'Opinió" de dimarts, s'alcen, indignats, contra aquesta pretensió del jutge; atribuint-la, és clar, al Sr. Anguera de Sojo; car a ells, feixistes convençuts, no els cap a la barretina que un President de l'Audiència no faci mans i mànigues de la voluntat del jutge. Cadascú veu el món amb els seus ulls.

"*L'Opinió*" porta la lengueresa fins al punt d'escriure: "...obligant (el senyor Anguera) que el primer nomenament antireglamentari que fèu l'Esquerra fos el del Sr. Anguera de Sojo..."

Nosaltres trobem que només una passió política sense cervell pot arribar a paragonar l'acte d'expulsar revolucionàriament un magistrat que representava els governs de la monarquia, i posar-hi, en comptes, un català, perseguit per la dictadura, defensor dels processats per la causa de la bomba de Garraf, — procés molt més perillós que els que fa el Sr. Filiberto Arrontes, — amb l'acte de fer entrar a l'Ajuntament, cobrant amb els diners de la Ciutat, vells de seixanta anys, noietes de setze, germanes i fills de regidors. Una cosa és revolució i una altra desori. L'Esquerra pot reivindicar amb orgull el primer nomenament: ¿goseria vanar-se dels segons l'anònim redactor de "L'Opinió"?

I, per acabar, preguntem: ¿Es que hi ha el propòsit de distraure l'atenció pública d'un escàndol amb un altre escàndol?

Perquè ens costa de creure que l'actual campanya poca-solta obeeixi a mera poca-solta. No tenim, fet i fet, un concepte tan petit de l'Esquerra. Ens consta que, quan vol, sap on té la mà dreta.

ROSSEND LLATES

UN INCENDI HA DESTRUIT EL TRANSATLANTIC FRANCES "ATLANTIQUE"

Han mort divuit persones

El vaixell desplaçava 42.000 tones

París, 4. — El ministeri de la Marina Mercant ha donat aquest matí la notícia que el transatlàntic "Atlantique" està cremant a l'oest de Guernesey.

El vaixell alemany "Roue" ha recollit part de la tripulació. Des de Xerburg, El Havre i Brest, han acudit al lloc del sinistre diversos remolcadors.

Al migdia s'anunciava que havia estat salvada tota la tripulació.

L'"Atlantique" és el més luxós dels vaixells francesos que fan la línia d'Amèrica. Actualment fa el trajecte Bordeus - Buenos Aires. Fou construït l'any 1931 amb tot confort, i desplaça 42.000 tones.

Hom suposa que l'incendi ha esclatat a la cabina de T. S. F.

Des de Le Bourget han sortit cap a Xerburg cinc avions especials que permetran d'estar al corrent de la marxa dels treballs de salvament. — Fabra.

Xerburg, 4. — Els vaixells "Ruhr", "Achille" i "Fordcastle" han desembarcat 127 nàufrags de l'"Atlantique", els quals han manifestat que el comandant del dit vaixell no sortí d'aquest fins a les 11'45, llançant-se finalment a la mar.

El paquebot alemany "Sierra Ventana" ha recollit al seu bord setanta nàufrags de l'"Atlantique", els quals desembarcaran a Brest.

El capità Schnis, que manava l'"Atlantique", ha declarat que un vigilant assenyalà a les 3'30 el principi de l'incendi en un camarot de primera classe, donant-se immediatament l'alerta, i començant a utilitzar ràpidament tots els mitjans de què es disposava a bord per a combatre l'incendi.

En principi es cregué que es podria dominar el foc, però el bernís, molt inflamable, alimentà l'incendi que es propagà pels fils elèctrics i enrotllant amb gran ràpidesa tot el compartiment en què es trobaven installats els camarots de primera classe.

El radiotelegrafista tractà de llençar el senyal d'alarma, però la cabina fou invadida ràpidament pel fum, i les emissions es feren impossibles.

A les sis es donà un toc de sirena per advertir la tripulació que havia de baixar a les embarcacions, una de les quals, per tenir els cables tren cats o cremats, bolcà i precipità els homes a la mar.

Els mariners que es trobaven al departament de màquines, víctimes del seu esperit de disciplina, moriren asfixiats.

Els salvats de la catàstrofe conten escenes verament emocionants, i fan ressaltar que els darrers que abandonaren el vaixell, tirant-se a la mar, foren vuit mariners i el capità, senyor Schoofs, els quals foren recollits per l'"Achille".

S'estima en unes trenta les persones que han desaparegut o que han mort asfixiades.

Molts vaixells acompanyen actualment el casc de l'"Atlantique", totalment voltat de flames, i al qual és impossible apropar-se. — Fabra.

Segons la Companyia, hi ha divuit morts

París, 4. — Segons comunica la companyia armadora del vaixell "Atlantique", aquesta nit han desembarcat en diversos punts 211 persones de les que anaven a bord. Com que entre passatgers i tripulants eren 229, resultat que són 18 els desapareguts. — Fabra.

Gestions del ministre de la Marina mercant

París, 4. — El ministre de la Marina mercant ha reunit avui els directors de les grans companyies de navegació i diverses personalitats, a fi d'adoptar totes les mesures que es considerin susceptibles d'augmentar la seguretat a bord dels vaixells.

Dilluns vinent se celebrarà una nova reunió, i en ella s'adoptaran decisions concretes.

El ministre es proposa anar i Cherburgo amb l'objecte d'esbrinar personalment les circumstàncies en què es produí l'incendi de l'"Atlantique". — Fabra.

El vaixell estava assegurat

Londres, 4. — Informacions recollides a la City posen de relleu que la catàstrofe del "Atlantique" constitueix una gran pèrdua per als asseguradors anglesos.

En efecte, el vaixell estava assegurat en dos milions cinc-centes mil lliures esterlines, i d'aquesta quantitat, la plaça de Londres n'havia garantit tota sola dos milions. — Fabra.

Als lerrouxistes sempre els toca el perdre

Zamora, 4. — El 27 d'octubre darrer feren una juguesca de cinc-centes pessetes dos republicans, un radical i un altre de filiació no determinada.

Sostenia el primer que Lerroux seria al poder abans de fi d'any.

Transcorregut el termini el dipositari dels diners de la juguesca ha fet lliurament de la dita quantitat al republicà sense filiació, el qual ha promès invitar a un àpat a tots els testimonis del pacte.

Però banquetegen

Valladolid, 4. — El senyor Lerroux ha assistit com a testimoni a una boda.

Després ha estat obsequiat amb un dinar pels elements del partit republicà radical.

El senyor Lerroux ha pronunciat breus paraules, dient als comensals que s'animessin per a la preparació de l'Estatut castellà.

EXCLUSIVES DE VENDA
URALITA, S. A.
OBJECTES PER A PRESENTS
Cristalls d'Orrefors - Porcellanes Ginori-Copenhaguen - Plateria, etc.
PASSEIG DE GRACIA, 90
PASSEIG DE GRACIA, 47

Revista de premsa

La unitat de l'idioma

De Mallorca i de València arriben veus favorables a la unitat de l'idioma. Els nostres amics de El Camí, *de València, realitzen temps ha una companya magnífica. En ocasió de l'aparició del diccionari de Pompeu Fabra, un escriptor valencià, no pas dels més ortodoxos des del punt de vista del catalanisme genèric, acaba d'escriure a* Les Provincies, *diari que surt a la capital del país valencià:*

"En Pompeu no ha fet un diccionari acadèmic. Es a dir, no ha fet una obra exclusivament per als selectes. Allò de "Limpia, fija y da esplendor", de l'Acadèmia de la Llengua Espanyola, no és norma que presidís d'una manera absoluta en la redacció del diccionari català. El filòleg de l'Institut ha preferit donar gran amplitud a la seva obra, admetent moltes paraules d'ús popular i *fins* vulgar, i deixant a l'escriptor marge suficient per al desenrotllament del seu pensament, sense que es consideri l'autor que hagi fet un treball definitiu, malgrat que, per a fer-lo, ha tingut necessitat de tenir present el Diccionari Aguiló, el Butlletí de Dialectologia Catalana, la calaixera de l'Institut i tot el que s'ha publicat sobre la matèria. Però l'obra de Pompeu Fabra, indubtablement, servirà com a base per al diccionari definitiu, que segurament, pel temps, s'ha d'encarregar a una corporació de més amplitud que la secció de llengües del diverses vegades nomenat Institut d'Estudis Catalans.

Hem de felicitar-nos que, tant a Barcelona com a Mallorca, on s'està publicant el diccionari redactat per Alcover i Moll, com a València, on s'han portat a la impremta les primeres quartilles d'un altre de valencià, s'observi tan gran moviment lingüístic, perquè això és la més eloqüent demostració de la vitesa del present moviment renaixenta."

Política i Geografia

El Catalanisme no ha defugit mai de posar el plet de les llibertats dels pobles hispànics com el d'un problema intrapeninsular de la resolució del qual en sentit favorable a aquelles realitzacions nacionals en derivaria una superior unitat política adaptable a les exigències de la unitat geogràfica. L'existència d'una unitat geogràfica peninsular i el seu reconeixement situa els plets nacionals hispànics en un pla divers a aquell damunt el qual es posen la majoria de problemes nacionalistes.

Aquesta unitat és solament una representació visual que ens persegueix des de la infantesa per mor de les cartes geogràfiques, o és un fet concret que no podem eludir?

A Luz, *de Madrid (2 de gener), el senyor Francisco Hernández-Pacheco, en descriure la complexitat i varietat del litoral hispànic, constata les diferències accentuades que presenten en llurs característiques els mars que banyen la Península. Però...*

"A pesar de esta tan gran diversidad de condiciones en los rasgos fisiográficos de las costas peninsulares, puede decirse que sólo existen tres puertos que reúnan condiciones suficientes para constituir las entradas naturales o "puertas" principales de la Península.

Las zonas interiores, salvo muy raras excepciones, quedan aisladas del mar, y sobre todo las tierras castellanas, y en particular la alta meseta del Duero, que, defendida a manera de muralla por una continua y elevada orla montañosa, constituye la región continental más característica de la Península.

Algo parecido sucede con la depresión ibérica. El gran valle del Ebro queda, igualmente, rodeado de montañas. Al norte se alza la gran cordillera pirenaica; al suroeste, una serie de macizos, sierras y serranías que, en conjunto, dan origen a la mal llamada cordillera Ibérica, hacen dificultosas las comunicaciones..."

Això no s'esdevindria si totes dues Castelles cerquessin en la direcció de llurs rius—Duero, Tajo i Guadiana, llurs ports. O llur port. Però no és possible:

"Una frontera dirigida de norte a sur y a relativa escasa distancia del mar y paralela a él, la cual va casi marcando el "hinterland" atlántico, separa e impide que hacia dicho mar esté situado el puerto de estas zonas internas de la meseta, regiones que, por otra parte, tienen un risueño porvenir, com se indicaba en un artículo que apareció en "Luz".

El tráfico, pues, se desarrolla paralelo a la costa, pues desde Astorga, por Plasencia, Cáceres, Mérida y Zafra, llega hasta Huelva, amplio y doble estuario establecido en las desembocaduras del Tinto y del Odiel, abierto en la dilatada playa de Castilla, la cual, a pesar de llevar este nombre, resulta tan excéntrica y alejada la salida por estas zonas, que es preferible y ventajosa la de Barcelona, pese a no ser ésta, en realidad, la solución geográfica lógica."

D'ací, segons l'articulista, l'error de voler isolar Castella. Geogràficament la sortida de les terres castellanes i extremenyes, pels camins del Tajo, és l'Atlàntic: Lisboa. Com Sevilla ho és del Migdia, i Barcelona del Llevant.

"Barcelona, Sevilla y Lisboa siempre serán los tres puertos peninsulares, pues, como se ha indicado, son las tres "puertos" por donde lógica y naturalmente se penetra en la Península.

Es más: Lisboa y Sevilla serán en un futuro no muy lejano los puertos aéreos principales de Europa, de donde partirán y llegarán las grandes aeronaves que salven el Atlántico, poniendo en rápida comunicación los dos continentes americanos en el Viejo Mundo, pues la Península reúne para esto dos características privilegiadas: adentrarse mucho en el Atlántico y el presentar en dichas dos zonas un clima por lo general tranquilo y despejado.

Si observamos el mapa de España y Portugal, escala 1 : 1.000.000, del Instituto Geográfico y Catastral, veremos que los tres puertos de que hemos tratado están a la salida de las tres principales depresiones que desde el interior de la Península se abren hacia el mar: cuenca del Ebro, depresión de la baja Extremadura y valle Bético, las cuales constituyen o constituirán las tres regiones más ricas de la Península Hispánica."

MORIÑIGO Claris, 4
Indiscutiblement en aquesta casa trobareu el millor assortiment en
ARTICLES propis per a presents de
REIS
Camises : Corbates : Pijames : Mocadors : Bufandes : Bates : Batins de llana i seda : Mitjons : Mitges : Carteres : Cigarreres : Cendrers : Suèters : Pullovers. Bruses -:- DARRERS MODELS
El nom de MORIÑIGO en qualsevol peça de roba que hi figuri, li donarà distinció i qualitat
AVIS: Fem avinent a la nostra distingida clientela que avui, dia 5 de l'actual, tindrem obert des de dos quarts de deu del matí fins a les dotze de la nit.

REIS regals REIS
RELLOTGERIA EL REGULADOR
exclusiva LUSINA el rellotge ostra ROLEX
Joan Boix JOIERIA la més benassortida
Rambla de les Flors, 37, i Carme, 1

POLITICA

L'orientació política dels regionalistes

Deia anit *El Noticiero Universal*:

"Se asegura que se hallan muy adelantados los trabajos de las ponencias que han de intervenir en la asamblea de la Lliga Regionalista y ultimados los nombramientos de los delegados que han de concurrir a la misma hora en representación de las diferentes entidades que integran esta organización política. Parece ser que el acto se celebrará a primeros de febrero.

Todo el mecanismo político de la Lliga está pendiente de la citada asamblea, a la que se atribuye verdadera importancia, pues según se afirma podría cambiar esencialmente el espíritu de la entidad.

Hasta entonces están en suspenso toda clase de actos de propaganda e incluso el programa parlamentario del partido puede ser alterado, quedando, desde luego, totalmente definido después de celebraa la mencionada asamblea."

Informació militar

El Consell de guerra contra un capità d'infanteria per suposada negligència quan els fets de Terrassa

Sentència absolutòria

Continuà ahir la vista d'aquest Consell de guerra, iniciat el dia abans a la Sala Biblioteca de la Comandància Militar de Barcelona.

El processat, capità del regiment 34 d'infanteria, Francesc Costel Salido, a preguntes del fiscal manifestà que el general li havia dit que marxés ràpidament cap a Terrassa, amb la companyia d'Infanteria, per tal d'aixecar l'assedi a la guàrdia civil. Es llegiren les dues declaracions del general de la divisió que apareixen en el sumari. En preguntar-li si creia veritables les declaracions abans esmentades, el processat s'abstingué, i la defensa protestà davant el Tribunal, per considerar improcedent la pregunta. Per aquest motiu el fiscal desistí de mantenir la pregunta.

Hom li demanà després detalls de la conversa que sostingué el processat amb el capità de la guàrdia civil abans que aquell recomanés que es retiressin. El capità Carretero no oposà cap dificultat a les seves indicacions.

A preguntes del fiscal, el capità Costel contestà que manté tot el que hi ha declarat en el sumari, i explicà les ordres donades als oficials al seu comandament quan es dirigien a Terrassa, encomanant-li una intervenció eficaç per calmar el moviment i tornar la normalitat a la població.

A petició de la defensa, el processat féu un relat de tot el que va dir als esmentats oficials durant la marxa a Terrassa.

Acte seguit informà el fiscal que ho era l'auditor de segona, Enric de Querol de Duran. Exposà detalladament els fets esdevinguts a Terrassa el dia 15 de febrer, per la qual cosa s'envià una companyia d'Infanteria sota el comandament del processat. Seguint en la declaració acusà el processat d'haver consentit la formació de grups, que seguien a les tropes, cridant: "No tireu que som germans". "Del poble veniu i al poble tornareu". Digué el fiscal que el capità Costel no volgué la cooperació de la guàrdia civil, i ordenà que es retirés i finalment no evità que fugissin alguns dels principals revolucionaris.

Elevà després a definitives les seves conclusions, qualificant el delicte de negligència, per la qual cosa demanà que li fos imposat al processat un any de presó correccional amb suspensió del seu càrrec, i servint-li d'abonament la presó preventiva.

Acaba l'informe del fiscal, el president del Tribunal concedí la paraula al defensor que era el comandant Manuel Costel, germà de l'acusat. Amb brillants i sentides paraules plenes d'emoció dedicades a l'Exèrcit va rebatre totes les afirmacions del fiscal.

Demanà l'atenció del Tribunal la claredat al ministeri fiscal, per sentir la seva defensa, que anava a formular en termes al·legòrics i acabà demanant l'absolució.

La reunió del Tribunal fou laboriosa perquè acabà a tres quarts de tres de la tarda. Segons notícies, el processat fou absolt lliurement, si bé la sentència *no* serà *ferma fins* que l'aprovi l'auditor de la Divisió.

Els generals i caps que formaven el Tribunal anaren al despatx del general Batet, al qual el general Pozas donà compte del resultat del Consell de guerra.

LA CAUSA PELS FETS DE BERGA :-: DELS SIS PROCESSAMENTS, QUATRE SON SOBRESSEITS

En la causa que instrui l'autoritat judicial militar pels fets de Berga hi havia sis processats. Ara se n'ha sobresseït quatre, i els altres dos han quedat, l'un en llivertat provisional, i l'altre a la presó. Aquest s'anomena Miguel Bueno Gil.

UNA CAUSA PELS FETS DE TERRASSA QUE PASSA A PLENARI

La causa que instrui l'autoritat militar contra diversos individus acusats d'haver pres part en els fets revolucionaris de Terrassa, ha passat a plenari, i es veurà aviat en Consell de guerra.

UNA CAUSA QUE VA COMENÇAR L'ANY 1927

El fiscal jurídic militar de la Divisió, té per a formular l'acusació una voluminosa causa que consta ja de set plecs, i que s'instrueix des de l'any 1927.

En aquesta causa i han encartats, un comissari de guerra i diversos paisans i militars.

Es veurà, quan estigui acabada, en Consell de guerra d'oficials generals.

PARLAMENT DE CATALUNYA

EL GENERAL BATET VISITA EL PARLAMENT

Ahir al migdia l'Excel·lentíssim Sr. Comandant de la Divisió, General Batet, acompanyat del General Garcia Perruca, Inspector General del Sometent, i dels seus ajudants, féu una visita al Parlament de Catalunya.

Fou rebut per l'honorable senyor President, senyor Lluís Companys. Entre el President i el General Batet, el qual parlava en nom dels sometents, es canviaren frases de salutació i felicitació per l'any nou. El General Batet expressà també l'adhesió i l'homenatge dels sometents de Catalunya al primer Parlament Català, tan ben representat en la persona del seu Honorable President, senyor Lluís Companys.

Els il·lustres visitants recorregueren després les diverses dependències del Palau i foren acomiadats a la porta principal pel propi senyor President.

L'UNIFORME DELS EMPLEATS

Un diari assegura que dintre breus dies, el personal subaltern del Parlament vestirà nous uniformes d'acord amb el model aprovat per la Comissió de govern interior.

Existiran tres categories diferents.

SEGIMON ROVIRA
IMPREMTA - ARTICLES ESCRIPTORI
◄ RAMBLA DE CATALUNYA, 62 ►

Els porters, que portaran abric en forma de levita; els ugiers, que vestiran d'americana amb galons a les bocamànegues i pantalons, i els ordenances, amb vestit de color.

A diferència dels que usen els empleats de la Generalitat, el galó dels ugiers serà doble, de color daurat clar i sense cap dibuix especial.

Centre Catalanista Republicà de Gràcia

Amb l'objecte de poder descabdellar millor la seva actuació, aquest Centre ha quedat installat al local del carrer de Salmerón, número 87, principal.

Proximament serà publicada la llista de cursets i conferències que han de celebrar-se. Mentrestant, els que els interessi són pregats de passar pel local social.

UNA COMUNICACIO A LA TELEFONICA

El Comitè Pro-Catalanització ha cursat la següent carta:

"Sr. Director de la "Compañía Telefónica Nacional de España" a Barcelona.

Distingit senyor nostre: Per la premsa ens assabentem que aneu a cloure l'admissió de rectificacions per a emprendre la nova edició de les llistes telefòniques de Barcelona i de Catalunya.

Aquesta Direcció haurà observat, probablement, com s'ha accentuat darrerament la catalanització dels rètols ciutadans i com gran nombre de cases han editat tots els impresos en la llengua que ens és natural.

Nosaltres hem començat totjust la campanya i rebem ja nombrosíssimes adhesions i avisos de la catalanització de molts comerços, entre ells els més importants, i d'empreses no catalanes que radiquen a Catalunya.

Volem esperar que prendreu les decisions del cas, a fi de fer aparèixer aquesta edició de llistes telefòniques de Barcelona i de Catalunya amb totes aquelles parts del text que no requereixen una prèvia conformitat dels abonats, degudament catalanitzades.

Esperem que no voldreu desaprofitar la nostra suggerència per a guanyar sense grosses dificultats la connaturalització de la vostra empresa, molt plaent al nostre poble i als vostres afectíssims."

Han començat a pagar als que han tret la grossa de Nadal

Ahir, a la Dipositaria Pagaduria de la Delegació d'Hisenda foren fets efectius sis milions de pessetes, corresponents a vuit vigèsims del número 29.757, que varen treure la grossa en el sorteig de Nadal i que havia adquirit la mestressa de l'estanc establert a la plaça de Sant Agustí Vell per vendre en participacions d'1 pesseta, de 2'50 i de 5.

El pagament dels sis milions es féu a la Loteria 31, que té cura de la 43, que actualment està vacant, i en un taló del Banc d'Espanya, que la senyora Rusca, propietària de l'estanc de la plaça de Sant Agustí Vell, deixà dipositat al Banc Comercial, on demà, divendres, al matí, seran abonades les participacions que es presentin al cobrament.

Cap depuratiu de la sang com les
Gotes Mares Sulfuroses de Bar
Demaneu-les a Centres d'Específics i Farmàcies ben assortides

APATS A AUTORITATS

Un banquet al senyor Moles amb motiu de l'aniversari de governador

Amb motiu de complir-se ahir l'aniversari d'haver-se encarregat el senyor Moles del càrrec de governador civil, fou obsequiat per les autoritats i alts funcionaris del seu departament amb un banquet que se celebrà ahir al migdia al Ritz.

Hi assistiren uns cent cinquanta comensals, entre els quals figuraven els alts funcionaris del Govern Civil, caps i oficials dels cossos de la Guàrdia civil i Seguretat caps del cos de Vigilància.

El senyor Moles, que presidia, tenia a la seva dreta el conseller de Governació de la Generalitat, senyor Terradelles, i a a la seva esquerra, el president de l'Audiència de Barcelona, senyor Anguera de Sojo. Una altra presidència fou ocupada pel president del Parlament Català, senyor Lluís Companys, juntament amb els senyors Ramon d'Abadal i senyor Freixes, governador civil de Tarragona.

L'acte transcorregué en mig de la més gran efusió; el senyor Moles, en regraciar la distinció que se li feia, posà de relleu la lleialtat que sempre havien posat els funcionaris en el compliment de llur deure, la qual cosa li plaïa de fer constar davant el representat de la Generalitat.

Al final de l'acte, hom adreçà un telegrama d'adhesió al President de la República i una cordial missiva al senyor Macià.

Amb motiu d'aquest aniversari, el governador va rebre ahir moltes visites i felicitacions, entre elles la del general i els coronels de la guàrdia civil.

Els repòrters van oferir ahir un dinar al President de la Generalitat

Ahir al migdia, els repòrters que fan informació a la Generalitat van oferir un dinar al senyor Macià, amb motiu de la seva elecció a la Presidència de la Generalitat.

L'acte — *absolutament íntim* — tingué lloc al Restaurant Joanet, de la Barceloneta, el qual va acreditar-se una vegada més *en el* servei de banquets.

El senyor Macià acudí a l'acte acompanyat del seu secretari particular, senyor Alavedra, el qual havia estat, també, especialment invitat.

El President de la Generalitat fou objecte, en descendir de l'automòbil oficial, de vives mostres de simpatia per part de gran nombre de persones que s'havia congregat davant el popular restaurant.

Els periodistes el reberen col·lectivament, acompanyant-lo fins al menjador del primer pis, on se celebrà el dinar, que començà a servir-se al cap de poc d'haver arribat el President.

No hi hagué discursos. De sobretaula, el senyor Macià contà algunes anècdotes de la seva accidentada vida política, en un ambient de franca cordialitat.

A l'acabament, el President va ésser acompanyat fins a la porta del restaurant pels periodistes. Al carrer, nombrós públic va tributar al senyor Macià una acollida molt afectuosa.

Va resultar, en definitiva, un acte simpàtic pel caràcter íntim que li donaren els organitzadors.

Llegiu LA PUBLICITAT. Propagueu-la

Philips Ràdio GRILLÉ I C.ª, S. L.
Salmerón, número 114
Vendes al comptat i a terminis

Troballa d'una bomba en una embarcació

Quan, a primeres hores d'ahir al matí, el mecànic Joan Font Corominines es disposava a procedir a la reparació d'unes avaries en una grua de la casa Ripol, amarrada al moll de Balears, en descórer la lona que tapava l'embarcació, s'adonà que al costat del motor havia estat col·locat un artefacte de forma sospitosa.

Notificada la troballa a la policia, es personaren uns agents de la Delegació del Port a l'esmentat moll, podent-se comprovar que l'artefacte era una bomba construïda com un pot de llet condensada marca "Ruamba", en el qual hi havia una metxa amb visibles mostres d'haver estat encesa. En un dels costats del pot hi havia lligat un tub de vidre contenint sofre i un líquid, del qual s'ignora la composició.

Sembla que l'explosiu fou col·locat a la grua durant la nit i encesa la metxa, que degué apagar-se per la humitat.

Avisat el carro blindat, hi acudí, i es féu càrrec de l'artefacte i el traslladà al Camp de la Bota, per al corresponent examen.

"El País", de Lleida, multat

El governador de Lleida ha imposat una multat de cent pessetes al diari lleidatà "El País", per haver publicat dies enrera, amb la finalitat de broma periodística, el dia d'Innocents, la nova que un avió francès s'havia estabellat i encès, perdent-hi la vida els seus imaginaris ocupants.

A GIRONA

Criatura que mort a causa de les mossegades d'un gos rabiós

Dimarts passat va morir, víctima d'hidrofòbia, la nena de dos anys Dolors Carreras, que vivia amb els seus pares al mas Bergadà, a Sant Joan Maspons.

La dissortada criatura es trobava el dia 15 del mes passat jugant a la porta del mas en companyia d'una germana de més edat, i fou mossegada horrorosament per un gos rabiós.

L'animal fou mort pel propietari del mas, i les vísceres foren trameses al Laboratori de Sanitat, el qual dictaminà que es tractava de les d'un gos hidròfob.

La nena fou sotmesa al tractament preventiu, a Girona, i més tard traslladada a Barcelona. Els auxilis de la ciència resultaren inútils, i ahir va deixar d'existir.

Des de la tardor de l'any 1928 no s'havia registrat en aquestes comarques cap cas d'hidrofòbia en éssers humans.

Catalunya

MASNOU

Diverses

L'Ajuntament està efectuant la repartició de mantes a les famílies inscrites a la Beneficència Municipal, que tan generosament li han estat cedides per aquesta fi per l'Emissora Ràdio Barcelona.

— La Casa Metzger de Barcelona està construint un aparell mecànic destinat a la matança de bous a l'Escorxador municipal.

— Aquest Ajuntament va acordar subscriure's al diari de Sessions del Parlament de Catalunya.

— També va acordar contribuir a la subscripció oberta a favor dels damnificats de les comarques gironines, per la quantitat de cent pessetes.

— La Brigada municipal ha acabat la construcció de la claveguera del carrer de Lluís Millet, la qual amida 106 metres de llargada.

PORT DE LA SELVA

Biblioteca :-: Nous mestres

L'aspiració d'aquest Ajuntament de crear una Biblioteca popular s'ha convertit en una bella realitat.

El senyor Josep Ruiz, fill nadiu d'aquesta vila i president de la "Cámara Oficial del Libro", i les institucions "Intercambio y Adquisición del Libro" i el "Patronato de Misiones Pedagógicas", ens ha fet donació d'uns quatre-cents volums que juntament amb l'"Enciclopèdia Espasa" de què ja es disposa, compondran, de moment, el total dels llibres. Aquests seran col·locats a la sala d'actes de la Casa Comunal.

No cal dir com ens congratulem d'aquesta fundació i com voldríem que els nostres joves, animats del propòsit d'elevar-se moralment i culturalment, visitessin assíduament la nova Biblioteca, tot procurant engrandir-la i fent que les nostres lletres s'hi vegin aviat honorades ocupant-hi el lloc que per dret els pertoca.

—S'ha possessionat de l'escola del Pòsit Pescador el professor senyor Josep Serrats.

També s'ha fet càrrec de la nova escola de nenes la professora interina senyora Dolors Cortada.

Segons referències ambdós mestres són actius i cultes, co que fa creure que donaran a la seva missió pedagògica a les nostres escoles tot l'impuls i eficàcia didàctica que desitgem.

Siguin benvinguts.

Llegiu LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

Confiteria Monclús i C.ª, S. L.
Tortells de Reis amb sorpreses
50 - Rambla de Catalunya - 50

Ha arribat la nit una pastilla de
LAXEN BUSTO
us arreglarà l'intestí
¡Laxant prodigiós!

La Sessió de l'Ajuntament

Es nomena una Comissió per a estudiar les plantilles del personal i reorganitzar els serveis per a fer economies — Un debat sobre les obres de la caserna de Pedralbes i els sense feina — El senyor Samblancat diu que si li dura gaire la regidoria pararà a l'Hospital

A tres quarts i mig de vuit el doctor AIGUADER, vist que els regidors ja hi són tots, o quasi tots, per la qual cosa cal felicitar-los, obre la sessió; el secretari sospira l'acta de l'anterior i entrem al

DESPATX OFICIAL

en el qual es deixa a l'Alcaldia el nomenament del regidor que ha de substituir el Sr. Costa en la Junta Mixta d'Urbanització i Aquartelament i el Dr. AIGUADER proposa al Sr. Ventós, que és nomenat.

ORDRE DEL DIA

Es llegeix una proposició dels senyors Llopart, Pellicena, Amat i Segarra damunt la taula des de la sessió anterior, interesant:

Que amb l'objecte de realitzar un estudi acurat de les plantilles de personal per tal d'arribar a una reorganització dels serveis que permeti aconseguir en els pròxims Pressupostos la màxima economia i la màxima eficàcia, siguin complerts els acords consistorials relatius a la constitució d'una Comissió Mixta de Ciutadans Regidors i Dependents i designada respectivament per l'Alcaldia i l'Associació Instructiva d'Obrers i Dependents Municipals, les persones que han de formar aquesta Comissió.

Hi ha una esmena del Sr. VENTOS que diu:

Que amb l'objecte de portar a fi l'estudi acurat de les plantilles de personal, per tal d'arribar a una reorganització del servei que permeti aconseguir en el pròxim pressupost la màxima economia i eficàcia i, tenint en compte el sentit dels acords consistorials sobre la matèria, quedin nomenats per a formar part de la comissió sis regidors que seran els senyors Pla, Escofet, Bausili, Segarra, Giralt i Santamaria, presidits per l'alcalde, els quals portaran a terme la tasca de fer l'estudi indicat de les plantilles i, escoltada l'Associació Instructiva d'Obrers i Dependents Municipals i els tècnics corresponents, faran, amb tota rapidesa, les propostes respecte de la dita matèria, passant-les a la Comissió d'Hisenda perquè pugui articular-le sdintre del seu projecte de Pressupost per a 1933.

El Sr. PELLICENA declara que accepten l'esmena perquè té el mateix esperit de la proposició, i és aprovada.

El Sr. SEGARRA fa unes consideracions oposant-se a què "no entri" un dictamen d'estadística, pel qual es proposa que es desestimi un recurs previ de reposició deduït pels Srs. Claudi Galardies i Lluís Permanyer, contra l'acord municipal del 23 de setembre darrer. Diu el Sr. Segarra que el referit tràmit no és més que un tràmit judicial i aleshores el Sr. VENTOS proposa que quedi damunt la taula amb caràcter permanent.

(Els acords són aquells dels nomenaments del 23 de setembre.)

El Sr. ULLED parla després contra un dictamen d'Eixampla (Arxiu, Estadística i Personal), que proposa:

Que es desestimi el recurs previ de reposició interposat pels Srs. Claudi Galadies Roca, Lluís Permanyer Grifol i Joaquim Vila Terremorell, contra l'acord municipal de data 23 de setembre proppassat, referent a adaptació de personal del Negociat d'Estadística, Personal i Arxiu de la Secció d'Eixampla.

Perquè, diu el Sr. ULLED, en aquest dictamen no hi hagué unanimitat, ni molt menys, i el dictamen no havia de venir.

El Sr. MARTI CASALS diu alguna cosa que no s'entén i el senyor SEGARRA explica novament que és assumpte de tràmit i que si el que volen és estudiar-lo, pot tornar a la Comissió i venir la setmana que ve.

El Dr. AIGUADER diu aleshores que del que ha dit el Sr. Segarra el dictamen ha vingut portat pels funcionaris, i això no es pot permetre, perquè per això hi ha les comissions.

El Sr. ULLED rectifica i torna a la Comissió.

S'aprova després que els mossos de Mercat siguin considerats agents de l'autoritat per a la persecució de la venda ambulant.

El Sr. LLOPART impugna dos dictàmens de Foment (Obres Públiques) pels quals es destinen, pel primer, 6.800 pessetes per obres complementàries de les d'obertura i explanació de diversos carrers que porten a les casernes de Pedralbes. L'altra destina 183.725 pessetes per clavegueres, albellons i altres obres de les casernes.

El Sr. LLOPART diu que això es fa novament amb l'equívoc de resoldre l'atur forçós i que no resolderà res. S'han despès ja 470.000 pessetes i la sessió passada se n'aprovaren 737.000. El dictamen primer és formulat precipitadament. En el segon es demana que s'exceptuï també com en els passats, de subhasta o concurs, cosa que no es pot fer més que en casos urgents, i no és aquest el de les clavegueres, on fa més de tres anys que s'hi treballa.

Parla després de l'atur forçós i diu que com s'hauria pogut fer hauria estat amb la supressió dels passos a nivell o amb la xarxa general de clavegueres, per a les quals hi havia un projecte que costava 650.000 pessetes. Demana que les obres actuals es facin per subhasta o concurs, tal com prescriu la llei perquè resultaran més barates i hi podrà concórrer tothom.

El Sr. VENTALLO li contesta que el Sr. Llopart parla de les pessetes com si es llencessin; però els empedrats, llums i obres costen diners i si tots els regidors demanen que se'n facin, és natural que se'n despenguin. El Sr. Llopart es queixa de 700.000 pessetes, i potser se'n necessitaran 1.000.000 per arranjar els carrers. Si es fan aquestes clavegueres és perquè el ram de guerra les ha demanades i, com que hi ha 70 obrers sense feina, hi podran treballar. A més, el dictamen és regular, però encara que fos irregular, caldria aprovar-lo per donar menjar als obrers. Això és el que diuen les xifres i el demés és tocar campanes.

El Sr. SEGARRA explica com a la Comissió de Foment el criteri de si es llençaven o no els diners fou discutit llargament. Ell va preguntar al President si en aquestes despeses que es fan am bdiners del comú ell les faria en l'economia privada de casa seva. El President de Foment li va dir que aquesta pregunta no mereixia resposta. Diu l'orador que els regidors són mandataris que han d'administrar els béns comuns com a bons pares de família. (Rialles.)

El Sr. SAMBLANCAT crida que *ouè duda cabe* que els administren tan bé com els propis i més que els propis, i el Sr. SEGARRA li diu que no ho han administrat com un bon pare de família.

El Sr. VENTALLO: Jo sóc soltER (rialles.)

El Dr. AIGUADER adverteix al Sr. Segarra que no parli més del seny del pare de família i l'orador contesta que tots els Codis Civils en parlen. Analitza després els dictàmens i diu que tot es fa per 510 sense feina i insisteix que tot és manca d'autoritat. Parla de les proposicions que llegí l'altre dia dirigides a l'Alcaldia (el Dr. Aiguader surt de la sessió i presideix el Sr. Vilalta). Els dictàmens actuals demostren que la setmana passada no es resolgué el pla de conjunt. El problema no es resolt ni amb energia ni amb pla de conjunt, sinó a la deriva.

Llegirà l'informe tècnic del dictamen número 1 (les obres complementàries) que ningú no va entendre i el Sr. VENTALLO li replica que no sap llegir. El Sr. SEGARRA diu que aquest dictamen no és altra cosa que donar feina als obrers amb obres innecessàries, mentre es dóna la concessió de les altres, i això és el que es fa sempre amb totes les consignacions.

Però el que hi ha és que aquests sense feina han increpat i amenaçat, i com que no es tractava del peculi particular dels regidors i els altres sense feina no criden ni amenacen, aquesta és l'explicació de tot. No administreu com un pare de família, sinó com una majoria d'esquerra i radicals.

El Sr. SAMBLANCAT diu que a les Comissions ha trobat els membres de la Lliga que no n'hi ha de més honorables i discrets, però que ací no succeeix el mateix. Els regidors revolucionaris administren els interessos de la ciutat més que els propis i ell ha de dir que si li dura gaire això d'ésser regidor haurà de demanar al Dr. Huguet que el deixi entrar a l'Hospital. *Y nada más.*

El Sr. LLOPART rectifica: diu que si cal fer les obres, que es facin de manera reglamentària.

El Sr. VILALTA: S'aprova el dictamen? Queda aprovat (Rialles.)

El Sr. VENTALLO parla i diu que aquesta serà l'última intervenció en aquest Consistori.

El Sr. SEGARRA pregunta si només hi ha aquests de sense feina, i el Sr. VENTALLO segueix dient que és pel que fa referència als 510; és ridícul el que diu el Sr. Segarra. Amb els 2.000.000 s'han arranjat 60 carrers, la llista dels quals llegirà.

VEUS: No! No!

El Sr. LLOPART: Són a la vista.

El Sr. VENTALLO diu que hi ha molts carrers a Barcelona i demana que es posi a votació.

El Sr. SEGARRA: Sense feina i sense contestació. Que constin en acta les paraules.

Es vota i s'aprova el primer dictamen per 23 vots contra 11. Pels mateixos vots s'aprova el segon.

Govern Civil

La llibertat d'uns detinguts del Sindicat de Transports

Ahir a migdia va ésser al Govern civil una comissió del Sindicat de Transports, que anà a interessar-se per la llibertat dels quaranta-tres afiliats seus, que foren detinguts a la Plaça d'Azaña per haver infringit el disposat per l'autoritat per a la contractació d'obrers en els treballs de càrrega i descàrrega al moll.

Els comissionats protestaren davant el secretari del governador, senyor Ugarte, de la forma com ahir al matí foren dissolts a l'antic lloc de la contractació pels guàrdies d'assalt els obrers de la Confederació que s'hi havien reunit esperant torn per a ésser contractats.

Abans que l'esmentada comissió del Sindicat Unic de Transports arribés al Govern civil, el senyor Moles ja havia disposat que fossin alliberats tots aquells detinguts.

En rebre al migdia els periodistes el governador va dir que havia disposat la llibertat de tots els detinguts que no tinguessin antecedents i afegí que segons les seves notícies, quasi tots es trobaven en la dita situació.

El sots-secretari de Governació arribarà dilluns

Segons ha comunicat per telefon al governador, dilluns que ve arribarà a la nostra ciutat, el sots-secretari de Governació senyor Carles Esplà, que de més a més presideix la Comissió Mixta de Traspàs de Serveis a la Generalitat.

Uns que volien treballar, de bon grat o per força

En una casa en construcció del carrer d'Ignasi Iglésies, a càrrec del contractista Josep Escardó, s'hi varen presentar ahir al matí quatre individus dient que per ordre del Sindicat anaven a treballar-hi.

En presentar-se la policia, que havia estat avisada, desaparegueren.

Manifestà el contractista que ahir se li presentà una comissió del Sindicat del ram anunciant-li l'augment de personal.

Detenció d'un expulsat de l'Argentina

En arribar un vaixell, procedent de l'Argentina, ha estat detingut Enric Tomàs Garcia, que havia estat expulsat daquell país per indesitjable.

Un comunista detingut a la frontera

La policia de la frontera de Port-Bou, ha detingut un individu conegut per les seves actuacions com comunista.

Practicat un escorcoll al seu equipatge sembla que no ha donat cap resultat, i no se li ha trobat cap documentació.

Possiblement serà portat a Barcelona a disposició de les autoritats superiors.

L'agricultura

Concurs d'aviram a l'Empordà

El dissabte dia 31 de desembre se celebrà a Figueres un Concurs d'animals de corral. Aquest Concurs era organitzat pels Serveis de Ramaderia de Catalunya, amb la col·laboració de la Cambra Agrícola Oficial de Girona.

Aquest Concurs, com tots els que organitza els Serveis de Ramaderia, era de reproductors i hom el celebrava per tal de millorar les races comarcanes de galls i gallines en les seves dues su-races: la blanca i la rossa; les oques blanques del país, i els conills de pelatge blanc.

Es presentaren al Concurs 135 caps de bestiar, quantitat remarcable si es té en compte que era el primer Concurs que els Serveis de Ramaderia de la Generalitat celebraven a l'Alt Empordà des que varen desaparèixer en dissoldre's l'any 1923 la Mancomunitat.

El Concurs fou presenciat per nombrós públic, en la seva majoria ramaders, i per realitzar-se a l'espléndida Rambla de Figueres, va resultar una festa molt lluida. Donaren major relleu a l'acte la presència de les representacions de l'Ajuntament i de la Cambra Agrícola de l'Alt Empordà, presidides per l'alcalde, senyor Lluís Balard.

Formaven el Jurat qualificador del Concurs els senyors Miquel Font, propietari ramader a Amer; Enric Coromines, enginyer agrícola i professor d'Avicultura de l'Escola Superior d'Agricultura, i Eduard Simó, cap dels Serveis de Ramaderia de Catalunya.

El senyor Eduard Simó exposà les finalitats del Concurs i les possibilitats de les races empordaneses, i tot seguit proclamà el veredicte, essent rebut amb mostres d'aprovació per tots els concursants i públic. Clogué l'acte el senyor Lluís Balard, alcalde de Figueres, lloant l'obra de la Generalitat i fent una crida als empordanesos per a la col·laboració del poble a l'obra de Govern.

Obtingueren premi els animals dels següents propietaris:

Galls i gallines de raça blanca: Vicenç Torrent i Miquel Costa, de Vilasacra; Joan Pujol, de Figueres, i Carme Baró, de Cabanes. Galls i gallines de raça rossa: Josep Llobet, Maria Gimbernat i Josep Terrats, de Cabanes.

Oques: Magdalena Ferrer, d'Alfar, i Maria Gimbernat, de Cabanes.

Conills: Artur Lloret i Narcisa Arderiu, de Figueres.

Una nota de la Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya referent a l'exportació de fruites i verdures a França

En la nota facilitada per la Junta Reguladora als periòdics dels dies 1 i 2 del corrent, no es feia constar que, per a obtenir les autoritzacions d'exportació era suficient presentar una relació jurada de les expedicions a fer en relació amb la quantitat concedida.

Això ha motivat que els concessionaris no hagin presentat la dita declaració jurada i que els permisos no estiguin a la frontera, sofrint les mercaderies trameses el corresponent retard produit per haver omès aquest aclariment en la nota de referència.

La U. S. A., vetllant pels interessos dels productors, fa present a tots ells la necessitat de complimentar aquest requisit per tal d'evitar retards que podrien ocasionar-los greus perjudicis, i els recomana que ho recordin en el successiu.

L'agitació extremista

LES DILIGENCIES JUDICIALS AL VOLTANT DE LES TROBALLES D'EXPLOSIUS HAN ESTAT PRACTICADES DUES DETENCIONS MES

El Jutjat especial amb motiu del sumari per la troballa d'explosius ahir va estar practicant diligències i rebent declaracions.

Un dels testimonis és un fabricant de Sabadell que amb el seu auto passava per la carretera de Sant Andreu i fou requerit per seguir l'auto en què fugiren els dos subjectes que s'estan buscant i que el perseguí fins que en un dels carrers va perdre de vista l'auto sense tornar-lo a veure.

El que declarà aquest testimoni, segons notícies, coincideix amb la informació facilitada dies enrera que abans d'ésser abandonat el cotxe estigué a alguna altre lloc per deixar sens dubte el que havia carregat abans de sortir del garatge del carrer de Mallorca. Aquest fet el ve a demostrar en el temps invertit entre que el testimoni perdia de vista l'auto i el temps i l'hora, que fou trobat per la guàrdia civil a Ja riera d'Horta.

També rebé declaració el jutjat a Amàlia Heros, que novament fou citada a declarar. Aquesta dona, com es recordarà, és l'amiga i companya de Josep Costa, un dels que se suposa que fugiren en l'auto abandonat. Després de contestar diverses preguntes del Jutjat, va dir que no podia anar a dormir ni a viure a la seva casa de la barriada d'Horta Grup de Cases Barates perquè hi havia encara la guàrdia civil i que no volia tenir ningú a casa seva.

Aquest fou el motiu pel qual a pesar dels requeriments de l'autoritat perquè tornés altra vegada a casa seva, s'hi negués. Actualment menja i dorm al Sindicat Unic del Ram de Construcció, al carrer de Mercaders.

El jutge també rebé declaració a diversos veïns de la casa del carrer de Mallorca, que confirmaren tot el que s'ha dit fins ara.

El jutjat ha ordenat que un empleat de la Societat Espanyola de Carburs Metàllics es traslladés al Parc d'Artilleria on són dipositats els tubs d'oxigen o per a oxigen trobats a la casa del carrer del Miracle, perquè reconeixi la numeració dels tubs i poder saber així quin fou el darrer dels venedors i fabricants d'oxigen que els van vendre.

Per referències que obren en el jutjat, els fabricants d'oxigen estan agrupats i fan servir indistintament els tubs dels fabricants, ja que són iguals. L'empleat que estigué al Parc d'Artilleria veurà la numeració i esbrinarà qui és l'últim que va expendre els tubs esmentats i quin client és, ja que és un detall que necessita el jutjat per aclarir fets i buscar ramificacions.

També el jutge sostingué una llarga conferència amb el comandant de la guàrdia civil que està encarregat d'aquest servei, així com dels perits de l'Armada i del Parc d'Artilleria per saber la quantitat de bombes, la seva classe i altres circumstàncies.

¿ES PODIEN FABRICAR CENT MIL BOMBES?

S'ha arribat a la conclusió que tenint-se ja la certesa i sabent l'origen de mil quilos de dinamita que entraren a Barcelona procedents de Manresa i calculant que la majoria de les bombes o quasi totes tenen un diàmetre d'uns sis centímetres a deu grams de dinamita a cada una d'elles el nombre de bombes carregades cas d'haver estat utilitzada tota la dinamita és el de cent mil.

Aquest nombre sembla ésser que coincideix amb el de bombes fabricades, per les dues fundicions que busca la policia i sembla ésser estan a dos poblets d'aquesta provincia.

ALTRES DOS DETINGUTS

El Jutjat va ésser ahir tarda a la presó per ratificar el processament i presó als quatre detinguts que hi ha amb motiu de la troballa de bombes a altres locals.

La policia posà a disposició del Jutjat de guàrdia, als quals calabossos, ingressaren incomunicats, a Manuel Gonzàlez (a) Ariel i Joan Jaén Vizcaino, detinguts a Horta per creure'ls complicats en aquests fets.

Segons l'atestat de la policia, el primer està reclamat per dos delictes d'escarni a la religió i desacat el jutjat de València i per diversos delictes d'impremta i calúmnies a les autoritats, desobediències i desacat per altres jutjats d'aquesta capital.

En la seva declaració Medina digué que conegué Josep Costa en arribar de Sevilla i València, on estigué molts anys, ocupant diversos llocs, entre ells el de mestre d'escola i que a València dirigí un diari sindicalista.

En arribar a Barcelona i conèixer el Costa, estigué estatjat amb la seva esposa a casa seva, a les Cases Barates d'Horta; però degut a desavenències entre les dues dones, se separaren i àdhuc estava distanciat del Costa.

Reconegué haver tret o facilitat una cèdula al Costa quan vivien junts i ha negat saber que es dedicava a la manipulació d'artefactes explosius.

Quant al Joan Jaén, que també ha estat detingut i que freqüentava la casa del Costa, és acusat d'ésser el que donava els encàrrecs de la fabricació d'explosius i ha incorregut en diverses contradiccions.

Tots dos seran posats aquest matí a disposició del jutge especial.

MANCA DE CIVISME

La guàrdia civil procedí ahir a la tarda a efectuar un escorcoll en un pis del carrer de Marian Aguiló, el qual no donà resultat, a pesar de tenir-se notícies que en aquell lloc hi havia matèries explosives o documents que serveixen per a orientar l'autoritat.

Els escorcolls continuaran i hom confia descobrir la trama d'aquesta fabricació.

Ahir sentírem diversos agents de l'autoritat com es queixaven del poc civisme i de les moltes dificultats que el públic posa als agents, car es donava el cas, comprovat després, que mentre hom pregunta per un, els mateixos veïns, sens dubte per a no veure comprometsos, neguen conèixer-lo i després s'ha sabut que viuen a l'escala del costat i que temps enrera els havien tingut reilogats.

HI HA ALTRES AMAGATALLS DE BOMBES

El governador civil digué anit passada que considerant que hi ha altres dipòsits clandestins de bombes i explosius, la policia no cessava en els seus treballs per a descobrir-los.

hrnl'dea,t ;ohasel

Regals propis per a Reis

Ultims dies de la important liquidació de la Joieria, Plateria i Rellotgeria

Francesc d'A. Carreras

PASSEIG DE GRACIA, 30 (cantonada a Diputació)

NOTA: Per a més comoditat dels nostres clients, dijous vinent, per ésser el darrer dia de la liquidació estarà obert fins a les dotze de la nit

OROMI (ANUNCIB)

PROPOSICIONS

Entre altres, se n'aprova una dels senyors Pla, Puig Alfonso, Bertran de Quintana i Ollé. Que es prorrogui per un termini de sis mesos a comptar del dia 1er de l'actual, perquè es pugui canviar tota classe de rètols, posant-los en català, lliure de despeses.

Una altra dels senyors Duran i Guàrdia, Ventós, Giralt, Velilla i Pellicena. Que se cedeixi la sala de festes del Palau Nacional per al vinent diumenge, dia 8, a la tarda, a la Comissió organitzadora del festival a benefici dels damnificats pels darrers temporals de les comarques gironines i que es posi a disposició de l'esmentada Comissió organitzadora, plantes i fullam amb el fi de donar més esplendor a la festa.

I se cedeixen premis, plantes i flor, etcètera, etc., com de costum.

PRECS I PREGUNTES

El Sr. SANTAMARIA fa dos precs: un relatiu a la reglamentació de botigues fora dels mercats, en especial les de peix fresc. L'altre és per a demanar que es miri la manera que els infants de les barriades de la Prosperitat i Verdún, que es troben a més d'un quilòmetre del grup escolar Pi i Margall, puguin anar-hi en autòmnibus, en comptes de fer-ho com ara a peu per la carretera, corrent tots els perills.

Li contesten els Srs. ESCOFET i VILALTA que es farà el convenient per a resoldre les gestions.

El Sr. RUIZ denuncia que el pessebre de la Plaça de Catalunya serveix de tirisa en la qual els infants de deu i dotze anys s'hi juguen els cèntims amb unes combinacions de llums de colors que hi ha.

Li contest ael Sr. VILALTA que veurà el que hi ha i si cal serà tancat el pessebre.

El Sr. ALOMAR es queixa de les tanques de l'Institut de Nàutica: li contesta el Sr. VENTALLO que ja es treuran; el Sr. AMAT pregunta quan es posaran en català els noms de Jaume I i Fiveller a les estátues de la façana: el Sr. VILALTA li diu que tot seguit, i tot seguit aixeca la sessió.

Són dos quarts de deu menys cinc minuts.

DESPRES DE SOPAR

Treballen mentres vostè dorm.

¿Sap vostè a qui es deu «el laxant més perfecte» que es coneix? —A un celebrat metge anglès.

¿Sap vostè per què se les ha anomenat les píndoles de «després de sopar»?—Perquè s'acostumen a prendre després de sopar.

¿Sap vostè per què són les preferides de milions de persones a més de 70 països del món?—Per la seva acció suau: perquè no irriten; perquè no vicien; perquè poden prendre's tot el temps necessari sense necessitat d'augmentar la dosi; perquè, en fi, exerceixen llur acció directament damunt l'intestí gros sense interrompre la digestió.

Veritablement, les Píndoles de Brandreth no han estat superades mai. Requereixen unes deu hores per a produir llur efecte, però treballen mentres vostè dorm i, sense la menor molèstia, van netejant-li a poc a poc el sistema; aclarint-li a poc a poc el cutis; renovant-li a poc a poc l'energia. El mantenir neta els intestins és el millor mitjà de perllongar la vida.

Les Píndoles de Brandreth són tan eficaces com inofensives. Poden prendre's sense temor tot el temps que es vulgui. Faci la prova. Una capsa el convencerà. Les venen totes les bones farmàcies.

Agents a Espanya: I. Uriach & Ca, S. A., Bruc, 69, Barcelona

EN LLUIS TORRES SOLANLLONCH

Administrador de "El Día Gráfico" i "La Noche"

HA MORT

després de rebuts els Auxilis Espirituals

E. P. D.

La seva desconsolada esposa Antònia Pascual, germana Joaquima Torres, mare política Pasqualia Calatayud, germans polítics Adelina i Maria Pascual, Joan Julià i Josep Giménez, nebots, cosins i família tota (present i absent), i la raó social "PUBLICACIONES GRAFICS, S. A.", participen a llurs amistats i coneixences tan sensible pèrdua i els preguen que el tinguin present en llurs oracions i que se serveixin assistir a la conducció del cadàver des de la casa mortuòria, París, 191, a l'església parroquial de Nostra Dona del Pilar i després a la seva darrera estada, Cementiri Nou, el qual acte tindrà lloc avui, dijous, a dos quarts de dotze del matí.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Reparacions de Maquinària - Aparells elèctrics i RADIO

Bobinatge i Transformacions en Motors, Dinamos, etc.

ELECTRICITAT I LES SEVES APLICACIONS

Manuel Ortillés

Oficina tècnica per a projectes i estudis de tota mena de treballs del ram elèctric i anexos

INSTAL.LACIONS de Llum, Força, Calefacció, etc., etc.

Villarroel, 103 ★ BARCELONA ★ Telèfon 33535

A LLEIDA

Camió estimbat -:- Festa Ajuntament multata

En el tros en construcció de la carretera a Viu de Llevata, entre aquesta localitat i el barranc de Gironella, s'estimbà per un terraplè un camió carregat de bots d'oli i d'altres mercaderies.

En el camió, que pertanyia a la matrícula d'aquesta provincia, viatjaven Francesc Prior, el seu germà Manuel i Manuel Costa. Tots tres sofriren lesions d'alguna importància.

L'accident fou degut a què el vehicle patinà sobre la neu.

El camió resultà completament destroçat.

— El president de la Societat La Paloma s'ha dirigit al comissari delegat de la Generalitat sollicitant autorització per a invitar a una festa que haurà de celebrar-se el dia 6 del corrent als locals de l'entitat, els nens asilats als establiments de Beneficència d'aquest districte.

— El delegat d'Hisenda ha imposat multes de 100 pessetes als Ajuntaments d'aquesta província que no han complimentat el servei que els fou encomanat referent a la declaració de les terres propietat de grans d'Espanya.

SOLDATS DE PLOM EN CAPSES i PEDRES FOLTES

JOAN SERRA — Canuda, 33

Descompte del 5 % als subscriptors de LA PUBLICITAT

NOTICIARI

CASAL DE LA PLANA DE VIC

La Comissió de Festes, d'acord amb la Junta directiva d'aquest Casal, fa avinent a tots els associats, famílies i simpatitzants, que diumenge vinent, dia 8, a les cinc de la tarda i a les deu de la nit, tindran lloc a l'estatge social del Casal (Tallers, 22, pral.) els lluïts balls, en els quals és d'esperar que hi faran acte de presència.

CALEFACCIO IDEAL
ESTUFA J. M. B.
VALENCIA, 346 - Telèfon 73016

"LA UNION ARAGONESISTA"

En la darrera reunió general de socis celebrada per aquesta entitat fou elegida la següent Junta directiva:

President, Juli Calvo Alfaro; vicepresident, Luques Lidon; secretari, Gaspar Torente; comptador, Jacint Tobeña; tresorer, Aureli Alvira; bibliotecari, Gerard Rubio; vocals: Francesc Tobeña, Sebastià Llop, Josep Ordas i Ernest Laporta.

Malalts artrítics
TISANA D'ANETO us guarirà per sempre. Es el remei del REUMA, GOTA, CIATICA i de totes les malalties del fetge i ronyons.

AGRUPACIO CATALANS D'AMERICA

Tingué lloc l'assemblea general reglamentària d'associats convocada per a la renovació de càrecs del Consell Directiu, el qual quedà constituït de la faisó següent:

President, Ventura Gassol; president de la Secció de Propaganda, doctor Josep Riera i Puntí; vice-president, Jeroni Vila i Roca; secretari, Francesc de P. Marquès; vice-secretari, Gumersind Oller; tresorer, Jaume Baster; comptador, Esteve Blanquet; bibliotecari, Ricard Carreres-Valls; arxiver, Joan Amat; vocals: Francesc Gavilanes i Francesc Soler i Nonell.

L'Assemblea, recollint el sentir de tots els seus representants, acordà per unanimitat expressar la joia que els catalans residents a les Amèriques senten pel fet d'haver estat possible la restauració de l'antic Parlament de Catalunya, fent vots perquè la tasca seva sigui profitosa per a Catalunya i vagi encaminada a obtenir per a ella tota la llibertat desitjada.

CALEFACCIO IDEAL
ESTUFA J. M. B.
VALENCIA, 346 - Telèfon 73016

UNA DIADA EMPORDANESA BENEFICA

Ha quedat constituït el Comitè d'Honor de la "Diada Empordanesa" pro-damnificats de les terres gironines, organitzada per l'Ateneu Empordanès i sota el patronatge de la Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona, integrada de la següent manera: Francesc Macià, president de la Generalitat de Catalunya; Lluís Companys, president de les Corts Catalanes; Eusebi Isern i Dalmau, president de l'Ateneu Empordanès; Jaume Aiguader, alcalde de Barcelona; Josep Irla, comissari de la Generalitat a Girona; Miquel Santaló, alcalde de Girona i cap de la minoria a les Corts Constituents; Clàudi Ametlla, ex-governador de

REIS
Mobles esmaltats Juliachs, Dormitoris, Menjadors, mobles diversos per a nens. Models propis. Unics a Barcelona. Urgell, 20

Girona; Antoni Xirau, conseller d'Assistència Social; Ventura Gassól, conseller de Cultura; Joan Casanoves, vice-president del Parlament de Catalunya; Carles Pi i Sunyer, conseller de Finances; Joan Tauler i Martí Barrera, diputats de Catalunya; Pere Coromines i Pere Rahola, diputats a les Constituents; Josep Xirau, regidor; Rafel Patxot i Jubert i August Pi i Sunyer, benemèrits empordanesos, i tots els diputats de la circumscripció de Girona.

El Comitè Executiu, integrat pel diputat de la Generalitat senyor Josep Fonbernat i pels membres del Consell Directiu de l'Ateneu Empordanès senyors Pujulà, Delclòs, Quintana, Donat i Comes Xandri,

REIS el millor present una màquina per a cosir i bordar WERTHEIM

ha obtingut per al diumenge el Palau Nacional i el concurs de la Banda Municipal, Orfeó de Sans, cors Catalunya Nova i La Violeta de Claver i les cobles La Principal de La Bisbal, Barcelona Albert Martí i La Barcelona.

Demà donarem detalls del programa d'aquest magne festival.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a comprar a bon preu anau a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

LES ALUMNES DE L'ESCOLA D'ASSISTENCIA SOCIAL

Les alumnes de l'Escola d'Assistència Social van sortir molt complagudes de la visita que ahir, dia 4, van fer a l'Espanya Industrial, adestablertes, així també com les grans mirant totes les obres socials allí sales on dediquen el seu treball centenars d'obreres.

Bonet — qualitat per a Calçats d'alta senyora — Consell de Cent, 308, junt P. G.

EXPOSICIO DE CANARICULTURA

Unió de Canaricultors de Barcelona ha organitzat per als dies 6, 7 i 8 del corrent una Exposició Nacional de Canaricultura, la qual podrà ésser visitada lliurement de les deu del matí fins a les vuit del vespre, al local de l'Exposició, baixos de la Sala Mozart, Canuda, 31.

Congrés Municipal de Circulació

Organitzat per l'Ajuntament de Madrid un Congrés Municipal de Circulació, la iniciativa ha estat acollida amb extraordinari entusiasme per la resta dels Municipis espanyols, que s'han apressat a designar els representants que en nom de cada província han de prendre part en tan interessant labor, per a la qual han nomenat representació directa les principals localitats i les altres han delegat en llurs representants a Corts o en caracteritzades personalitats d'acreditada capacitat.

El Congrés tindrà lloc a la capital de la República, des del dia 9 al 15 de gener i en ell es tractaran temes d'extraordinària importància en relació amb el problema de la circulació urbana, objecte avui de preferent atenció a tots els països.

Es d'esperar que donat l'interès dels temes esmentats i de les memòries que han de presentar-se i discutir-se, la labor del Congrés culminarà en un millorament extraordinari dels procediments per a la circulació i tràfic, tant a Madrid com a les altres localitats d'Espanya.

NENS I NENES

Demaneu als Reis Magus bonics models de calçats com els que té exposats als aparadors

El Barato

SABATES de nen, de panyo verd o granate, amb figures, tall Bebé, de número 15 al 20; el parell ...	3'50 Ptes.
SABATES de nen, tall una tira, de xarol negre, dibuixos perforats, del núm. 20 al 23; el parell ...	5'50 Ptes.
SABATES de nen, de pell negra, curtició al crom, sola "Tanke", del núm. 27 al 29; el parell ...	9'00 Ptes.
SABATES de joveneta, de xarolina negra, tall anglès modern, del 30 al 33; el parell	10'50 Ptes.
SABATES de joveneta, tall Esport, una tira, de pell color marró, doble sola, del número 24 al 26; el parell ...	7'50 Ptes.
SABATES de jovenet, de xarolina negra, tall anglès, cosits a punt vist, del núm. 27 al 33; el parell ...	13'50 Ptes.

Aquest Basar avui, per ésser vigília dels Reis, romandrà obert fins a les dotze de la nit

BARCELONA

Municipi

L'agraïment de la Gerència de "El Siglo"

L'alcalde, doctor Aiguader, ha rebut un ofici de la Gerència dels Grans Magatzems "El Siglo", S. A., pel qual li diuen:

"Tinc l'honor de trametre-us el testimoniatge d'agraïment de l'Administració d'aquesta Societat per l'especial interès demostrat per vós amb motiu de l'incendi ocorregut als nostres magatzems el dia 25 de desembre darrer. Ensems, tant nosaltres com el nostre personal us restem força reconeguts per la cessió que el Municipi de la vostra presidència ens ha fet del Palau de la Metal·lúrgia per a la celebració d'una reunió que tingué lloc la nit del 30 de desembre de 1932.

Un futur bomber

L'alcalde, doctor Aiguader, ha rebut una carta del senyor director general del Banc Hispano-Colonial, per la qual aquest senyor li expressa el seu agraïment per la decidida i entusiasta cooperació del jove Miquel Fornells en l'extinció de l'incendi ocorregut als Magatzems "El Siglo".

El senyor Fornells va prestar-se espontàniament a treballar d'una manera activa i eficaç en la tasca d'isolament de l'edifici on hi ha installades les oficines d'aquell Banc, evitant molt principalment la propagació del foc al Banc Hispano-Colonial.

En proposar-li que acceptés una recompensa d'aquell Banc, el senyor Fornells es negà terminantment a admetre cap present; però, en canvi, va significar el seu desig d'ingressar al Cos de Bombers quan hi hagi una oportunitat.

Tenint en compte les excepcionals condicions demostrades pel senyor Fornells en la citada avinentesa, i el desinterès amb què col·laborà a les tasques d'extinció del foc, el senyor director gerent del Banc Hispano-Colonial recomana a l'Alcaldia que tingui en compte l'actuació i el desig de l'esmentat senyor procurant complaure'l en allò que sigui possible.

L'alcalde, doctor Aiguader, ha pres bona nota de la susdita demanda, i l'ha tramesa a la Secció corresponent per tal que signi sotmesa a estudi.

Concurs privat

Per acord de la Comissió de Governació es convoca concurs privat per al subministrament de 13.770 quilos d'ordi; 16.830 quilos de palla i 1.530 quilos de faves, amb destinació als cavalls de la Secció muntada de la Guàrdia Urbana.

Les ofertes hauran d'ésser presentades al Negociat Central de l'Ajuntament, de deu a una del matí, per tot el dia 11 del mes que som, i caldrà especificar en les dites ofertes la classe o qualitat de l'article, el preu d'aquest i acompanyar-ne mostra.

Concursos per a l'arranjament de carrers

Es fa avinent a qui pugui interessar, que queda prorrogat fins a dilluns vinent, dia 9, el termini fixat per a la presentació d'ofertes per a optar als quatre concursos convocats per l'execució de treballs de conservació i reparació de carrers de l'Interior i d'Eixampla i prestació de personal.

Els projectes de referència estan exposats als Negociats d'Obres Públiques de la Secció de Foment i d'Eixampla.

Notes de preus

Fins al dia 14 del corrent podran ésser lliurades al Negociat Municipal d'Obres Públiques d'Eixampla (segon pis de les Cases Consistorials) notes de preu per a optar a l'execució de les obres de reposició de voravies i reconstrucció del ferm de macadam asfàltic a diversos trossos del carrer dels Almogàvers, i a les obres d'arranjament del carrer d'Evarist Arnús, segons les condicions i pressupost que es troben exposades a la dita dependència.

RESFRIADOS - CORIZA - GRIPPE
FERMENTOS POLIVALENTES GENOVÉ

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	3'50
Península Ibèrica, trimestre.	10'—
Amèrica llatina i Portugal, trimestre.	12'—
Països conveni postal, id.	15'—
Altres països, id.	20'—

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 4 DE GENER DE 1933

La pertorbació atmosfèrica de l'Atlàntic nord perd importància, i en conseqüència el temps millora, puix que els forts temporals de pluja que tenien lloc entre les Açores, Espanya i Escandinàvia queden reduïts a lleugeres plovisques, que tenen lloc al centre de la Península Ibèrica, França i Països Baixos.

La zona principal de bon temps comprèn el vessant mediterrani de la Península Ibèrica i tot el nord d'Africa.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

El temps és bo, puix que exceptuant algunes boires que hi ha per la vall del Segre i Ribagorça i alguns núvols isolats a Barcelona, el cel està serè per la resta del país.

Les temperatures han experimentat un lleuger augment, ja que únicament hi ha mínimes inferiors al zero graus cap a les comarques pirenenques; cap a l'Estangento i a la Bonaigua les mínimes d'avui han estat de 5 i 4 graus sota zero, respectivament.

Bloc del transeünt

"Senyor Director:

Us prego em perdoneu si no escric amb tota perfecció, perquè mai, fins ara no m'ha calgut escriure cap carta en la bella llengua vostra. Però, com que diàriament veig en la vostra estimada publicació l'avís als lectors, segons el qual "no es poden publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català", ho vaig fer el millor que vaig poder.

Fa dos dies vaig veure a LA PUBLICITAT, com en alguns altres periòdics d'aquí, una notícia tramesa per una agència, la qual deia que en el pressupost nordamericà les despeses per la guerra són molt superiors a les d'Anglaterra. Però la notícia tindrà un altre aspecte quan hom sàpiga que en aquestes esmentades "despeses per la guerra" hi són inclosos més de $1.000.000.000 (mil milions) que paguem cada any per pensions, ajudes, medicaments, etc., als antics soldats i els seus dependents, per hospitals i per despeses similars, totes imposades damunt de nosaltres per la guerra que hem fet per "salvar el món per a la democràcia". Per les mateixes finalitats despèn França cada any, segons el seu darrer pressupost, 7.000.000.000 de francs, o solament un quart del que paguem nosaltres, que arribarà fàcilment a 28.000.000 de francs, i més. Així podem dir que pel privilegi d'haver ajudat França paguem cada any una quantitat quatre vegades superior a la que paga França.

Ara bé. Som acusats per França d'haver fet un negoci de la guerra, a costa de les nostres aliades. Permeteu-me algunes observacions sobre aquest assumpte. Nosaltres, a compte de la guerra no hem demanat ni un trosset de terra, ni un dòlar de reparacions. I mentre fèiem la guerra, hem despès a França mateix, en or o bitllets d'or, $1.207.000.000. Tot el que hem comprat a França ho hem hagut de pagar en or. França no ens ha concedit ni un cèntim de crèdit, mentre que tot el que França ens ha comprat a nosaltres ha estat pagat amb la seva signatura tan honorable i sagrada — la mateixa signatura que ella acaba de repudiar. — Entre altres coses, hem pagat a França durant la guerra $319.896.279 per canons, municions, etc., $72.543.024 per avions i material d'aviació, i $60.014.899 pel privilegi d'ocupar la seva terra amb les nostres tropes, que hi havien anat per donar llurs vides per ella. A més, hem pagat una petita fortuna per l'altre privilegi de desembarcar les mateixes tropes a les portes de França. Cal posar les coses al seu lloc, senyor director, quan hom parli de negoci fet de la guerra. Totes aquestes xifres són citades al report oficial del nostre General Harbord.

Hom parla també del negoci fet per nosaltres després de la guerra. Cal recordar que després de la guerra hem prestat a França $1.027.427.000 dels soi-disant deutes de la guerra. I durant set o vuit anys, mentre que França cobrava mil milions de marcs en or i en espècie d'Alemanya, no ens va pagar ni un cèntim. Per fi quasi tots els grans poders, llevat França, van fer prèstecs a Alemanya. Així podia França cobrar més reparacions d'Alemanya i pagar el poc que ens ha pagat a nosaltres. I més. Després de la guerra també hem fet distribució de milions de dòlars a tot Europa: a França, a Bèlgica, a Polònia, a Rússia, etc., i tot això de la bondat del nostre cor i sense pensament de recompensa de cap mena. Cal també, estimat senyor director, posar les coses al seu lloc quan hom parli de negoci fet després de la guerra.

I quant a recompensa... Hem rebut, d'alguns d'aquests països una recompensa tot inesperada: la recompensa del seu odi. Som una raça jove, senyor, i encara no hem après la veritat que com més hom fa per altri, més hom s'atreu el seu odi. Però potser aprendrem. Potser.

No em cal dir que el país que ara ens regala més el seu odi és França. Jo, llegint la història, he notat un fet "frappant" com en diuen els francesos, el qual és que cada vegada que un país tingui afers amb França en surt amb els dits cremats. Crec que els catalans, recordant la seva història, es poden adonar ben bé d'això. Però, respecte a França, potser aprendrem, també — potser.

No puc acabar sense expressar la gran admiració que sentim nosaltres per l'esforç que ha fet Anglaterra per tal d'honorar la seva signatura. A ella no li cal parlar sempre del seu honor, talment com a un home no li cal parlar sempre de la seva sang, puix que hom ja sap que en té. Anglaterra ha pagat puntualment un venciment de més de $95.000.000, o sia quasi cinc vegades més del que França s'ha negat a pagar. I aquest és un gest que nosaltres el comprenem, perquè nosaltres som de la raça anglesa, almenys pel nostre origen i per la nostra tradició. Es un gest del qual, us ho asseguro, Anglaterra no sortirà perdent-hi res.

Us saludo, estimat senyor, i us dono mil gràcies per la vostra amabilitat.

UN CIUTADA DELS ESTATS UNITS A BARCELONA

Generalitat

Una altra reunió del Consell

Ahir va reunir-se altra vegada el Consell de la Generalitat per despatxar els assumptes que quedaven pendents de resolució a les reunions anteriors dedicades exclusivament a l'estudi de l'avantprojecte de Constitució que avui serà presentat al Parlament.

El Cos de Sometents

Tal com anunciàvem, visitaren el president de la Generalitat una representació del Cos de Sometents Armats de Catalunya, presidida pel capità general senyor Batet.

D'ella formaven part el general Gràcia Perruca, amb el seu ajudant, senyor Cordón; l'ajudant del general Batet, senyor Herrero; els senyors Secre, Estranger, Franc i el governador de Tarragona, senyor Freixes.

El general Batet felicità el president per l'entrada d'any, i després els visitants canviaren impressions amb el senyor Macià sobre l'organització dels Sometents.

Visites

Visitaren el president de la Generalitat, el periodista hongarès Emerito Gergely, amb el qual celebrà un interviu; la Junta del Grup femení del districte quart del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, i el governador de Girona, senyor Prunés.

També el visità una Comissió dels exploradors per tal d'oferir-li un lot de joguines confeccionades per ells amb l'objecte que els reparteixi a qui millor li sembli.

El president agraí la deferència.

El diputat a les Corts Catalanes Martí Barrera, amb una Comissió de mestres laics.

L'oficial de Correus a l'Estafeta del Parlament català, Ramon Fabregat.

El diputat a les Corts Catalanes Josep Dencàs, amb una Comissió del Pòsit de Sant Pere Pescador.

El senyor Artur Porrera, president de la Societat de Mutualistes de Catalunya, amb una Comissió.

FETS DIVERSOS

UNA DONA FERIDA PEL SEU ESPOS

Ahir a la tarda, al carrer del Municipi, Domènec Pla agredí la seva esposa, Montserrat Vilalta, amb un ganivet, i li causà ferides de consideració, de les quals ha estat auxiliada al dispensari del districte.

L'autor de l'agressió fugí, però poc després fou detingut.

ACCIDENT DEL TREBALL

Descarregant una caldera a la fàbrica de farines establerta al carrer de Llacuna, 80, es produí Ferran Navaro Garcia, de 31 anys, lesions per aplastament dels dits anular i índex de la mà dreta.

Fou assistit al dispensari del Taulat.

PER AMANACES DE MORT

El reclús d'aquesta Presó Joan Mundejar ha denunciat que un altre company de reclusió l'ha fet objecte d'amenaces i que ahir es presentà a la seva cel·la amenaçant-lo de mort. Del fet se n'ha donat compte al Jutjat.

— S'ha deixat sense efecte la detenció de Josep Prats, acusat d'haver amenaçat de mort la seva esposa.

ALLIBERAMENT

Han estat posats en llibertat Victorià Sillero, Rafel Cuní i Jaume Montes, acusats d'haver trencat vidres i d'haver-se apoderat d'alguns gèneres en botigues del carrer de la Boqueria.

ELS DESESPERATS

Al carrer de Mallorca, 178, tercer, intentà posar fi a la seva vida Francesc Vigués, de 67 anys.

Utilitzà una navalla d'afaitar, amb la qual es produí uns talls al braç i en una cama.

Li prestaren assistència al dispensari del carrer de Sepúlveda, on qualificaren de pronòstic reservat les lesions que sofria.

— A Les Planes, un individu que no ha pogut ésser identificat es penjà amb una corda passada en un arbre.

El suïcida aparenta tenir uns 45 anys, i per ordre judicial fou traslladat el cadàver al dipòsit judicial.

TOPAD AD'UN AUTO I UN TRAMVIA

Ahir al matí, en topar a la Rambla de Catalunya, xamfrà amb el carrer de la Diputació, un tramvia i un automòbil, bolcà aquest i resultaren ferits els seus ocupants.

Eren els joves de setze anys Joaquim Jover Mudera i Joan Duran Baster, als quals apreciaren al dispensari del carrer de Sepúlveda, on foren assistit, lesions de pronòstic reservat a distintes parts del cos i commoció cerebral.

BARALLA ENTRE SOLDATS

Abans d'ahir, a darrera hora de la tarda, al Palau de Comunicacions de l'Exposició Internacional, en el que hi ha amagatzemat material de guerra, i estant de plantó els artillers Francesc Altozano i Rafel Ponç Reig, sostingueren una baralla, arribant a les mans.

El segon, amb una navalla, inferí dues ferides al seu company, el qual hagué d'ésser traslladat a l'Hospital Militar, on va ésser assistit. Sembla que les lesions no són de gravetat.

L'agresor, que després de comès el fet va fugir, fou detingut més tard per un sergent de la Guàrdia civil.

VIDRES
JOAN SALA
LES SEVES DARRERES CREACIONS
LES PODEU COMPRAR A LA
JOIERIA J. VALENTI
16, Passeig de Gràcia, 16

Els tribunals

DE LES DETENCIONS D'UNS "SIN TRABAJO"

Pel Jutjat número 6 s'ha ordenat l'alliberament de Victorià Sullero, Rafael Cuní i Santiago Montes, acusats d'haver apedregat els aparadors de diverses botigues del carrer de la Boqueria el dia de la manifestació dels sense feina.

Per altra part, als tres individus se'ls ha declarat processats pel delicte de danys.

DE LA MORT D'UN CONTRACTISTA

El Jutjat número 7 ha declarat conclús el sumari per l'assassinat del contractista Jordi Conill, fet ocorregut a Sant Andreu.

D'aquest crim no hi ha cap detingut.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Divorci: Manuel Castillo contra Antònia García i el fiscal.

Testimoni: Sindicatura fallida Mag Valls contra Banca Magí Valls, S. A.

Menor quantia: Pere Cavaller contra Anna López.

Sala segona. — Turbines, Bombes i Motors contra Francesc Torner.

Menor quantia: Josep Marí Boronat contra Joan Palau.

Pobresa: Empar Tarragó contra Carles Salvador Serra i advocat de l'Estat.

Menor quantia: Manuel Corachano contra Clarence J. Millà.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Un oral per furt contra Manuel Vera.

Un altre oral per furt contra Enriqueta Sàez.

Secció segona.—Un oral per delicte contra l'honestedat contra Antoni Carvajal.

Un altre oral per danys contra Joan Làzaro.

Secció tercera.—Un oral per estafa contra Rafel Piñeiro.

Un altre oral per resistència contra Joan Cavaller.

Secció quarta.—Un oral per injúries contra Lluís Devese.

Un altre oral per alçament de béns contra Joan Codina.

Un altre oral per furt contra Ferran García.

Reis
Llibres, Joguines, Presents
LLIBRERIA SUBIRANA
Portaferrissa, 14

AVUI
ELS MAGATZEMS
EL BARATO
romandran oberts
Fins a les 12 de la nit
D'aquesta manera els
REIS MAGUS
tindran més temps per a proveir-se de
PRESENTS
Vegeu els milers d'articles apropiats que són exhibits als seus aparadors

ESPECTACLES

MUSICA

Associació de Cultura Musical

QUARTET KOLISCH

L'Associació de Cultura Musical manté admirablement el to que de bon principi reeixí a donar a la seva actuació amb la presentació de solistes i agrupacions excellents. El darrer concert celebrat, sobretot, podem dir que es destaca entre els millors que a Barcelona han tingut lloc aquesta temporada. Fou a càrrec del Quartet Kolisch, agrupació que encara no era coneguda a la nostra ciutat i que deixà unes impressions immillorables. Formen aquest conjunt els senyors Rodolf Kolisch (violí primer), Fèlix Khuner (violí segon), Eugeni Lehner (viola) i Eduard Heifetz (violoncel), artistes de qualitats singulars que tot just començada llur tasca desvetllaren en l'auditori una admiració ben justificada. És, sense cap dubte, el Quartet Kolisch una de les millors agrupacions d'aquest gènere que han actuat a les nostres sales de concerts; la cohesió entre els quatre executants és tan absoluta, que hom no s'explica gairebé com poden haver arribat a aquest acord miraculós, en el qual mai no és possible de sorprendre la més lleu vacillació, la més petita discrepància; una precisió, diríem, mecànica en l'atac i en la realització de tots els matisos; però el qualificatiu no és escaient, puix que justament l'actuació d'aquests quatre artistes es caracteritza per una gran elasticitat que exclou tota idea de disciplina rígida o d'exactitud massa calculada. És més aviat una misteriosa unitat de sentiment que obra el prodigi, una rara coincidència de voluntats, o millor podríem dir, d'inspiracions, aplicades al mateix fi amb idèntica tensió.

Tot en aquest conjunt és governat per una clara intelligència i un afinadíssim bon gust. Les interpretacions, totes absolutament reeixides, caracteritzades de manera admirable segons l'esperit de cada obra. Haurieu dit que era una magnífica performança d'especialistes en el gènere, l'execució del Quartet de Mozart (K. V. 421), que encapçalava el programa; però en executar el de Debussy, l'adaptació a aquest altre medi tan distint, tan oposat, fou igualment perfecta, i, de la mateixa manera, el de Beethoven *op. 132 núm. 15* troba l'expressió més pura i autèntica.

No podríem, doncs, assenyalar preferències en les interpretacions que escoltàrem aquesta vetllada, però, amb tot, hem de subratllar la impressió profunda que deixà a l'auditori la del Quartet de Debussy, un dels més admirables quartets, si no el més admirable, que han estat escoltàrem en aquesta vetllada, però, durarà en l'ànim de tots els que l'escoltaren l'encís de les sonoritats tan ponderades i de la justíssima expressió amb què cada frase i cada matís eren realitzats.

El Quartet Kolisch fou calorosament ovacionat tota la vetllada i, cridats els artistes insistentment a l'hemicicle en acabar la sessió, es veieren obligats a ampliar el programa.

Audicions Intimes

Orquestra Valenciana de Cambra

Audicions Intimes, la benemèrita secció de l'Associació de Música "da Camera" que amb tant d'encert ha realitzat fins ara la seva tan elogiable finalitat, ha inaugurat les sessions a la magnífica sala del Casal del Metge, redós exquisit de què la ciutat pot mostrar-se orgullosa. En el primer concert celebrat al nou local fou presentada l'Orquestra Valenciana de Cambra, jove institució, fundada pel mestre Francesc Gil, que pels antecedents que coneixíem, esperàvem amb la més gran simpatia. Compta aquesta Orquestra només un any i mig d'existència — pel mes de maig de l'any 1931 donava el seu primer concert al Conservatori de Música de València — i és verament extraordinari el resultat assolit en tan poc temps, gràcies al fervor del director i dels elements que el secunden, artistes tots de vocació exemplar. Fa bo de veure aquest estol de joves que es lliuren a la tasca amb tant d'amor i amb un entusiasme estimulant que no ens hauria de deixar indiferents. Llur gesta és una lliçó que rebem ben oportunament. Aquests bons devots de la música — i això és un títol que no tots els professionals poden ostentar — han treballat, sobretot, esperonats per un treballat sobretot, esperonats per un idealisme que és una flor rara en aquests temps nostres tan escèptics i massa "pràctics". Els saludem, doncs, amb tot el respecte que a nosaltres ens mereix aquest esforç abnegat i noble, i ens fem un goig d'oferir a la nostra joventut, potser una mica distreta, aquesta exemplaritat.

En el programa del concert donat per l'Orquestra Valenciana de Cambra figuraven una "Sonata", de Corelli; una "Serenata", de Mozart, i "Dues cançons elegíaques", de Grieg, obres del repertori conegut, que obtingueren una execució molt correcta, plena de vida i justa d'expressió. El plat fort de les novetats fou una "Sinfonietta", de Miaskowsky, jove compositor rus no conegut encara ací. Hi ha en aquesta obra, com en tantes i tantes de la producció contemporània, l'evident desig d'evadir-se de normes que hom considera caducades, aquest afany de novetat, que malmet moltes vocacions i és el tapabruts dels audaços sense escrúpols; el que no hi ha, però, són idees apreciables ni res que justifiqui les fantasies del compositor. Amb simulacres de contrapunts bàrbars, harmonies arbitràries i repeticions obstinades d'un tema, a manera de desenrotllaments, no n'hi ha prou per a composar música, ni antiga, ni moderna ni de cap temps. Els de més bona fe, d'entre aquests compositors (?) moderns, pensen, sens dubte, que el geni és arbitrari, en la magnífica llibertat de la seva intuïció; però, ai las!, si en cada energúmen més o menys analfabet i més o menys carregat de grotesca vanitat, haguéssim de reconèixer un geni, ja estaríem ben posats!

Aquesta obra no mereix certament el sacrifici que representa el treball de preparar la seva execució, però si no hi hagués executants que tinguessin aquesta abnegació, les partitures restarien inèdites, i això tampoc convé, si més no, per no fomentar l'inflament de falsos prestigis. Així, a l'Orquestra cal agrair-li la seva labor, més que més quan és una labor penosa i tan poc compensadora.

La tercera part del concert fou dedicada a compositors valencians, i hem de celebrar l'haver tingut ocasió de conèixer les obres que l'Orquestra valenciana ens ha portat. La primera que executaren es titula "Impressions de l'horta", de Francesc Cuesta; és una composició molt estimable, una glossa ben desenrotllada de temes populars que el músic, enamorat de la seva terra, ha extret del folklore tan ric del país valencià. El temperament accentuadament romàntic del compositor s'expansiona en aquesta obra amb franca embranzida i amb una emoció sincera i comunicativa. Seguien "Quatre Preludis", de Manuel Palau, músic de sòlida formació i una de les primeres figures de la nova promoció valenciana. Aquestes composicions són escrites amb traça de mestre ben coneixedor de tots els recursos de l'orquestra moderna, i tant per la forma com per la substància del contingut són perfectament reeixides. "Festes al poble", de Vicenç Asensio, és una petita suite inspirada, com l'obra de Cuesta, en la música popular; impressions molt suggestives que s'ofereixen en contrastos ben trobats. A despit de la limitació que quant a les coloracions orquestrals imposa el conjunt d'instruments d'arc, el compositor sap trobar els més variats matisos i bells efectes de sonoritat.

Les tres obres foren llargament aplaudides, i els intèrprets, amb el seu intelligent mestre Francesc Gil, acomiadats amb mostres de la més franca simpatia.

BALTASAR SAMPER

necessitats de tota empresa. Totes elles deuen la seva gran adaptació al tecnicisme especial Universal en què es basen. Per això en poc temps i amb escassíssima propaganda ha firmat la Universal 20 contractes distribuint perfectament les obres. Aquest és un cas massa poc corrent i del qual es congratularia qualsevol companyia.

* * *

"El dinero tiene alas" és una delicada comèdia sentimental de la Fox, sútil i fina, plena tota ella d'aquell humor tan famós i característic del gran actor americà Will Rogers i d'aquella sumptuositat de presentació a què ens té acostumats aquesta marca.

Al costat de la figura simpàtica del genila actor, tenim ocasió d'admirar de nou la gentil Dorotty Jordan i la famosa actriu Irene Rich, dues artistes de mèrit que completen a la perfecció llur paper en aquesta nova pellícula.

* * *

Els empresaris de Nord-Amèrica no han cessat de reclamar Tom Mix, que ara ens presenta la seva primera pellícula parlada "La venganza de Tom". Tom ha deixat transcórrer, en efecte, tres anys associat al famós circ Sells-Floto, en el qual ha vingut prenent part activa amb el seu cavall Tony, que totes les ciutats d'Amèrica no s'han cansat d'aplaudir. La bellíssima protagonista Claudia Dell, la jove i encisadora actriu dels grans ulls d'avellana, ascendeix en la seva magnífica carrera en el rol que exerceix amb el valent Tom. El contractar Tom Mix i portar-lo novament a la pantalla que tant li ha reclamat, ha estat un dels millors encerts de la Universal. El pas triomfant de "La venganza de Tom" per totes les capitals d'Amèrica promet tenir un epíleg digne de l'astre de l'oest americà, a Espanya, amb la qual ell tant simpatitza. Joves i vells tornaran a admirar la mestria del millor tirador i llança-llaços amb l'intelligent Tony, el seu amic inseparable. Tom porta diversos títols de campionats nacionals nord-americans. En aquestes pàgines es publicaran demà detalls interessants de la vida de Tom i Tony.

* * *

A tot arreu del món són incomptables els amics infantils de Harold Lloyd. Entre les cartes que diàriament rep, unes tres quartes parts pertanyen als seus petits admiradors. Ara els amics de Harold Lloyd entre la gent menuda s'augmentarà, no sols entre els nens de famílies acomodades que aquests dies l'han admirat i aplaudit al Coliseum, sinó també amb els menys feliços, als quals l'Empresa ha convidat per a la sessió extraordinària de demà, dijous, al matí.

La dita sessió començarà a les deu i estarà dedicada exclusivament als nois de la Casa de Caritat de Barcelona.

Es indubtable que els petits asilats fruiran tant com tots els nois amb les peripècies que al gran Harold Lloyd li passen a "Cinemania".

* * *

Fidel a la seva norma, de canviar constantment el seu programa, el Coliseum anuncia les darreres projeccions de la divertidíssima producció de Harold Lloyd, "Cinemania", per a estrenar d'ací a pocs dies una cinta de molt diferent caràcter. A la lleugeresa i frivolitat de l'ambient dels estudis va a succeir l'atmosfera londinenca de mijans del segle passat; a les peripècies del jove tímid aspirant a cineasta, les profunditats psicològiques d'un home de ciència que investiga en les profunditats de l'esperit humà.

Es tracta de "El hombre y el monstruo", la transcendental producció que adapta a la pantalla la discutida novella de Lluís R. Stevenson, titulada "El raro caso del doctor Jokyil i Mr. Hyde".

Aquesta producció està cridada a tenir una gran ressonància, puix que a la profunditat de pensament del tema uneix la realització meravellosa del màgic de la cambra Rouben Mamoulian, i la interpretació excepcional de Frederic March, en el seu rar paper d'home i monstre, encarnació simbòlica de la virtut i el vici, del bé i del mal.

El millor present es un
CINE O MOTOCAMARA
PATHE-KID PATHE-LUX BOLEX
lloguer de pellícules 9½ i 16 m/m.
PATHE-BABY NIZO BOLEX
CINEMATOGRAFIA Balmes 12 AMATEUR

CARNET MUSICAL

Amb motiu de la clausura de l'exposició de pintures de Josep Amat, L'Ocell de Paper ha organitzat una sessió íntima de lieder i jazz per a diumenge vinent, dia 8, a dos quarts d'onze de la nit, a càrrec de Maria Amat, Robert Vicente i Miquel Regàs.

L'entrada serà per invitació rigorosament personal.

El dit concert tindrà lloc a les mateixes Galeries Syra.

—o—

Molt complet i variat és el programa de festes, cançons, rondes i jocs d'infants que interpretaran el dia dels Reis, a la tarda, al Palau de la Música Catalana, un molt nombrós estol d'infants de l'Institut Català de Rítmica i Plàstica.

Ultra un seguit de ben escollides, i la major part d'elles noves, cançons de Jaques-Dalcroze, figuren en el programa la cançó "El ball dels ànecs", d'Otto Blensdorff, i les cançons originals del mestre Llongueres, "Les formiguetes" i "Els gaudis del dia d'or", que omplen tota la darrera part del programa, serà posada enguany amb tot esplendor i magnificència "La festa de Sant Nicolau", miracle popular per a infants, en nou episodis.

El mestre Llongueres ha escrit expressament per a la festa d'enguany el nou episodi "L'home pobre i les tres filles sense dot", que serà presentat amb un decorat i vestuari fets expressament.

Aquesta "Festa de Sant Nicolau", que té tot el caràcter d'un misteri popular medieval, no s'ha representat al Palau de la Música Catalana des de l'any 1926.

—o—

Tot fa creure que la temporada a punt de realitzar-se al Gran Teatro del Liceu tornarà al nostre primer teatre líric l'esplendor i la importància que el feren famós entre les grans escenes operístiques del món.

Tantost obert l'abonament, s'han apressat a subscriure-s'hi nombrosíssimes personalitats pertanyents a totes les branques de l'activitat barcelonina.

El nombre i la significació dels abonats despassa, per ara, i de bon tros, els càlculs de l'Administració, que amb prou feines si disposa ja de llotges del primer pis.

Les llotges dels pisos segon i tercer, focus, anys enrera, de famoses penyes liceistes, han estat també totes abonades, ço que permet de predir l'esclat de les funcions anunciades.

No menys encoratjador resulta el nombre d'abonats a les representacions de les festes a la tarda, detall per tots conceptes falaguer.

La Direcció del Liceu activa els preparatius de la temporada, la inauguració de la qual ha estat fixada per al dissabte dia 14. En la funció inaugural, que tot fa creure que serà un veritable esdeveniment, es presentarà la companyia russa, integrada totalment per artistes de primer ordre.

Per a debut dels cantants russos ha estat triada la impressionant llegenda "La ciutat invisible de Kitege", posada amb la cura i la propietat que són norma de Joan Mestres, actual director artístic del Liceu.

Per al dimarts dia 17 s'anuncia al Liceu el debut del tenor Miquel Fleta, al qual farà costat la artista Aurora Buades. Ambdós artistes cantaran "Carmen", de Bizet.

Com pot veure's, es desenvoluparà la temporada del Liceu de la manera normal i brillant *que era costum en aquest teatre*, ço que li tornarà el prestigi i l'autoritat que foren la seva *més preada executòria*.

CARNET CINEMATOGRAFIC

"No hi ha estudi per molt popular que sigui — diu "Hollywood Repòrter" — que no sofreixi de tant en tant certa desviació per part del públic. Per a lliurar-se d'aquest mal les cases productores de cinematografia descabdellen una gran labor de propaganda. Mentrestant, la Universal constitueix una excepció gràcies al tecnicisme i arguments completament nous de les seves creacions. Es dóna el cas insòlit que els millors teatres presenten actualment una de les produccions Universal de grandiós èxit, com: "La usurpadora"; "Una vez en la vida"; "La secuestrada"; "Lobos pastores"; "All American"; "Hombres sin miedo", etc. Carl Laemmle demostra a bastament que qualsevol d'aquestes produccions satisfan enterament les

Molt aviat

L'ESPECTACLE de
LA IMAGINACIO
Un film que ens fa tenir por de nosaltres mateixos
Es un film Paramount

Per a les flors la rosada; pels seus encants...
polvors MADERAS DE ORIENTE
MYRURGIA

Detenció d'un atracador perillós

Uns agents de policia aconseguiren ahir a la tarda la detenció d'un subjecte que té diversos antecedents penals, i que el seu nom va unit al dels atracaments i altres malifetes socials.

Es tracta de Bartolomé Llabres García, de trenta-cinc anys (a) "Mallorquí".

Aquest subjecte fou detingut al carrer de l'Hospital quan els agents el seguien, i conduit a la Prefectura, es negà a donar el seu domicili, i digué que no el donaria mai.

Per uns documents trobats al seu poder, es va saber que vivia al carrer de Sant Jerònim, al domicili del qual es verificà el corresponent escorcoll, trobant un pantalon foredat i tacat de sang.

Llabres es negà a donar explicacions primerament sobre les seves aventures aquests darrers dies, però presentant-li el pantalon trobat a casa seva, confessà ésser un dels que anaven el dia 11 de desembre en l'auto del xofer de Sant Adrià, quan el tiroteig amb la guàrdia civil. L'explicació que donà Llabres és la següent, segons hem pogut assabentar-nos:

El dia 10 de desembre es presentà, amb altres del Sindicat, al local del Sindicat del ram de la fusta del carrer del Roser, i convingueren realitzar diversos actes de sabotatge a les ebenisteries amb motiu de la vaga que sostenien els obrers del ram.

Entre els que allí hi havia, figurava Vicenç Tomé, que està reclòs i processats, i dos individus més.

Convingueren que el dia següent s'apoderarien d'un auto per a poder fer millor aquest servei que els fou encomanat, i a l'efecte sortiren Tomé i els altres dos cap a Sant Adrià, on procediren a robar l'auto del xofer Salvador Elies conforme ja és conegut.

El detingut Llabres estigué esperant l'auto a la Plaça del Nen de Sans, i un cop arribaren allí, baixaren els dos el nom dels quals no sap, però s'ha trobat diverses vegades amb ells, i pujà a l'auto, quedant en el cotxe recent robat el Vicenç Tomé i ell.

Quan marxaven cap al carrer Badal, oïren el tiroteig de la guàrdia civil, sentint-se, llavors, ferit en una cuixa, i aconseguí fugir, baixant del cotxe, al mateix carrer de Badal, i s'amagà pel pont del ferrocarril, i passant el pont, anà a refugiar-se a casa seva, on procedí, amb unes tisores, a treure's un objecte estrany que li havia interessat la carn, i notà que era un tros de xapa de l'auto que, amb el tiroteig, havia saltat, incrustant-se a la seva cuixa.

Es rentà la ferida, la qual curà amb aigua oxigenada i iode.

Negà el detingut que hagués disparat contra la guàrdia civil pel fet de no tenir armes, puix que l'únic que en portava era el conductor, o sigui Tomé.

Confessà, igualment, haver pres part en diversos actes de sabotatge amb el detingut Tomé i amb els altres dos que la policia cerca, i que hom creu que, almenys un d'ells, no trigaran a caure a mans de la Justícia.

El detingut serà acarat amb el xofer atracat per si el reconeix entre els que li robaren l'auto.

Avís de la Comissió d'Empleats dels Magatzems "El Siglo"

Es posa a coneixement de tots els empleats d'"El Siglo" i de totes aquelles empreses o particulars que han contribuit o pensen contribuir amb ofertes de collocació a remeiar en el possible la trista situació en què el sinistre per tots prou conegut ha posat el dit personal, que ha quedat constituïda la Comissió d'Empleats que, sollicitada per la gerència, ha de mantenir un contacte constant amb ella per tal d'estudiar i de resoldre de la millor manera possible, i de comú acord, totes aquelles qüestions que d'una o altra manera tinguin relació amb la collocació del personal.

La dita Comissió, en donar començ al seu comès, considera un deure obligat el donar les més expressives gràcies a tots aquells que collectivament o particularment han palesat llur adhesió a la Casa i als seus empleats, agraïment que fa extensiu a tots els oferiments que continuïn rebent-se, els quals, a ésser possible, agrairia que fossin fets per escrit.

La Comissió té les seves oficines en les provisionals d'"El Siglo", installades al carrer de Xuclà, 15, principal, esquerra.

El sumari per la venda de càrrecs municipals

EL FISCAL S'OPOSA A UNA PROVIDENCIA DEL JUTGE ESPECIAL

El fiscal encarregat de la inspecció del sumari per la venda de càrrecs de l'Ajuntament, ha donat la seva resposta en l'escrit presentat pel lletrat de l'Ajuntament contra la providència del jutge demanant certificat dels nomenaments. Creu el fiscal, com el lletrat querellant, que si hi hagué nomenaments illegals, no ha d'agrupar-se en aquest sumari, per ésser cosa distinta, ja que en aquest se segueix pel delicte de subornament. S'oposa, per tant, el fiscal a la providència del jutge especial.

"HERNIUS"
Basant-nos en l'anatomia humana, hem creat el meravellós aparell HERNIUS, que no és un aparell qualsevol, sinó un element dotat de vida pròpia que en poc temps i sense la més petita molèstia DOMINARA I VENCERA TOTALMENT la vostra hèrnia, fins a la seva TOTAL DESAPARICIO, per antiga i voluminosa que sigui.
VENÇ TOTES LES HERNIES
Els científics aparells HERNIUS són els més lleugers, els més còmodes i els únics que no necessiten elàstics de cap mena, per ésser construïts exclusivament per a cada defecte i motllo anatòmic de la regió malalta. Visita de 10 a 1 i de 4 a 8
PELAYO, 60, PRAL., SEGONA
Cantonada a Rambles. Telèfon [illegible]

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

Les sessions d'ahir, del sector d'especulació, no presentaren cap variació a les característiques registrades en anteriors reunions, és a dir, que el negoci continua poc actiu, sense notar-se cap variació notable en els diversos canvis, notant-se així mateix més fermesa en alguns valors industrials, que en els carrilers, els quals segueixen afeblint.

Segons comunicació rebuda del Mercat Lliure de Valors, amb motiu d'haver-se declarat festiu a Catalunya, pel Govern de la Generalitat, divendres vinent, dia 6, es fa avinent als socis, que a l'esmentat dia no hi haurà contractació ni liquidació.

Valors	Dia 4	Tanca anterior	Alça o baixa
Nords . .	43.60	43.65	—0.05
Alacants . .	32.30	32.45	—0.15
Andalusos .	14.35	14.00	+0.35
M. Rif . .	50.50	51.00	—0.50
Explosius. .	133.50	134.00	—0.50
Transversal.	30.75	31.00	—0.25
Montserrat .	43.50	42.50	+0.75
Ford . . .	179.00	177.00	+2.00
Petrolis . .	5.60	5.30	+0.30

La tanca anterior dels Andalusos és del dia 19 del mes passat.

BORSA AL COMPTAT

En els rotllos d'obligacions, l'activitat contractadora no dóno mostres de millora per ara, mantenint-se un volum d'operacions força limitat. Els canvis, per altra part, no registren variacions notables, dominant la tendència sostinguda en la major part dels valors contractats.

Els Deute de l'Estat presenten en aquesta sessió quelcom de fermesa, essent la major part dels contractats que registren avenços d'un quart i fins de mig enter, millorant més les sèries G i H dels Exterior 4 %. Dels Bons Or, només operen la sèrie B, que baixen a 210'25 (—0.1'75). El negoci fet és tan sols de regular importància.

Els Ajuntaments, més actius que en dies anteriors, queden la major part sostinguts de canvis, registrant més variació els emissió 1903, 53.00 (—5.00); els 1918, sèrie B, 56.50 (+-.00); els 1928, Balmes, 75.00 (+1.00, i Màlaga, millores, 42.00 (—1.00).

De les Diputacions, només operen les 6 % (27.500.000), 80.25 (—1.00).

Les cèdules Banc Hipotecari i Crèdit Local, quelcom operades, no presenten modificacions apreciables, més que les Interprovincials 6 %, que reculen a 84.50 (—1.00).

Les obligacions carrileres, regularment contractades, queden en general sostingudes. En les Nords es noten alguns avenços fins a tres quarts d'enter, millorant més els 6 %, 83.50 (+1.00). Les Alacants no presenten gairebé modificacions, essent les variacions de limitada importància, sense dominar cap tendència.

Queden un xic irregulars les Transatlàntiques operades en aquesta sessió; les emissió 1920 milloren a 10.00 (+0.50); les 1925 especials, 68.25 (—0.50), i per construccions, 68.00 (—0.75).

Les obligacions industrials repeteixen canvis anteriors gairebé totes les contractades, registrant més variació els Bons Energia Elèctrica (100-110), 98.50 (+1.00); Foment d'obres, 5%, 72.00 (+2.00); emissió 1923, 80.00 (+8.00), i Hulleres 1924, 68.00 (—1.50).

Les accions, escassament actives, queden poc modificades de posicions, podent-se tan sols notar la millora de les Catalana Gas sèrie E, que pugen a 90.00 (+1.00).

La lliura millora a 40.90 (+0.10).

El dòlar no varia, 12.30.

BORSES ESTRANGERES

Als mercats estrangers, la nota dominant en les sessions d'ahir és la feblesa en els canvis i passivitat de contractar. París continuen registrant reculades d'algun enter en els valors més característics, i poca animació en els rotllos; Wagons Llits, 84 (—2); Río Tinto, 1549 (—36); Brusselles segueix la mateixa tendència de l'anterior mercat; *Sofina, 107.00 (—1.75); Zuric* és l'únic mercat que registra més sosteniment i àdhuc un tant de fermesa; *Motor Columbus, 279 (+3)*; Chade Bons, 37 (+2'50); Berlín, fluix i poc actiu; Siemens, 120 (—1'25); Chade, 141.50 (—2'50); Londres, poc variat, i Nova York, obre la sessió amb alguns avenços respecte a la tanca de dimarts.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Borsí matí:

Nord: 43'70, 43'45, 43'55; Explosius: 133'50, 133'00; Transversal: 31'25, 30'75; Montserrat: 43'25, 44'25, 43'75; Colonial: 45'50.

Borsa tarda:

Nord: 43'55, 43'65, 43'60; Alacant: 32'30, 32'25, 32'30; Andalús: 14'50, 14'35; Explosius: 133'50, 133'25, 133'75, 133'50; Transversal: 30'75; Rif: 50'50; Montserrat: 43'75, 44'15, 43'50; Ford: 177, 180, 179; Petrolets: 5'40, 5'70, 5'60.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures: 40'90; Francs suïssos: 236'30; Dòlars: 12'30; Marcs: 292 3-4; Belgues: 170; Francs francesos: 47'80; Lires: 62'70.

BORSA OFICIAL

Borsa tarda:

Alacant: 32'50; Montserrat: 43'25; Gas E: 90'00; Chade: 364 paritat; Chade D: 70'40 paritat; Chade E: 67 paritat; Filipines: 275 operacions; Explosius: 133'75; Petrolets: 5'50, 5'75, 5'70; Ford: 178, 180.

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	64'50*
» » B	64'50
» » C	64'50
» » D	64'25
» » E	64'10*
» » F	65'10*
» » G H	63'00*
Exterior 4 % A	79'75
» » B	79'35
» » C	78'50
» » D	77'85
» » E	77'75
» » F	77'75
» » G H	79'50
Amortitz. 5 % 1920 A	89'00
» » » B	88'50
» » » C	88'85
» » » D	88'70
» » » E	88'70
» » » F	88'00*
Amortitz. 5 % 1917 A	83'85
» » » B	84'10
» » » C	83'85
» » » D	83'25*
» » » E	84'15*
» » » F	84'00*
Amortitz. 5 % 1927 A	82'25*
» » » B	82'20
» » » C	82'25*
» » » D	82'20
» » » E	82'20
» » » F	81'50*
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1927 A	95'00*
» » » B	94'85*
» » » C	94'85*
» » » D	94'75
» » » E	94'75*
» » » F	94'85*
Amortitz. 5 % 1929 A	95'25*
» » » B	94'15*
» » » C	93'70
(sense impostos)	
Amortitz. 3 % 1928 A	70'15
» » » B	70'00
» » » C	70'00*
Amortitz. 4 % 1928 A	80'00
Bons a Tresoreria A	112'50*
Deute Ferroviari 5 %	90'65
» » 4 1/2 %	81'00*

Diversos

Port Barcelona 1905	97'00*

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	5.26	4.97	4.98	5.01	5.02	5.05	
Obertura		4.99	5.00	5.02	5.03	Nom.	
Segon telegrama		4.99	5.01	5.04	5.05	5.08	
Tanca	5.24	5.04	5.06	5.09	5.10	5.12	
Alça		7	8	8	8	5	
Baixa	2						

NOVA YORK	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	6.10	5.94	6.00	6.11	6.23	6.42	6.57
Obertura		Nom.	6.00	6.13	6.24	6.44	
Segon telegrama		6.13	6.12	6.25	6.38	6.58	
Tanca	6.30	6.12	6.23	6.35	6.48	6.67	6.79
Alça	20	18	23	24	24	25	22
Baixa							

NEW ORLEANS	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	5.95	5.85	5.97	6.10	6.21	6.40	6.51
Obertura		Nom.	5.99	6.11	6.22		
Segon telegrama							
Tanca	6.20	6.08	6.20	6.33	6.45	6.65	6.75
Alça	25	23	23	23	24	25	24
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Upper Gener	Sakellar Gener	Upper Gener	Sakellar Gener
Tanca anterior	6.62	6.58	6.98	7.06
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	6.75	6.69	7.21	7.26
Alça	13	11	23	20
Baixa				

Alexandria, Tanques del dia

	A.	B.	C.	G.
	11.97	11.94	11.86	
Ashmouni	12.51	12.65	14.13	

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Standard Universal) Texas 117 1-2; Orleans 116 1-2; Any Port 116 1-2

(Base tanca anterior)

Import del Comitè: 5'26 ptes.

Arrib. als EE. UU. en el dia 73.000 any anterior 126.000 [illegible]

Arrib. als EE. UU. des 1r agost 5.856.000 » » 6.303.000 » »

Egipte a Liverpool [illegible]

[illegible] 8,34 1-4

ECONOMIA

Melilla	102'50*
Sevilla	99'50*
Marroc 5 %	83'50*
Banc Hipotecari 5 %	84'15
» » 6 %	99'00*
Caixa d'Emissions	74'50*
» Crèdit Local 6 %	76'75*
» » » 5 1/2 %	67'25
» » » interprov.	69'25
» » » » 6 %	84'50
Cèdules Argentines	2'41*
Bons Exposició Internac.	87'00*

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	74'00
Ajunt. Barcelona 1903	53'00
» » 1906 B.	58'50
» » 1906 C.	58'00*
» » 1907 D.	54'25
» » 1912 B.	53'00*
» » 1912 E.	50'50
» » 1910 D.	55'50*
» » 1912 F.	55'50*
» » 1913 B.	53'50
Ampliació B	56'50
» 1921 B	71'00
» 1925 Balmes	69'50
» 1928 Port Franc.	69'75*
» 1926 % Exposi.	93'25
» 1928 5 % Exposi.	57'25*
Eixampla 1907	
» 1927	69'75
» 1913	74'50
Bons Reforma	60'50*
Ajunt. València 6 %	67'50*
» Sevilla Exposició.	66'00*
» Màlaga	59'00*
Diputacions velles	70'00*
Mancomunitat 1920	63'00*
C. Crèdit Comunal	70'00*
Diputació Barcelona 6 %	80'25

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª sèrie 3 %	53'50*
» 2.ª » »	50'50
» 3.ª » »	50'25*
» 4.ª » »	49'00*
» 5.ª » »	49'25*
Pamplones	48'25*
Prioritat	48'15
Lleida a Reus	54'00*
Astúries 1.ª	46'75*
» 2.ª	46'65*
» 3.ª	47'25*
Segòvia 3 %	44'00*
Almansa 4 %	60'00*
» Adherits	52'00
Sant Joan 3 %	52'00
Alsàsua 4 1/2 %	65'75*
Osca 4 %	62'50
Nord 6 %	83'50
Valencianes 5 1/2 %	81'25*
Alacant 1.ª 3 %	46'15
» 2.ª 3 %	72'50*
» 3.ª 3 %	69'35*
M. S. A. A 5 %	67'50*
» B 1/2 %	59'25*
» C 4 %	57'00*
» D 4 %	61'00*
» E 4 1/2 %	67'00*
» F 5 %	71'25
» G 6 %	79'50
» H 5 1/2 %	70'25
» I 6 %	81'00
» J 5 %	68'00*
Francès 2 1/2 %	60'00*
» 2 1/4 %	46'50
Directes 2 1/4 %	50'50*
Badajoz 5 %	69'00*
Orense primitiva	34'00*
» prioritat 3 %	40'00*
Andalús 1.ª fix 3 %	18'75*
» 1.ª variable	8'75*
» 2.ª fix 3 %	14'00*
» 2.ª variable	8'25*
» 1907	16'00*
» Bobadilla 4 1/2.	19'00*
» 6 %	20'00*
Groc fix	14'00*
» variable	8'00*
Gris fix	14'00*
» variable	8'00*
Secundària 4 %	30'00*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	72'00*
F. C. Catalunya 5 %	50'00*
» » 6 %	57'00*
» Catalana vells	
» » nous	
Tànger a Fez 6 %	92'00*
Cremallera 6 %	15'00*
Gran Metro 6 % 1922	59'50*
Transversal 6 %	31'00*
C.ª de Tramvies 4 %	63'00*
» » 5 %	60'00*
Tramvies B. E. G. 4 %	60'50*
» » 5 %	98'00*
» St. Andreu 4 %	73'00*
» Barcelona 6 %	78'00*
» Sevilla 6 %	93'00*
» Granada 6 %	79'50*

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	38'00*
» València	91'00*
» Barcelona 5 %	93'00*
» » 6 %	100'50*
Barcelonesa E 4 %	89'00*
» » 5 %	88'00*
» » 6 %	96'00*
Catalana Gas E. 4 1/2 %	77'00*
» » » 6 %	96'75*
» Bons 6 %	92'85
Chade 6 %	102'35
» Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %	78'00*
» » » 6 %	86'75*
» Bons 6 %	98'50
Forces Motrius 6 %	58'50*
» Bons 7 %	70'00*
Coop. Fluit Elèct. 6 %	49'00*
Gas Lebon 6 %	89'50*
Unió Elèct. Cat. 6 %	84'85

Elèct. Cinca 6 %	84'00*
Sevillana Elèct. 6 %	89'75*
Gral. Rec 6 %	73'00*
Rec Llevant 6 %	101'50*
» » Bons	95'00*

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	81'00*
» 6 %	93'00*
» 7 %	99'50*
» hip. 6 %	90'00*
Colònia Güell 6 %	94'50*
Cons. i Pavim. 6 %	72'00*
Cros 6 %	100'50*
Elèct. M. Ebre 6 %	80'00*
E. Ind. Aragó 6 %	68'00*
Carbus Metal 6 %	92'50*
Mines Rif 6 % 1918	99'25*
Colorants Exp. 6 %	100'75*
Foment Obres 4 1/2 %	85'75*
» » 5 %	72'00
» » 6 %	80'00
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	68'00
Maquinista T. M. 6 %	76'00*
Potassa Súria 7 %	97'50*
National Pirelli 6 %	99'00*
Tenería Moderna 7 %	68'00*
Unió Cotonera 6 %	50'00
» Salinera 6 %	99'00*
» Vidriera 6 %	79'00*

Navilera i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	96'00*
Transatlàntica 6 %	10'00
» 6 %	12'00*
» 5 1/2 %	68'25
Especial 6 %	79'50*
Transatl. Esp.ª 5 %	64'00*
Naval Llevant 6 %	62'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya	512'00*
Banc de Catalunya	2'00*
Canal Ebre	30'00*
Petrolis	102'00
Petrolets	5'55
Catalana Gas D	74'00*
» » E	90'00
» » F pref. 6 %	88'25*
C.ª Transatlàntica O	10'00*
» Transmediterrània	100'50*
Espanya Industrial	116'00*
Hispano-Suïssa	140'00*
Ford	177'00
Hulleres	36'00*
Indústries Agrícoles	190'00*
Telefònica ordinària	103'00*
» pref. 7 %	100'00
Funicular Montjuïc ord.	40'75*
Grans Pendents M.-Núria	10'00*
Tramvies Barcelona ord.	40'75
» » 7 %	54'00*
» » 6 %	58'00*
Cros	108'00*

* Els canvis assenyalats amb esterisc són canvis anteriors.

Reis

Portaferrissa, 14

LLIBRERIA SUBIRANA

Llibres, Joguines, Presents

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

TANQUES

Mes	Presed.	D'avui	Alça	Baixa
Cacau Nova York				
G.	3.49	3.51	2	
Mr.	3.61	3.63	2	
M.	3.72	3.74	2	
Sucre Nova York				
G.	0.68	0.71	3	
Mr.	0.73	0.76	3	
M.	0.78	0.81	3	
Cafè Nova York				
Mr.	5.75	5.69		6
M.	5.47	5.42		5
Jl.	5.27	5.22		5
Mr.	8.32	8.22		10
M.	7.83	7.79		4
Jl.	7.63	7.57		6
Blat Liverpool				
Mr.	4.9 3/8	4.10 1-4	7/8	
M.	4.10 1-4	4.11	3-4	
Jl.	4.11 1-2	5.0	1-2	
Blat Xicago				
M.	44 1-2	46 1/8	1 5/8	
Jl.	45 1-2	46	1-2	
S.	46	46 3-4	3-4	
Moresc Xicago				
M.	26 1/8	26 7/8	3-4	
Jl.	27 1-2	28 1/8	5/8	
S.	28 1-2	29 1-4	3-4	
Sucre Londres				
G.	4.11 1-2	5.0	1-2	
Mr.	5.2	5.2 1-4	1-4	
M.	5.3 3-4	5.4	1-4	
Jl.	5.5 1-4	5.5 1-2	1-4	

SOLER i TORRA Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bon-Succés, 1 i 3

Negociem els cupons venciment primer de gener

CAMBRA CUIRASSADA — CAIXES DE LLOGUER

per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor

Compartiments des de 22 pessetes anuals

Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

ANUNCIS MERCANTILS

SOCIETAT GENERAL D'AIGÜES DE BARCELONA

El vuitè sorteig d'Obligacions 6 per 100, Sèrie C, tindrà lloc el dia 23 del corrent, a les onze del matí, al domicili social d'aquesta Societat, Passeig de la República, 39.

De l'acte, que serà públic, en donarà fe un notari.

Barcelona, 4 gener de 1933.

MERCAT DE LLOTJA

No gaire animada fou la sessió d'ahir, i les transaccions reduïdes.

Solament podem avui ocupar-se del problema blader, pel qual, malgrat els molts oferiment i la bona disposició venedora, aquests fabricants, davant les dificultats que troben per donar sortida als seus productes, continuen igualment poc decidits. Fa dies que ho veiem, i per això ens dol per una part el no poder registrar operaciones; en canvi comprenem que solament adquireixin allò que els anivelli a la competència forastera.

Per altra banda llegim que hi ha interès perquè el Govern prengui mesures a fi que el blat valgui a més preu i que ell mateix esdevingui comerciant. Això no podem pas creure que pugui portar-se a cap, perquè si així fos bé podria ésser que no fos el productor qui se'n beneficiaria.

Res de nou en els altres gèneres.

CEREALS

BLAT

Aragó segona classe	47 a 49
Navarra segona classe	46 a 48
Castella superior	46 1/2 a 47
Castella corrent	a 46
Manxa	a 46
Extremadura cruxer	a 46
Extremadura corrent	a 46
Urgell	
Penedès i comarca	

(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen.)

Pèsols estr. s. c.	105 a 110
Llenties Salamanca	115 a 128
Llenties Andalusia	90 a 100

(Preus en pessetes els 100 quilos damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	80 a 85
Extra local	67 a 67 1/2
Corrent local	64 a 64 1/2
Extra Castella	66 1/2 a 67
Corrent Castella	62 a 64
Aragó segona classe	63 a 65
Regió segona classe	62 a 65

DESPULLES

Número 3	25 a 26
Número 4	24 a 25
Fegones	18 1/2 a 19
Terceres	15 a 16
Quartes	14 1/2 a 15

(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Menut (prima)	15 1/2 a 16
Segonet	15 a 15 1/2
Segó	12 1/2 a 13

(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)

ARRÒS

Bomba Calasperra	125 a 130
Bomba	115 a 120
Oranja	69 a 70
Floret	61 a 62
Molisat segona classe	60 a 62
Selecte	62 a 63
Benlloc O.	55 a 56
Trencat	44 a 45
Farina d'arròs	92 a 91

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Andalusia	
Moresc Plata	a 41 1-2
Moresc Urgell i com.	
Ordi Urgell i comarca.	33 1/2 a 34
Civada Extremadura	32 a 32 1/2
Civada roja	
Escaiola país	56 a 58

LLEGUMS

Faves Maboneses s. c.	65 a 70
Faves Extrm. c. And.	
Faves Mallorca noves	53 a 53 1/2
Faves Llobregat	
Favons estrangers s. c.	49 a 50
Favons Extr. o And.	52 a 52 1/2
Veces Andalusia noves	46 a 46 1/2
Veces estranger	41 1/2 a 42
Erps país	41 a 41 1/2
Erps estrangeres	40 a 40 1/2

CIGRONS

Marroc segona classe.	60 a 65
Saüc	165 a 180
Mexicans segona classe	110 a 170
Andalusia 44/46	100 a 101
» 48/50	85 a 86
» 52/54	75 a 76
» 56/58	67 a 68
» 58/60	64 a 65
» 60/65	60 a 65
Pelons	60 a 60

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

ALTRES GENERES

GARROFES

Negra Vinaròs	a 48
Negra Castelló	a 48
Negra Matafera nova	a 43
Roja	a 46
Eivissa nova	a 34
Mallorca nova	a 34

(Preus en rals els 42 quilos sense sac damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa país.	29 a 31
Turtó de coco	39 a 40
Farina de llinosa	36 a 37

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Alfals primera	9 a 9 1/2
Alfals segona	8 a 8 1/2
Palla d'Urgell	3 a 3 1/2
Palla curta	4 a 4 1/2

damunt carro Barcelona)

ARRIBADES

Per M. S. A. - Vagons: 11 de blat, 10 de farina i 4 d'ordi.

Pel Nord. - Vagons: 22 de blat, 2 de farina i 5 d'ordi.

Borses estrangeres

	Paris	Londres
Londres	33336	
Nova York	330950	33'44
Holanda	8344	3362
França	2408	1030
Bèlgica	6309	
Itàlia	110350	335
Alemanya	173350	13125
Suïssa	108750	
Espanya	102950	493
Dinamarca	183450	20025
Suècia	103950	
Noruega	9425	
Lisboa	12506	
Praga	2830	439
Àustria	3150	
Argentina	356	7390
Rio Janeiro	2900	
Montevideo		

ESTADISTICA

EL PREU DEL DOLAR EN PESSETES

(Canvi a la par igual a cent)

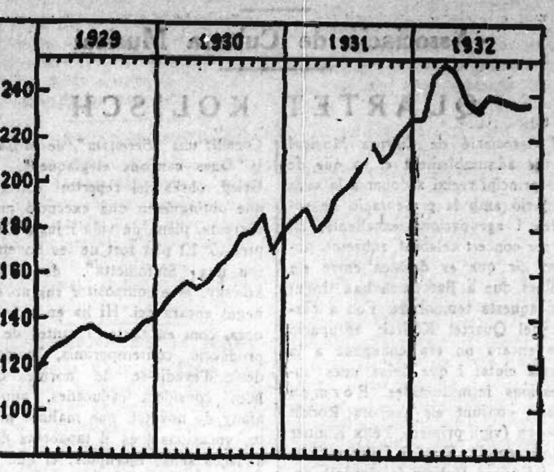

Continuem el gràfic que reprodueix les cotitzacions de la pesseta respecte al dòlar.

Les xifres del gràfic corresponen als promedis mensuals de la cotització diària de la pesseta a Nova York, considerant el canvi a la par igual a cent.

En el darrer mes que donem, que és el penúltim de l'any passat, l'index corresponent sofreix una lleugera alça, deixant de seguir la tendència de millora en el nostre signe monetari comprovada en els tres mesos precedents; de 235'5 que es fixà per l'octubre, puja a 236'0 el novembre.

Aquesta lleugera alça que es comprova en el mes que ens referim, en la nostra moneda, no fa témer, però, que sigui el començament d'una nova depressió monetària, ja que per l'aspecte que presenta aquests darrers temps fa suposar en un sosteniment més o menys regular, sempre propens a registrar oscillacions de limitada importància, com el que s'acaba de comprovar darrerament.

És de creure, però, que aquest sosteniment que notem en el canvi de la nostra divisa no durarà sempre més, i seria hora, potser, que el C. C. M. procurés influir en el que fos possible perquè la pesseta ocupés nivells més raonats, aprofitant la inseguretat i reblesa que donen mostres les monedes de diversos països fins fa poc considerades de gran solidesa.

Banc de Crèdit Local d'Espanya

ENTITAT OFICIAL GOVERNADA PER L'ESTAT

EMISSIO AMB LOTS

AUTORITZADA PER LLEI DEL 20 DE DESEMBRE DE 1932

SUBSCRIPCIO PUBLICA

DE

25.000 CEDULES DE CREDIT LOCAL 6 1/2 PER 100 amortitzables en 50 anys, com a màxim a la par o per lots, per sorteigs semestrals que començaran en juny de 1933

Aquestes cèdules participaran cada any, fins al seu complet reemborsament, en dos sorteigs de lots, comprenent respectivament:

SORTEIG DE JUNY

1	Cèdula reemborsada per Ptes.	50.000
2	» » » »	5.000
4	» » » »	2.000
10	» » » »	1.000

SORTEIG DE DESEMBRE

1	Cèdula reemborsada per Ptes.	20.000
2	» » » »	5.000
4	» » » »	2.000
14	» » » »	1.000

ço que representa anualment 38 Cèdules reemborsades per Ptes. 130.000 i al cap dels 50 anys, 1.900 Cèdules reemborsades per Ptes. 6.500.000

Tipus de subscripció, 92 per 100, o sigui, ptes. 460 per Cèdula

Per a més detalls, vegeu els prospectes de subscripció que facilitaran als Bancs d'aquesta plaça.

Carnet de l'excursionista

G. E. JOVENTUT CATALANA

Aquesta entitat té anunciat aquest interessant programa de sortides:

Dies 6, 7 i 8: Excursió a La Garrotxa.

Dia 8: Excursió a Sant Vicenç dels Horts, Santa Maria i Vallirana.

El mateix dia, excursió a Manresa, Berga i Santuari de Queralt.

SECCIO EXCURSIONISTA DE L'ATENE POLYTECHNICUM

Aquesta Secció ha organitzat per a diumenge vinent, dia 8, una excursió a les Serres de Llevant, sota l'itinerari següent:

Llinàs, Alfar, Corredor, Montal i Llavaneres.

Sortida, a les 5'31, per l'estació de França.

També ha estat organitzada per a aquestes festes una sortida de pràctiques d'esquís per als dies 6, 7 i 8 a Núria.

Per detalls, a la Secretaria de la Secció.

Parfums Weil

PARIS

ZIBELINE :: CHINCHILLA :: HERMINE :: UNE FLEUR

Els més intensos. Els més preats

Representats a Espanya per MIQUEL ROCA

Demaneu-los a les bones perfumeries

LLIBRES NOUS

Llibres rebuts darrerament

VILAFRANCA DEL PENEDES, per *Pere Mas i Perera*. Volum de 236 pàgines. Editorial Barcino. Barcelona, 1932. Enciclopèdia "Catalunya", volum 20.

GEOLOGIA DE CATALUNYA, per *Marcel Chevalier*. Enciclopèdia "Catalunya", volum 17-18, de 268 pàgines. Editorial Barcino. Barcelona, 1932.

LES DIADES POPULARS CATALANES, per *Joan Amades*. Enciclopèdia "Catalunya", volum 19, de 176 pàgines. Editorial Barcino. Barcelona, 1932.

GOLOVIN, per *Jacob Wassermann*. Traduït de l'alemany per Pau Cirera. Biblioteca "A Tot Vent", volum 52, de 206 pàgines. Preu, 3.50 ptes. Edicions Proa. Badalona, 1932.

FIGURES I LLEGENDES MITOLOGIQUES, per *Emili Genest*. Traducció catalana d'Alfons Maseres. Volum de 270 pàgines. Editorial Juventud. Barcelona, 1932.

MATISOS D'HISTORIA I DE LLEGENDA, per *Ferran Valls i Taberner*. Volum de 180 pàgines. Preu, 3.50 ptes. Editorial Balmes. Barcelona, 1932.

HISTORIA DE CATALUNYA, per *Ferran Soldevila*. Bell volum de 188 pàgines. Preu, 4 ptes. Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Barcelona, 1932.

SAHARA-NIGER, per *N. M.ª Rubió Tudurí*. Volum de 152 pàgs. Preu, 8 ptes. Llibreria Catalònia. Barcelona, 1932.

FORMULARI CATALA DE DOCUMENTS NOTARIALS, per *J. Comas i Sorribes*. Vol. I de la nova collecció "Formularis i Vocabularis de Professions", de l'Ed. Barcino. Un volum de 82 pàgines. Barcelona, 1932.

TITIN PELUCHIN, per *Jesús Sánchez de Tena*. Conte illustrat per l'autor. Un magnífic volum destinat a present de Reis. Edició de luxe, 175 pàgines a dues tintes. Preu, 9 ptes. Edició corrent de 175 pàgines. Preu, 6 ptes. Editorial Juventud. Barcelona, 1933.

RECETAS Y PROCEDIMIENTOS CASEROS, per *Jungheinwich i Grouberber*. Utilíssim per a múltiples necessitats de la vida. Traduït de la novena edició alemanya. Un volum de 350 pàgs. Ed. Lluís Gili. Barcelona, 1933.

JOIERIA, RELLOTGERIA I ARGENTERIA
LA BELGICA
DOMENEC GUASCH
Gran assortiment en JOIES i RELLOTGES per a presents de Reis
106, HOSPITAL, 106 ★ BARCELONA ★ TELEFON 23213
DESITJA A LA DISTINGIDA CLIENTELA I AMICS UN FELIÇ I PROSPER ANY NOU

LLETRES

LLIBRES NOUS

"Sahara-Niger", de N. M. Rubió i Tudurí (Llibreria Catalònia). "Golovin", de Jacob Wasermann, traducció de Pau Cirera (Biblioteca A Tot Vent). — "Història de Catalunya", primeres lectures, de Ferran Soldevila (Protectora de l'Ensenyança Catalana)

per

DOMENEC GUANSE

El continent negre és avui de moda. Amb una barreja d'americanisme, o simplement potser al través de Nord-Amèrica, influeix força en les arts i en la sensibilitat europea. El film i la literatura no escapen a aquesta influència, ans la fomenten. Hom fa de l'Àfrica films i literatura documental, i literatura de sensibilitat a la manera de Lenormand, i literatura d'imaginació a la manera de Benoît. Però els catalans d'avui ni els altres espanyols no s'ocupen gaire de l'Àfrica, a despit de tenir-hi interessos, a despit d'ésser molts els que, de grat o per força, en coneixen alguna cosa. Això vol dir que les nostres inquietuds espirituals són ben escasses. Vol dir, també, que la cultura mitjana de l'espanyol és massa prima per permetre-li de fer literatura àdhuc en els casos que l'atzar, la necessitat o el plaer, li posa a les mans un bon tema. Vol dir, finalment, que la nostra literatura encara no és moral, i que l'espanyola, poc a poc, deixa d'ésser-ho.

Rubió i Tudurí, amb "Sahara-Níger" i abans amb "Caceres a l'Africa occidental", contribueix a infondre-li una mica de normalitat; ens fa sentir paradoxalment una mica més europeus en ac atansar-nos a l'Àfrica, en fer-nos veure, per primera vegada en els nostres temps, al continent negre al través d'unes retines i d'un temperament catalans.

Cal dir abans de tot, per comprendre el caràcter del llibre, que Rubió i Tudurí no és el professional que se'n va a lÀfrica a la recerca de temes. Els seus viatges han estat fets per pur deport, per gust de l'aventura. El segon, però, ha estat determinat — segons confessa l'autor en el pròleg — per aquesta nostàlgia que, segons observació de molts escriptors, deixa l'Àfrica al cor dels qui hi han estat una vegada. Altrament, en aquest segon viatge de Rubió i Tudurí hi havia, també, un objectiu precís, esportiu en certa manera: el de fer la travesia del desert, gesta que encara cap català no havia acomplert.

Aquestes dues coses expliquen la sobrietat del llibre, sobretot en certs passatges. De vegades, quan després de situar-vos, amb quatre pinzellades d'observador agut, davant d'un poblat pintoresc o d'un bell oasi, voldríeu que us digués alguna cosa més d'aquells indrets, dels costums o de la psicologia dels indígenes, veieu amb recança que l'autor segueix implacablement endavant, indiferent a la vostra curiositat, i que us deixa amb la mel als llavis.

En alguns moments l'autor s'adona prou de la seva brevetat. Al capítol X, per exemple — "Bidó 5 i altres mals indrets, — us presenta un d'aquests drames provocats per la influència del clima i de l'ambient que Lenordmand i Somerset Maugham han posat de moda, però només us el deixa entreveure, flairar, vagament. "Hauria calgut — reconeix l'autor — visitar amb una lupa i amb un carnet als dits aquell lloc de quintaessència de novellà, i després escriure minuciosament les meves observacions amb una exactitud de clínica". Però afegeix: "no sóc dels que fan viatges d'aventura amb el partit pres de restar fora de l'aventura. Al Bidó 5 jo era gairebé tan personatge de novella com l'indígena allucinat..."

Doncs, bé; ens cal dir que enyorem la lupa i el carnet i les minuciositats analítiques de l'esperit de clínica. Però cal convenir, també, que aleshores el llibre hauria minvat la força arrossegadora que ara té. L'autor, esdevingut realment el protagonista, en té prou per captivar-nos amb la ràpida i dramàtica narració dels entrebancs i dels perills que s'oposaven a la seva marxa, violadora del desert. En té prou amb descriure amb pinzelladse breus tot el que veu al seu voltant, fent-vos sentir la poesia, sense, però, abandonar-se a cap lirisme, sense maquillar mai, poèticament, la veritat. La ironia constantment en guarda; el fa tocar sempre de peus a terra, i despulla la seva expressió — cosa que val més encara — la seva visió, de retòrica.

Més que una "creació" literària, amb tota la grandesa, però també amb tots els perills d'arbitrarietat que tota creació comporta, el "Sahara-Níger" és un reportatge i un film: un film amb aquests darrers plans que escapen a la plàstica i que només la literatura fa sensibles.

A despit d'un ús immoderat dels pronoms *ell* i *ella*, la prosa de Rubió i Tudurí és ben tallada i molt apta a transmetre l'emoció i la poesia del viatge, i els esplais de joganera ironia, amb els quals l'autor vela púdicament el drama.

* * *

Es ben lloable la incorporació de Jakob Wassermann a la literatura catalana. Hom no s'explica gaire que, a part del "Cristòfol Colom, Quixot de l'Oceà", la seva obra sigui tan poc coneguda en les nostres latituds. ¿Es que hom ha temut que fos poc estimat pels temperaments llatins? La producció que publica la "Biblioteca a tot vent" té certament alguna cosa d'aquesta monstruositat germànico-jueva, difícil d'ésser acceptada sense recel pels que han estat formats sota l'implacable realisme espanyol o sota el gust pel natural i per l'equilibri, en la psicologia, dels francesos. Però la literatura alemanya, amb el seu corrent freudià, ha tingut una influència prou forta en tot Europa perquè ara ens pogués sobtar Wassermann. Altrament, la intensitat de la seva obra és suficient per vèncer totes les prevencions i imposar-la. Es una intensitat que fa pensar en el millor Balzac i en Dostoiewski. Potser Wassermann neix sota el doble signe d'aquests autors. Cert que els caràcters no tenen la versemblança, les qualitats específiques, d'una societat i d'una època, com els de Balzac, però tenen molt del seu relleu i de la seva grandesa. Cert que l'autor no és tan vident com Dostoiewski, que hi ha en el seu anàlisi alguna cosa de maquillat, d'excessivament literaturitzat, com en gairebé tota la literatura jueva del nostre temps; però hi ha unes llambregades profundes, i es complau, com Dostoiewski, de fer-nos contemplar el desordre de les consciències convulses.

"Golonin" és singularment intensa. Es un episodi dels primers moments de la revolució russa, on ens pinta uns aristòcrates fugitius. L'autor hi deixa endevinar un estat de corrupció i de decadència en llurs costums. El pintoresc hi és, però, només apuntat, amb una sobrietat de gran i sever pintor. Allò que interessa a l'autor, allò que vol fer interessar, és l'home i els seus estats de consciència. La intensitat de l'obra prové no solament dels elements triats, ans que l'autor emboteix un drama dintre un altre. Quan el primer arriba a un grau de paroxisme aleshores, un dels personatges retreu el propi drama i tot el que ha esdevingut abans gravita damunt d'aquest com una atmosfera espesseïda i carregada d'electricitat. Hom difícilment pot arribar així a tensions novellístiques més altes.

La finalitat de l'autor és d'arribar a encarar una gran dama i un dels cabdills més populars i sanguinaris de la revolta. De la dama, dels favors de la dama, dependrà que ella, els seus fills i acompanyants, puguin escapar o que siguin fusellats l'endemà. Aquesta situació ha estat certament molt explotada, i té fins i tot un fons llegendari. Però en l'obra de Wassermann la gràcia radica no sols en la intensitat dels elements que volten aquest episodi vulgar, ans de la grandesa — això sí, una mica falsa — dels dos protagonistes. Tots dos tenen alguna cosa de monstres i de deus. I tan igualades són les seves forces que l'episodi no té pròpiament desenllaç. No veiem sinó dues natures excepcionals que se separen mútuament emmetzinades per un desig insatisfet.

Pau Cirera ha acomplert amb honestedat la seva tasca.

* * *

Tot el més heroic, el més noble, el més pur de Catalunya, desfila per les pàgines de la "Història de Catalunya" que Ferran Soldevila ha escrit per als infants. Aquell infant que la llegeixi tindrà per a sempre gravada al pensament una imatge, alhora exacta i prestigiosa, del nostre país. Car Ferran Soldevila ha escrit no tan sols una bella síntesi, ans l'ha escrita d'una manera simpàtica i persuasiva, que enamora: segurament que els infants se'n sentiran suggestionats.

Ferran Soldevila hi demostra el que molts escriptors especialitzats en literatura infantil del país no han vist encara: que és possible de captivar l'atenció dels infants sense xabacaneries ni recursos de mal gust. Parla un llenguatge que els infants poden entendre, però sense rebaixar-se mai, ans elevant els infants. Altrament, el seu català és tan clar i tan pur — de vegades claredat i puresa semblen una mateixa cosa, — que els infants que el llegeixin sovint, parlaran d'una manera tan encisera que farà avergonyir moltes persones grans.

* Dissabte s'obrirà a la Sala Parés una exposició del pintor Joan Serra.

* El mateix dia s'inaugurarà una exposició del pintor Albert Ràfols a *La Pinacoteca*. Serà clausurada el 20.

* Aquest vespre, a dos quarts d'onze, serà inaugurada una exposició amb motiu d'un concurs artístic, al qual concorren diversos socis, al *Niu Guerrer*.

TRES LLIBRES

Els darrers volums de l'"Enciclopèdia Catalunya"

per

Candi Brossa

Si a algú no va impressionar la perspectiva que els prospectes anunciadors de l'Enciclopèdia Catalunya permetien d'entreveure, avui, els vint volums publicats deixen fer-se ben bé càrrec de la importància de la collecció i de la que tindrà anys a venir. L'abast d'aquesta importància futura costa de comprendre, ara, però d'ací a uns quants anys els catalans i els estudiosos que fullegin els volums apareguts elogiaran la tasca improva que s'ha imposat l'Editorial Barcino, i acaronaran amb entusiasme cada un dels volums. Potser aquest caràcter de l'*Enciclopèdia* pot explicar la indiferència de molta gent d'avui davant la Collecció, però no pot pas justificar-la. Un català mitjà, que discuteix d'art, de política, de religió i d'història, que senta doctrines més o menys filosòfiques i que fa afirmacions contundents amb referència a coses de Catalunya, no el podem comprendre sense el bagatge d'aquesta publicació que estudia Catalunya, València i Balears sota tots els aspectes. Gosaríem qualificar d'inexplicable que hom pugui parlar amb aplom de les matèries que tracten aquests llibres, sense conèixer-los; tan imprescindibles s'han fet tots ells, per la profusa documentació continguda i pel prestigi dels collaboradors de la collecció en cada una de les especialitats.

Això i l'interès que tots els catalans nacionals hauríem de tenir a fer viable la continuïtat de l'obra, hauria d'impellir-nos a ajudar-la resoltament, per tal que, atesa la xifra normal de subscriptors, fos possible de donar-li tota l'amplitud i regularitat que li cal encara.

Vet ací els darrers volums que han aparegut:

"GEOLOGIA DE CATALUNYA" (vol. II: L'Era Secundària), per Marcel Chevalier. Amb aquest volum és continuada la història geològica de les terres catalanes iniciada amb el volum relatiu a l'Era arcaica i a l'Era primària que aparegué fa temps dintre aquesta mateixa Enciclopèdia com a part integrant de la "Geografia General de Catalunya, València i Balears". Marcel Chevalier, eminent geòleg francès que, de més de vint anys, ha corregut per tot Catalunya i la coneix com el geòleg que millor la conegui, reconstitueix, en aquests volums de *Geologia de Catalunya*, la història i l'evolució de les diverses contrades catalanes a través dels temps geològics, i, per aconseguir-ho plenament, s'ha esforçat a coordinar tots els estudins fins ara esparsos, i els ha complementat o millorat amb les seves innombrables observacions personals.

Obra d'una admirable unitat de conjunt, resumeix, amb esperit sintètic i simplificador, els fets de la nostra història geològica, la qual cosa "permetrà als esperits curiosos, àvids de completar-la en determinats aspectes, de partir de bases serioses i rigorosament científiques, recolzats en els més recents treballs geològics especialitzats".

Aquest segon volum conté una síntesi esquematitzada de l'Era secundària, on és condensada, segons el mètode emprat en el primer volum, la documentació considerable que forneix l'era estudiada. Marcel Chevalier, que adreça l'obra al públic esturiós, fa que les pàgines del llibre, escrites amb gran claredat d'estil, puguin ésser llegides i assimilades fàcilment per tothom.

"LES DIADES POPULARS CATALANES" (volum I), per Joan Amades. No podia ésser oblidat, en aquesta collecció destinada a estudiar el Dret, la Història, la Geografia, l'Economia i, en general, tota la vida de Catalunya, València i Balears, un aspecte tan interessant com és el Folklore, i, dintre aquest, no podien ésser *menystingudes les diades populars*, que vénen a ésser una institució de la nostra terra.

Vena rica a explotar que són aquestes diades, Joan Amades — recercador infatigable — ha aplegat en aquest primer volum per diades les nostres festes populars, i ha seguit un ordre cronològic que conceptuem força lògic: ha començat per Sant Tomàs de desembre i l'acaba per Sant Elm, que clou el volum; vindrà després, en volum sol, el Carnaval i la Quaresma i, finalment, les altres festes de l'any, amb Corpus.

Joan Amades dóna el to, publicant tot el seu material recollit en relació amb les diades populars catalanes, i això ho fa per estimular a les recerques folklòriques.

La descripció clara, fluent, esmaltada d'exemples nombrosíssims, fa encara més llegívol el llibre, que és illustrat profusament. Avesats a llegir treballs sobre temes folklòrics, pesats i barrocs, la prosa àgil i virolada d'aquest volum de l'*Enciclopèdia Catalunya*, resulta una troballa.

"VILAFRANCA DEL PENEDES", per Pere Mas i Perera. Una monografia sobre Vilafranca del Penedès, població rica d'història, d'un interès geogràfic i econòmic de primer ordre, era fins ara introbable. La bibliografia vilafranquina era incompleta. El curiós, l'estudiós o, senzillament, la persona que volia informar-se de la capital penedesenca havia de recórrer a un intent frustrat d'història elaborat premiosament per mossèn Agustí Coy i Cotonat o bé als estudis voluntariosos de Pere Alagret i Vilaró, superats avui pels mètodes i les investigacions de caràcter científic.

Seguint el pla de la collecció, de donar una visió exacta, objectiva i documentada, de les ciutats i viles catalanes — feliçment iniciada per Carles Rahola amb *La ciutat de Girona*, — Pere Mas i Perera ens dóna en la seva monografia *Vilafranca del Penedès* un estudi reeixit de la seva vila natal, net de lirismes sentimentals i de prejudicis o preocupacions localistes, però inspirat en l'anhel de penetrar en les intimitats de la història, la geografia i l'economia i posar-les a la llum pública i a la consideració de propis i estranys.

Llibre extens, escrit de cara a la divulgació, es fa llegidor i interessant. Va illustrat, com tots els de l'*Enciclopèdia Catalunya*.

Noticiari de la Protectora

TASCA DE LES COMISSIONS DELEGADES

La Comissió delegada de Còrdoba (República Argentina) ha tramès la quantitat de 621'28 pessetes en concepte de quotes.

La Delegació de Tarragona ha informat al Consell directiu referent a una petició que ha formulat a la nostra Associació la Federació Nacional d'Estudiants del Magisteri d'aquella ciutat.

La Comissió delegada d'Arenys de Mar ha comunicat al Consell directiu que té en estudi la concessió d'unes beques per als infants de les escoles d'aquella localitat, a l'objecte de facilitar la seva assistència als cursos de llengua catalana en els quals s'exigeixi matrícula.

CURSOS DE LLENGUA CATALANA

La nostra Associació ha intervingut darrerament en l'organització dels cursos de llengua catalana que se celebren a l'Ateneu Autonomista del districte quart i a la Lliga Regionalista de Sans, a càrrec dels professors senyors Lluís Amat i Angel Estrem.

DONATIU

El Consell directiu ha rebut de la Comissió de Propaganda del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria la quantitat de 103 pessetes en concepte del benefici que pertoca a la nostra Associació del darrer Aplec de la Sardana.

ACORDS

Ultra els acords del darrer Consell directiu celebrat, ja publicats, foren presos els següents:

a) Fer constar en acta el sentiment de la Protectora per la mort dels senyors: Pere Aldavert, vell periodista i soci número 1 de la nostra Associació; Francesc Rifà, president de la Comissió delegada de Sant Cugat del Vallès; Manuel Potau, antic diputat de la Mancomunitat; mossèn Esteve Casaponça, ex-conseller de la Protectora en representació del Rosselló, i Amadeu Vives i Martí Genís i Aguilar.

b) Trametre un lot dels llibres publicats per la nostra Secció Editorial a Vallgorguina, amb motiu d'uns cursos de Gramàtica i d'Història de Catalunya que s'hi donen.

c) Adreçar una circular a les Comissions delegades recomanant-los que acceptin com a vocals a representants de les entitats polítiques i culturals establertes a llurs respectives localitats, a l'objecte que cooperin a la tasca cultural que hauri de portar-se a cap.

REIS Llibres per a infants
Joguines instructives
Nova edició millorada de les
Rondalles populars
LLIBRERIA
Editorial Políglota
Petritxol, 8 Barcelona

CURSOS I CONFERENCIES

Un curs de Taquigrafia Catalana Garriga Farnés s'anuncia a l'Ateneu Barcelonès (Canuda, 6).

Cal dirigir-se al local de classes del susdit Ateneu per a les inscripcions de matrícula, els dilluns, dimecres i divendres, de set a vuit de la vetlla.

* L'Institut Zamenhof, a partir del dia 9 del corrent reprendrà els cursos gratuïts que la dita entitat té establerts, podent-s'hi agregar, mitjançant l'oportuna inscripció, a les oficines de l'Institut, Sitges, número 3, principal, de set a nou del vespre.

Les assignatures que es cursen, i a les quals hom pot inscriure's, són: Esperanto, oral i per correspondència; Català, Castellà, Francès, Anglès, Aritmètica i Taquigrafia Duployé.

Noticiari de les Arts

RAMON SOLER

D'aquest pintor serà inaugurada una exposició de temes martinencs al Centre Excursionista "Natura", Aragó, 565, pral., avui, a les deu de la nit.

* Meifren inaugura el dia 21 a la Sala Gaspar una interessant exposició de dibuixos al carbó, plens d'agilitat i vida. Ens plau augurar l'èxit de l'exposició de Meifren.

Vida social

La Unió Ultramarina

La Unió Ultramarina, assabenta tota la dependència del ram d'Alimentació que demà, divendres, festivitat dels Reis, tots els establiments d'aquest ram hauran d'obrir llurs portes a les nou del matí i tancar-les a la una del migdia. Recorda també que avui, dijous, es tancarà a les vuit del vespre.

En el cas d'haver-hi algun patró que no compleixi aquest acord pres pel Jurat Mixt, li serà imposada la multa corresponent.

Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya

Avui, dijous, dia 5, a les quatre de la tarda, es reunirà amb caràcter extraordinari la Junta General de la Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya, al seu estatge social (Laietana, 57, principal), per tal de tractar de la implantació de l'assegurança de vellesa per al personal tècnic setmanal de les fàbriques.

Com que els assumptes a tractar en l'esmentada reunió són molt importants, es prega als senyors que integren l'esmentada Junta General que si algun d'ells no ha rebut la convocatòria vulguin donar-se per convocats amb el present avís.

Mosaics Escofet
RONDA UNIVERSITAT 20

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
PETRITXOL, 1-3-5
Exposició permanent de Pintura antiga i moderna
MELCIOR DOMENGE Pintura
JULIA CASTEDO "
MIQUEL ALCOVERO "
SALVADOR CLARAMUNT "
Dissabtes, els tarda, subhasta
Clausura demà

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
J. BORRELL Pintura
F. BOSCH "
GALOFRE OLLER "
GALOFRE SURIS "
RICART "
Collecció de quadres antics
Clausura demà

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34
E. SALWEY Pintura
Clausura demà

SALA BARCINO
RAMBLA DE CATALUNYA, 33
Obres del malaguanyat MARTI GARCES
Exposició-homenatge

SYRA
DIPUTACIO, 262
JOSEP AMAT Pintura
CARLES REYNALS Dibuixos
Angel Ferrant Escultures
Rafael Solanic "
J. Jou "
Martí Llauradó "
Colet "
Josep Granyer "
Fins al 6 de gener vinent

SALA BADRINAS
DIAGONAL, 460
Mobles moderns
Liquidació d'objectes per a regal i Reis
Del 24 desembre al 5 gener

GALERIA EMPORIUM
PL. CUCURULLA I BOTERS, 4, PRAL.
Exposició de pintura moderna i antiga
Selecció d'obres de Meifrén, R. Urgell, Tamburini, Larraga.
Ceràmica i antiguitats

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 323. Telèf. 12064
Mares - Gravats - Motllures
R. OPISSO Dibuixos
Fins el 6 de gener vinent

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 56
Exposició extraordinària de presents i joguines de Nadal i Reis
Visiteu el pessebre i l'Arbre de Nadal

GALERIES VALENCIANO
PLAÇA MACIA, 10
SALO PERMANENT
Obres de Casanovas, Clarà, Dunyach, Borrell-Nicolau, Mallol, Labarta, Pidelaserra, Massot, Nogués, Pruna
Darrers dies de l'Exposició Francesc Labarta

GALERIA D'IQUINO
Decoració - Mobles - Làmpares - Marcs
CORTS CATALANES, 602 Tel. 22607
Exposició i venda de Vaixells miniatura i presents per a Reis
Clausura demà
Propera exposició R. MARIN

Carpets de coco legítims
Assortiment immillorable
Preus reduïts
Josep Lledó i Mas
FABRICANT
Avinyó, 50. Petritxol, 15.
Telef. 12565 - 18336

Envieu les notes en català!

Vida religiosa

Sants d'avui.—Sant Telesfor, papa i màrtir; Sant Simeó Estilita, monjo, i Santes Emiliana i Apolinària, verges.

Sants de demà.—L'Epifania del Senyor. Els tres Reis de l'Orient Sants Gaspar, Melcior i Baltasar.

Quaranta Hores.—Avui: Església parroquial de Santa Anna.

Hores d'exposició.—Avui: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

Cort de Maria.—Avui: Visita a Nostra Senyora de les Neus, a Sant Just o al Sagrat Cor (*Rosselló*).

Adoració Nocturna. — Avui: Torn de Sant Josep, a l'església de Nostra Senyora del Roser, de Pares Dominics.

La vaga dels ebenistes

DETENCIONS

La policia ha detingut uns individus del Sindicat de la Fusta anomenats Hernand i Albert, acusat d'haver participat en actes de sabotatge.

Els detinguts seran posats a disposició del jutge especial encarregat d'aquests sumaris.

Nines! Nines!
es detallen a la mateixa fàbrica CARRER DE NAPOLS, número 215, entre els carrers d'Aragó i València.

El projecte d'eixamplament de Madrid

La visita del Govern a l'Ajuntament per tal d'escoltar els tècnics

Madrid, 4. — Aquesta tarda s'ha celebrat a l'Ajuntament l'anunciada visita del Govern per escoltar de llavis dels tècnics del Consell les explicacions sobre els projectes per ells confeccionats d'extensió de Madrid.

Poc després de les quatre de la tarda ha arribat el ministre d'Obres Públiques, el qual ha passat al despatx de l'alcalde, on ha celebrat amb el senyor Pere Rico una conferència.

A les cinc han arribat el cap del Govern i els senyors Zulueta, de los Ríos, Domingo, Casares i Giral.

Al pati de cristalls hi eren quasi tots els edils i els tècnics de la casa.

El gerent dels serveis tècnics, senyor Josep Lorite, ha fet davant el Govern una exposició dels treballs realitzats per la tècnica municipal en orde i relació al pla d'extensió de Madrid i s'ha detingut principalment en la part relativa a la perllongació de La Castellana, en la que sorgeixen disparitats de criteri, encara que d'escassa importància entre ambdós, el Ministeri d'Instrucció Pública i el Municipi.

El senyor Lorete ha exposat les raons de caràcter tècnic, i ha aconsellat l'aprofitament natural del sòl.

Quant a la projectada plaça monumental de l'Hipòdrom, ha elegit el projecte del senyor Zuazo, si bé estima convenient unes lleugeres modificacions amb el fi que a la carretera de San Martín quedi una faixa de terreny destinada a construccions oficials de poca alçària per tal d'evitar així la perspectiva dels desnivells de la Ciutat Jardí.

També ha descrit l'emplaçament de l'estació subterrània d'enllaç dels ferrocarrils en els alts de l'Hipòdrom, d'acord amb la iniciativa de la tècnica municipal.

Molts altres extrems ha tractat en el seu informe el senyor Lorite, i acte seguit l'enginyer municipal senyor Lacasa ha explicat alguns detalls relatius a projectes d'urbanització parcials.

Finalment, el Govern ha examinat sobre els plans i croquis les característiques de l'obra en projecte.

El Govern ha romàs a la Casa de la Vila fins a les set de latarda, abstenint-se de fer manifestacions referent a la impresió que havia tret de la visita, si bé pot avançar-se que ha estat satisfactòria.

ESPANYA

LA REFORMA AGRARIA

Reunió del Consell Executiu

Madrid, 4. — Aquest matí, al domicili de l'Institut, carrer d'Alcalà Zamora, número 34, s'ha reunit el Consell executiu de l'Institut de Reforma Agrària, sota la presidència del director general del dit Institut, senyor Vàzquez Humasqué.

Oberta la sessió, demanà la paraula el Sr. Martínez Gil.

Digué que com sigui que la proposta de la presidència s'acomodava a l'esperit i lletra de la llei de bases per a la reforma agrària, la representació obrera recolza i aprova la dita proposta.

El Sr. Ridruejo intervingué per defensar unes esmenes a la proposta del Sr. Vasquez Humasqué, encaminades a què el Consell declari que les terres situades en les grans zones regables, gràcies a les obres realitzades amb l'auxili de l'Estat, seran en tot cas les darreres per a l'expropiació i ocupació.

Una altra esmena que defensà el Sr. Ridruejo, és la que s'aprecliu de tot el seu valor i es paguin en metàlic, les millores produides per la transformació del secà en regadiu.

El Sr. Oriol exposa que la llei O.P.E.R. no ha d'afectar les terres ja posades en regament i proposa que a la ponència del Sr. Vàrquez Humasqué s'ha d'afegir un paràgraf que digui que les expropiacions d'aquestes terres no es faran abans de 35 anys, i que sempre es verificaran després de les expropiacions o ocupacions, de les terres o zones regables, la posada en regament de les quals sigui pendent de l'acabamenc per l'Estat de les obres corresponents.

Intervingué el sots-director tècnic Sr. Arias el qual va presentar una esmena o bé addició al paràgraf 1.er de la ponència del Sr. Vàzquez Humasque en el sentit que la preferència s'entengui per cada un dels apartats de la base cinquena.

El Sr. Margalett formula una altra esmena encaminada a concedir als masovers i arrendataris de les finques que no hagin estat posades en regament per llurs propietaris, el dret o facultat d'escometre aquells les obres de posada en regament reservant-los el dret a romandre en les dites terres un cop que per l'Insutut de Reforma Agrària fos acordada la seva ocupació o expropiació.

Intervingueren novament els senyors Ridruejo, Martínez Gil, Oriol i Martín Alvarez, i aquest es va estendre en consideracions sobre la importància i necessitat de donar garanties als propietaris i al capital per a escometre obres de la magnitud d'aquesta de la posada en regament a les nostres conques fluvials.

Exposa que s'ha de donar com a garantia un termini llarg allunyant tota possibilitat d'ocupació o expropiació fins que el dit termini hagi transcorregut.

El president Sr. Vàzquez Humasqué anuncia que a la pròxima sessió portarà la seva ponència novament redactada procurant recollir-hi el que consideri encertat de les esmenes presentades.

I seguidament es va aixecar la sessió per a continuar-la el divendres vinent.

LA RIFA DE NADAL

S'ha efectuat el pagament d'una sèrie de la grossa

Madrid, 4. — Aquest matí al Ministeri d'Hisenda s'ha efectuat el pagament dels quinze milions de pessetes corresponents a una de les sèries del primer premi de la lotería de Nadal, que correspon al bitllet número 29.757.

Aquest bitllet, que fou venut a Madrid i tramès a Osca, ha estat enviat des d'aquella provincia al Banc d'Espanya.

Aquest matí un empleat del Banc, que era portador del bitllet, i l'administradora de la lotería on fou venut el citat bitllet, s'han presentat al Ministeri d'Hisenda, on el caixer central, Bernat de la Gravilla, ha estès el xec pels 15 milions de pessetes.

LA VENDA DE SOLARS PERTANYENTS ALS JESUITES

Diligències del jutge instructor

Madrid, 4. — El jutge senyor Arias Vila, que instrueix el sumari per l'evasió de capitals, ha practicat durant els últims dies diverses diligències relatives a la compra-venda de solars i edificis situats a la Gran Via propietat dels jesuites.

Han declarat diversos testimonis, i sembla que les manifestacions d'aquests tenen marcat interès.

Per tal d'evitar tota mena de recels hem d'assenyalar que l'actuació del senyor Muguruza, com a comprador, no té res de particular, puix que la seva intervenció està perfectament aclarida i definida en el sumari que se segueix.

La declaració del senyor Muguruza ha tingut gran importància, puix que ha aportat dades interessants per a l'esclariment dels fets que es persegueixen, convertint-se actualment en un veritable collaborador de l'acció de la justícia.

Creiem que obren en poder del jutge senyor Arias Vila diversos documents interessants, i entre ells les escriptures notarials i negociacions realitzades, i molt especialment els documents presentats pel comprador.

El jutge senyor Arias Vila va rebre ahir a la tarda els periodistes, als quals manifestà que no podia facilitar notícies concretes, però tampoc amagava la seva satisfacció pel resultat de les diligències fins ara practirades.

El senyor Arias pregà a la premsa que facin arribar a coneixement del pare Alfons Torres, que fou apoderat de la Companyia de Jesús, i al llec Ricard Peña, administrador que fou de la residència de jesdites del carrer d'Isabel la Católica, els qdals no se sap on paren, la necessitat que es presentin al Jutjat esepecial per a assumptes que els poden interessar.

Com se sap, el Jutjat especial està constituït al Saló de Codis del Tribunal Suprem.

El senyor Arias Vila, que tenia anunciat el viatge a Bilbao i Sant Sebastià, s'ha vist obligat a ajornar-lo fins al divendres vinent.

El projecte de llei sobre la paternitat

Madrid, 4. — La Comissió Jurídica Assessora ha terminat el projecte de llei sobre filiació i investigació de la paternitat.

El projecte és molt extens, i el seu estudi ha estat minuciosíssim.

La senyoreta Huici hi ha presentat un vot particular molt important, que el ple de la Comissió ha accepta en la seva major part.

La llei es basa en el principi constitucional que fixa la igualtat de drets de tots els fills.

El tretzè aniversari de la mort de Pérez Galdós

Madrid, 4. — Aquest matí s'ha verificat a "El Retiro" l'homenatge a Pérez Galdós, amb motiu del XIII aniversari de la seva mort.

Malgrat del desagradable del dia, han concorregut a l'acte nombroses personalitats, entre elles els nebots del senyor Benito Pérez Galdós i els senyors Alvarez Quintero, Francés, Tapia, Marquina, l'alcalde de Madrid i els senyors Nelken, Xirgu i Membrives. Tots hi han portat corones de flors, i l'ajuntament de Madrid n'ha enviat una de gran mida.

Els nens del grup escolar "Pérez Galdós" hi han portat clavells vermells, i han repartit exemplars d'un butlletí del grup predactat pels dits nens.

A les dotze del matí ha arribat el doctor Marañón, el qual ha pronunciat un discurs d'ofrena, i ha glossat l'obra de Pérez Galdós, essent molt aplaudit.

Acabat l'acte, va inaugurat a la mateixa plaça la biblioteq que conté les obres complets de l'ilustre novel·lista.

PELS MINISTERIS

Declaracions del ministre d'Agricultura

Madrid, 4. — El ministre d'Agricultura ens ha dit avui el següent:

Per a formar part de la Comissió interministerial que entén en la distribució de les cent mil tones de carbó, han estat nomenatst el representant dels patrons i el dels minaires del Comité de Combustibles.

També, per comunicació d'avui, es confereix a la dita Comissió interministerial l'encàrrec d'estudiar les possibilitats de l'exportació a països ja determinats del carbó nacional.

També s'ha parlat en el Consell d'avui de la conveniència de modificar el règim i comerç d'importació i venda a l'engròs de carbons nacionals o estrangers als ports espanyols.

El decret del primer d'octubre de 1931, que modificà el règim dels sindicats de magatzemistes i importadors de carbó als ports espanyols, donava més elasticitat als sindicats, corregia en part la desigualtat del cupus i suposava alguns motius de queixa, però en la pràctica ha estat poc el que s'ha obtingut.

Convé, doncs, una nova reglamentació. Aquesta, que es determinarà en un pròxim decret, no pot desconèixer, no obstant, la realitat actual en allò que es refereix principalment als convenis pactats entre la federació de sindicats carboners i els sindicats de magatzemistes.

Per conseqüent, el nou règim d'organització que s'estableixi no entrarà en vigor fins a primers de maig d'aquest any, i durant aquest período actuaran, com fins ara, els sindicats de magatzemistes; però com que amb aquestes solucions, que alleugen o remeien aspectes parcials o circumstancials del problema huller, no s'arriba a una solució definitiva, que estriva segurament a donar a la producció hullera total una unitat tècnica, una unitat econòmica i una unitat financiera que avui o té i a això es deu la persistència del malestar, proposo al Consell Ordenador que ultra els estudis que en aquest sentit actualment realitza convogui per a data immediata una conferència hullera en la qual s'abordi la nova estructura que hagi de donar-se a aquesta producció.

Espanya no pot prescindir de la seva producció de carbó; però pot i ha de donar, amb intervenció de l'Estat, una organització més econòmica i eficaç.

Quan l'Estat es veu obligat a intervencions tan freqüents, és lògic que aquestes intervencions no siguin per a salvar únicament situacions difícils, sinó per a decidir d'una vegada un règim ordenador perquè aminori o eviti l'apremi o la freqüència d'aquestes situacions difícils.

El que diu el ministre de Justícia

Madrid, 4. — El ministre de Justícia ha dit als periodistes que fins dissabte vinent no podrà facilitar la nova llista dels recursos que han estat estimats o desestimats i que s'entaularen contra les jubilacions, perquè ahir no li arribà el torn per informar el Consell.

En la reunió ministerial d'ahir es dedicà molt de temps a la fugida dels deportats de Villa Cisneros i a l'informe d'Indalecl Prieto sobre la perllongació de la Castellana.

Visita al ministre de Finances

Madrid, 4. — La Junta Directiva de la Defensa de la Propietat Urbana Espanyola ha visitat el ministre d'Hisenda per a exposar-li diversos assumptes relatius als interessos que la dita entitat representa.

El ministre de la Guerra

Madrid, 4. — El ministre de la Guerra ha rebut avui, al seu despatx, el director general de Seguretat, amb el qual ha celebrat una conferència; els diputats senyors Sánchez Coniza i Angel Menéndez, l'advocat militar d'Espanya a París comandant Ungría, i els generals Valdivia, Perales, Carbonell i Gil Clemente.

Després, el cap del Govern ha conversat amb els periodistes, als quals ha manifestat que no tenia cap notícia dels deportats evadits, i ha afegit que aquesta tarda, en companyia de diversos ministres, visitarà l'exposició de maquetes i plans de les obres de l'extrarradi, que és instal·lada al Pati dels Cristalls de l'Ajuntament.

Els autors dramàtics visiten el ministre de la Governació

Madrid, 4. — El ministre de la Governació ha estat visitat per una comissió de la Societat General d'Autors Espanyols, en la qual figuraven els senyors Marquina, Arniches, Serafín Alvarez Quintero, el mestre Alonsos, el gerent de la Societat, senyor Pichot, i l'advocat d'aquesta, que han anat a sollicitar del senyor Casares Quiroga protecció per als drets de la propietat intel·lectual.

Una nota del ministeri d'Estat

Madrid, 4. — Al ministeri de l'Estat han facilitat la nota següent:

"El encargado de negocios de España en Costa Rica da cuenta al ministerio de Estado de la inauguración Casa de España, de los grabados de calcografía nacional regalados por el ministerio de Instrucción Pública.

En dicho acto el secretario encargado del ministerio de Instrucción Pública y ministro interino de Relaciones Exteriores, señor Picado, pronunció un elocuente discurso enalteciendo la labor cultural de España y rindiendo un sentido homenaje de admiración y simpatía al excelentísimo señor don Niceto Alcalá Zamora, presidente de la República española, y a los ministros de Estado e Instrucción Pública, señores Zulueta y de los Ríos.

Agradeció asimismo la feliz iniciativa de enviar a Hispano-América misiones pedagógicas, así como el obsequio de la colección de grabados con los que se inauguraba la exposición."

Gatzara baptismal

Zamora, 4. — Al poble de Benejíles es va celebrar a l'església el bateig de diverses joves, amb el beneplàcit dels pares respectius. L'acte fou interromput bruscament per un soroll formidable de llaunes i pedres llançades contra les portes del temple, mentre es dirigien insults als concurrents a la cerimònia. Després, al Centre Obrer s'organitzà una manifestació portant graller, tambors i banderes i acompanyaren una nena que es proposaven batejar laicament. Van recórrer el poble cantant la Internacional i insultant els veïns que anaven trobant i creien d'idees contràries.

L'alcalde ordenà als manifestants que es dissolguessin i la majoria van obeir, però el president i alguns directius de la Societat Obrera insistiren a celebrar la manifestació, i han dimitit llurs càrrecs.

Incendi en una drogueria

Salamanca, 4. — En una drogueria del carrer del Dr. Riesco s'hi calà foc, i l'incendi assolí aviat grans proporcions.

Els guàrdies d'assalt realitzaren els treballs de salvament fins que van arribar els bombers.

Es van cremar existències per valor de 25.000 pessetes.

S'originà l'incendi a conseqüència d'un curt-circuit.

Arquitecte homenatjat

Santiago de Compostela, 4. — L'Ajuntament, en la sessió d'avui, ha acordat rendir homenatge a l'arquitecte senyor Palacios, autor del projecte de la magnífica obra Rua Gallega, el projecte de la qual desenrotllà en una conferència donada ahir a la localitat.

L'Ajuntament ha acordat nomenar-lo arquitecte honorari de Santiago.

El Fiscal de la República

Alacant, 4. — Ha arribat el Fiscal General de la República, senyor Martínez Aragón.

EL NOU SOTS-SECRETARI DE COMUNICACIONS

Ha pres possesió del càrrec

Madrid, 4. — Al saló d'actes del Palau de Comunicacions s'ha celebrat l'acte de presa de possessió del nou sots-secretari, senyor Emili Palomo; la hi ha donat el sots-secretari sortint, senyor Angel Galarza.

A l'acte hi han assistit els directors generals de correus i telègrafs, senyors Ocon i Sastre; l'oficial major, senyor Vera, i els alts caps.

El sots-secretari sortint, senyor Galarza, ha pronunciat unes paraules per agraïr al personal la collaboració que li ha prestat durant el temps que ha exercit el càrrec.

Referint-se a l'organització sindical de correus, ha dit que cal que els seus dirigents facilitin al Govern els mitjans per al seu reconeixement oficial, i igual ocorre amb les institucions d'aquest caràcter que ja existeixen al cos de telègrafs.

Ha posat de relleu els grans mèrits que concorren en el nou sots-secretari, per tenir la seguretat que trobaran en ell sempre un company i un amic i no un cap.

El senyor Galarza ha estat molt aplaudit.

El senyor Palomo ha agraït les paraules del seu antecessor i ha dit que ell era un funcionari postal frustrat, puix que d'Herodes actuà l'actual director general, senyor Ocon, quan en la meva joventut, ha dit, vaig fer oposició a ingrés al cos i ell em suspengué.

Vinc a dirigir-vos, ha afegit, amb l'entusiasme més gran, segur de trobar la vostra collaboració eficaç i lleal consell.

Ha acabat dient que no feia promeses i sí tan sols desitjava que la seva actuació es converteixi en realitats benefícioses per als cossos de correus i telègrafs.

El senyor Palomo ha estat molt ovacionat.

Una mestra multada

Ciudad Real, 4.—A la mestra nacional de Daimiel, Eulàlia Crespo, li ha estat imposada una multa de mil pessetes per tenir insignies i emblemes prohibits, a l'escola.

Entitat reoberta

Gijon, 4. — S'ha verificat la reobertura del domicili d'Acció Popular, que estava clausurat des de la feta d'agost passat.

Un atracament en presència de nombrós públic

València, 4. — Pel carrer de Jordi Joan junt al mercat de Colom, anava en un automòbil particular un senyor que no ha volgut donar el nom.

De sobte se li aproparen dos subjectes pistola en mà, els quals li van fer que aturés el cotxe apuntant-lo per ambdues finestretes, i li van obligar a què els lliurés la cartera i el gabany.

L'operació fou realitzada amb gran rapidesa i presenciada per nombrós públic.

Els lladres aconseguiren fugir.

A TANGER

La situació econòmica

Tànger, 4. — A la reunió celebrada pels rotaris de Tànger hi assistí el sots-secretari de la Marina civil i el cònsol d'Espanya.

Per a resoldre la situació econòmica es compte amb l'oferiment fet per Espanya de donar 300.000 francs de donatiu, a més dels 500.000 que ja dóna per a infermeria.

Una altra qüestió d'interès que s'ha resolt en la reunió darrerament celebrada pel comitè del control és la donació que també fa Espanya a favor de Tànger del dos i mig per cent de la taxa especial.

L'oferiment l'ha fet el cònsol general, en nom del Govern espanyol.

A SEVILLA

El governador està refredat

Sevilla, 4. — El governador civil, senyor García Lavella, està al llit, fortament refredat.

L'Hospital Municipal

Sevilla, 4. — El president de la Diputació ha enviat a la premsa una nota afirmant que els canvis dels noms de sants per números a les sales de l'Hospital Municipal no han estat acordats per la Comissió gestora.

Diu que la disposició ha estat dicada pel deganat de Beneficència, el qual ho ha fet per assumptes de règim interior de l'establiment, però no per als efectes públics.

Afegeix que l'única mesura que la Comissió gestora ha dictat ha estat ordenar que cessin d'actuar els capellans als establiments benèfics, per no haver-hi consignació per a ells en els pressupostos generals de l'Estat.

Un àpat de gent de dreta

Sevilla, 4. — Diumenge tindrà lloc el banquet del Bloc provincial de les dretes republicanes al Casino Municipal.

Hi concorreran més de 1.000 comensals, i els discursos seran radiats.

Vindran de Madrid significats membres de les dretes adherits al Bloc i alguns representants de la Premsa.

El senyor Gil Robles

Sevilla, 4. — Ha arribat el diputat agrari senyor Gil Robles, que ha conferenciat amb destacades personalitats del partit d'Acció Popular, i després ha continuat el viatge cap a Màlaga.

L'evasió dels deportats de Villa Cisneros

La família Fernàndez Silvestre ha rebut un telegrama de Port-Etienne

Sense notícies

Madrid, 4. — Diversos informadors han estat aquest matí a la Direcció General del Marroc i Colònies, on han sollicitat noves notícies sobre l'evasió dels deportats de Villa Cisneros.

El director interí del dit departament, senyor Luque, ha dit als periodistes que no podia facilitar cap notícia, ja que ni tan sols havia rebut la de l'arribada a Villa Cisneros del governador general del Sahara.

Declaracions del ministre de la Governació

Madrid, 4. — El ministre de la Governació, parlant amb els periodistes, ha manifestat que les notícies de Villa Cisneros les rep directament de la Direcció general del Marroc, i que fins ara no havia tingut cap nova notícia relacionada amb aquest assumpte.

Ha afegit que és d'esperar que aquesta nit o demà al matí arribi a Villa Cisneros el governador general del Sahara, que, com és sabut, sortí ahir de Cabo Juby.

Un periodista ha al·ludit als rumors que circulen sobre gestions del Govern en sollicitud d'extradicions, però el ministre ha eludit la resposta.

Un informador, referint-se a això, ha comentat el cas d'evasió dels senyors Unamuno i Soriano de Fuerte Ventura, i el ministre ha dit:

—Sí, i també la d'aquells sindicalistes que es feren escàpols quan carbonejava el vaixell que els conduia a Villa Cisneros, i que es presentaren aquí massa aviat, i foren detinguts.

L'opinió d'una persona que ha estat a Villa Cisneros

Madrid, 4. — Persona que ha residit a Villa Cisneros, d'on tornà la poc, i que estava a la Direcció del Marroc i Colònies, ha manifestat als periodistes la seva creença que s'ignora de moment el rumb que hagin pres amb l'embarcació francesa en què s'han evadit els deportats.

Ha afegit que els evadits han pogut dirigir-se a un d'aquests tres punts: A PortEtienne, a Sant Lluís del Senegal o a Dakar.

El més probable és que s'hagin dirigit a aquest últim indret, puix que si bé és el més distant de tots tres, es dóna la circumstància que hi poden trobar vaixells que els conducixin amb seguretat i comoditats al lloc que tinguin pensat.

També creu que les embarcacions que han sortit en persecució dels evadits no podran agafar-los.

La família del capità Fernàndez Silvestre i d'altres reben telegrames

Madrid, 4. — Aquest matí la família del capità senyor Fernàndez Silvestre ha rebut un telegrama del dit senyor, datat a Port-Etienne, en el qual manifesta que està bé, però no dóna cap detall de l'evasió.

Ultra la família del senyor Fernàndez Silvestre altres familiars d'alguns dels evadits també han tingut aquest matí notícies telegràfiques d'ells.

Sense notícies oficials, encara

Madrid, 4. — A les set de la tarda el director del Marroc ha tornat a rebre els periodistes i els ha manifestat que encara no tenia cap notícia; no havia rebut cap comunicació ni de les nostres possessions de l'Africa ni tampoc sabia que els refugiats haguessin desembarcat en cap colònia francesa.

El director del Marroc ha afegit que ignorava, en el moment de parlar amb els reporters, si el governador general del Sahara, senyor Cañizares, havia arribat a Villa Cisneros.

ELS CONFLICTES SOCIALS

Els olivaires i els flequers de Sevilla

Una col·lisió entre sindicalistes i comunistes

Sevilla, 4. — A conseqüència de les discrepàncies que sostenen actualment els obrers olivaires, afiliats uns al Sindicat Unic i altres al comunisme, es van promoure, ahir, avalots.

Foren coaccionades nombroses obreres, que es dirigien al treball, en un magatzem del barri de Triana.

Aquesta tarda, a dos quarts de sis, ha sorgit una col·lisió entre dos grups de la dita filiació.

La batussa es descabdellà als voltants del pont de Triana, prop del carrer dels Reis Católics.

Ambdós bàndols s'han agredit a trets, produint-se gran alarma entre els vianants, que han hagut de refugiar-se a les cases immediates.

Un dels grups s'ha imposat, i ha perseguit l'altre, tirotejant-se durant la persecució, i creixent el tiroteig davant la nova casa de Correus, on s'han estacionat novament, fent-se mutus dispars, i augmentant l'alarma.

Dos dels perseguits s'han refugiat en una casa del carrer de l'Almirallàs. Un d'ells devia estar ferit, perquè al pati de la casa hi havia nombroses taques de sang.

Al cap de poca estona, aquests dos individus han abandonat llur refugi, i han estat novament agredits a trets pels que els perseguien, havent de refugiar-se novament al collegi de Sant Miquel, prop de la Catedral, on han estat detinguts per la policia, que ha ocupat a un d'ells una pistola de gran calibre amb senyals d'haver estat disparada recentment.

A la casa de socors del Prado, han estat assistits un home i una dona, ferits.

Aquesta tenia una fregada de bala en una cama, i aquell una bala en una cuixa, creient-se que, a més, té un projectil al ventre.

També a la casa de socors del carrer del Rosari, ha estat assistit un individu, de trenta-dos anys, que ha dit que quan travessava pel carrer de l'Almirallàs ha estat aconseguit per un projectil.

Té una ferida a la cama esquerra, amb orifici d'entrada i sortida, de pronòstic reservat.

Els ferits en la col·lisió de Sevilla

Sevilla, 4. — La col·lisió entre comunistes i sindicalistes obeeix, segons sembla, a què obrers afectats a aquesta darrera agrupació tractaren d'efectuar la descàrrega dels vaixells substituint i impedint que treballessin els obrers de l'Associació de Treballadors del Port, pertanyents al Sindicat autònom de tipus comunista.

En passar els confederats pel Passeig de Colom es veieren agredits a trets als voltants del Centre comunista del carrer d'Arenal.

Només hi ha un detingut, anomenat Lluís Acosta, de la Unió Local de Sindicats. Li foren ocupades dues pistoles.

S'ha donat una versió distinta a la ja coneguda, dient que els comunistes foren agredits pels sindicalistes.

Com a conseqüència del tiroteig resultaren ferits Roser Roda, que duia agafats de la mà dos fills seus petits, la qual presentà una ferida a la cuixa dreta sense orifici de sortida; l'oficial de telègrafs Josep Jiménez Cisneros, que prenia cafè en un bar propèr al lloc de la col·lisió, el qual va rebre un tret a la cama dreta sense orifici de sortida, i l'obrer Josep Rodríguez Fernández, amb una ferida al peu dret.

Aquest darrer és president del Sindicat Autònom de Descarregadors, que pertanyen a la Federació Comunista.

També resultà ferit Miquel Barra, porter d'una casa del carrer d'Almirantazgo.

El president de l'Associació de Treballadors del Port ha publicat un escrit als diaris afirmant que els sindicalistes, amb el propòsit de destruir l'agrupació de transports, es presentaren al patró d'un vaixel demanant-li que els conferís la càrrega del vaixell.

Davant la negativa del patró, que ja tenia contractat el servei als obrers del port, els de la C. N. T. s'adreçaren al Centre Social Comunista i l'emprengueren a trets amb tots els que eren a la porta.

Un assalt a una granja

Sevilla, 4. — Comuniquen de Carmona que a la granja de la viuda de Zayas es presentaren diversos obrers que es disposaren a emportar-se les olives.

Els fills de la propietària, que tractaren d'oposar-s'hi, foren agredits pels assaltants i repeliren l'agressió, sostenint-se davant els grups fins que arriberen forces de la guàrdia civil, que reduïren els assaltants.

Deu pobles secundaran la vaga dels flequers sevillans

Sevilla, 4. — El Sindicat de la Indústria de la Panificació ha transmès a la premsa un escrit dient que l'anunciada vaga dels flequers sevillans serà secundada per deu pobles dels voltants de Sevilla i altres diversos pertanyents al Sindicat provincial.

Afegeixen que la vaga obeeix a què els patrons de Guadalcanal no han complert les bases, motivant una vaga dels obrers flequers de la dita localitat, declarada al setembre darrer i que sostenen fins avui.

Si el governador aconseguix el compliment de les bases, retiraran l'ofici de vaga.

Sindicalistes alliberats

Terol, 4. — Han estat posat en llibertat els directius dels sindicats del poble de San Agustín, els quals obligaren a paralitzar les obres de reparació del canal d'electricitat.

També s'ha autoritzat la reobertura del Centre sindicalista.

El governador, que ha tornat de

EL CONFLICTE DEL CHACO

La Paz, 4.—Amb l'objecte de rectificar les informacions publicades a l'estranger, segons les quals les tropes paraguaies havien obtingut recents triomfs al Chaco, s'anuncia oficialment que els soldats bolivians es mantenen ferms a les noves posicions del fort Corrales, que ocuparen el dia d'ahir, després d'infligir serioses pèrdues a l'enemic.

Tamb és'anuncia que continua l'avenç de l'exèrcit bolivià al sector Saavedra, on s'ha apoderat d'importants fortificacions estratègiques i abundant material de guerra. — Fabra.

—o—

Asunción, 4. — El ministeri de la Guerra ha facilitat un comunicat en el qual es diu que en els combats lliurats diumenge i dilluns darrers, resultaren morts 250 bolivians.—Fabra.

—o—

La Paz, 4. — La Cancelleria boliviana ha publicat el següent comunicat del Comandament de la cinquena divisió, relatiu al bombardeig de Puerto Pacheco: "Avions volaren vores dreta Otuquia i Paraguai, territori indiscutiblement bolivià. Es respecta curosament la neutralitat del Brasil." — Fabra.

A ALEMANYA

La situació del Govern de Prússia

Berlín, 4. — En els cercles polítics ha despertat cert interès la pròxima entrevista que s'anuncia entre el canceller von Schleicher i el president del Consell prussià, que fou deposat, el socialista Otto Braun. Mentre per una banda sembla que Schleicher seria partidari de trobar una fórmula que permetés la constitució a Prússia d'un govern parlamentari, cessant en les seves funcions l'actual comissari del Reich que n... ... Von Papen, per altra banda, sembla que els social-demòcrates entenen que cal anar a unes noves eleccions de la Dieta prussiana, ja que l'estat d'esperit de la població no respon a la força numèrica que tenen els nacional-socialistes en el dit Parlament prussià. El nou Govern hauria de formar-se en consonància amb el resultat del nou escrutini. — Fabra.

Les eleccions de Lippe

Munich, 4. — Hitler dirigirà personalment la campanya electoral a l'Estat de Lippe per a les eleccions de la Dieta.—Fabra.

Els sense feina

Berlín, 4. — Es calcula en 2.900 milions de marcs la quantitat necessària en l'actual exercici per a cobrir el pressupost per a atendre els sense feina. — Fabra.

ESTRANGER

Els japonesos a Xang-Hai Kuan

La ciutat és una ruïna i plena de cadàvers — ¿Podrà ésser localitzat el conflicte?

Pequín, 4. — La ciutat de Shang-Hai-Kvang no és més que una ruïna sota la qual hi ha nombrosos cadàvers de soldats i paisans xinesos. Cinc cents soldats de la infanteria xinesa que s'oposaren a l'avenç japonès amb gran heroisme, foren aniquilats pel terrible foc dels canons de terra i mar, malgrat de la qual cosa resistiren moltes hores, i donaren temps a organitzar la retirada de la resta de les forces xineses.

Aquestes s'han concentrat a uns dos quilòmetres de la ciutat, on obren precipitadament extenses trinxeres disposats a entorpir l'avenç dels nipons.

Notícies de font xinesa asseguren que altres tres vaixells de guerra japonesos han intenta: desembarcar llurs tripulacions a Cing-Wangtao, però l'obstinada resistència de les tropes xineses ho ha evitat. — Fabra.

La resposta del mariscal Xang-Sue-Liang

Pequín, 4. — El mariscal Xang-Sue-Liang ha contestat la nota japonesa que el feia responsable de totes les conseqüències derivades per l'incident de Shang-Hai-Kvang; diu que la responsabilitat de tot el succeït recau sobre els japonesos. A més, demana que en el successiu totes les comunicacions japoneses es dirigeixin al Govern de la Xina.—Fabra.

L'origen de l'incident, segons informacions japoneses

Toquio, 4. — L'Agència Rengo publica la següent referència oficiosa dels combats entre xinesos i nipons i de l'ocupació per aquests darrers de la ciutat de Shang-Kai-Kwang.

La topada entre les forces armades fou deguda a què les tropes xineses violaren l'acord clos a ran de l'incident ocorregut el dia abans, i que es produí de la següent manera:

Uns soldats xinesos llançaren dues bombes sobre un lloc de policia japonesa de Shang-Hai-Kwang mentre que altres soldats dispararen en direcció a la residència del capità de l'esmentada gendarmeria. També havien estat llançades diverses bombes contra uns acantonaments de guàrdies fronterissos manxús.

S'iniciaren de seguida gestions entre les autoritats civils i militars xineses i japoneses per a donar una solució pacífica a l'incident, fent per manera que no tornessin a ésser molestats els residents japonesos en els acantonaments militars del seu país. A més, la policia nipona podria circular lliurement al barri manxú de Shang-Hai-Kwang per a protegir els seus residents i assegurar la vigilància del ferrocarril. A més, es preveia la retirada de les tropes xineses de llurs fortificacions.

Així que es presentà la primera patrulla de la guarnició nipona al barri de Nankuang, fou rebuda a trets i amb granades de mà. Això fou l'origen dels combats que han acabat amb l'ocupació total de la ciutat per part de les tropes japoneses. — Fabra.

Els japonesos volen localitzar el conflicte

Toquio, 4. — El Govern, després de la reunió celebrada ahir, acordà enviar instruccions a les autoritats japoneses del nord de Xina perquè entaulin negociacions amb els representants de Xang-Sue-Ling amb mires a solucionar i localitzar les derivacions del dit incident.

A més, la delegació japonesa a Ginebra ha rebut l'encàrrec d'informar de l'assumpte a la Societat de Nacions. — Fabra.

Les pretensions del general Nakamura

Xang-Hai, 4.—S'anuncia que el Govern desitja localitzar l'incident de Xang-Hai Kwan. Les notícies de Nanquín confirmen aquest rumor.

Circula també el rumor que el general japonès Nakamura ha presentat al mariscal Xang-Sue-Liang les tres següents demandes:

Primera. Que li presentin excuses el mariscal Xang-Sue-Liang i el comandant xinès de la ciutat de Xang-Hai Kwan.

Segona. Que l'estació de Xang-Hai Kwan sigui col·locada sota el control de l'Estat manxú.

Tercera. Que la zona de la ciutat de Xang-Hai Kwan sigui declarada neutra.

L'acceptació de les demandes del general Nakamura donaria a les autorits manxús el cap de la línia ferroviària i l'estació quedaria dintre de la Gran Muralla. — Fabra.

Gestions de l'ambaixador anglès a Toquio

Toquio, 4. — L'ambaixador britànic ha estat conferenciant amb el senyor Uchida, creient-se que hauran tractat de les sagnants derivacions per l'ocorregut a Shang-Hai Kwang. — Fabra.

Ordres a un vaixell japonès de guerra

Toquio, 4. — El vaixell porta-mines "Tokiwa", que és a Sasebo, ha rebut ordre de salpar amb direcció a Xing-Wangao, com a mesura de precaució. — Fabra.

Les forces xineses

Londres, 4. — De Mukden telegrafien al "Daily Telegraph" que el general Xang-Sue-Liang ha tramès amb tota urgència, 150 camions de tropes i armaments amb direcció al nord per a oposar-se a l'avenç dels nipons.

No obstant, en els cercles japonesos es considera que la situació de l'esmentat general és molt precària a causa de no poder-se comptar amb la fidelitat d'alguns dels seus generals.

Les comunicacions ferroviàries entre Mukden i Pequín es troben interrompudes. — Fabra.

Pequín, 4. — Oficialment s'anuncia que les tropes xineses s'han retirat de Shang-Hai-Kvang davant la superioritat de l'enemic, i després d'una heroica resistència que ha permès que el gros de les tropes pogués sortir per ferrocarril. Les dites tropes són ara sota la protecció d'un tren blindat prop de Xing-Wangtao.

Per altra banda, hom sap que hi ha diversos trens blindats portant tropes japoneses amb direcció a Xing-Wangtao. — Fabra.

L'esquadra anglesa

Xang-Hai, 4. — L'almirall Sir Howard Kelly, comandant cap de l'esquadra britànica en aigües de la Mar de Xina, ha ordenat als vaixells britànics "Bridge Water" i "Folkestone" que es dirigeixin, a tota marxa, cap a Xing-Wangtao per a protegir els interessos i els súbdits britànics d'aquella regió. — Fabra.

Els Estats Units no reconeixeran les conquestes territorials

Nova York, 4. — En els cercles polítics hom assegura que el Govern nord-americà ha decidit negar-se, arribat el cas, a reconèixer tota conquesta territorial, realitzada amb despreci dels Tractats internacionals. — Fabra.

El punt de vista d'un socialista

Viena, 4. — En la reunió de la Comissió d'Hisenda del Consell Nacional, el diputat socialista senyor Bauer ha criticat durament l'actitud de la Societat de Nacions en el conflicte d'Extrem Orient.

Lamentà que Austria no s'hagués adherit a les gestions d'Espanya, Suècia i Txecoslovàquia, que tenien per objecte obligar la Societat de Nacions a prendre una actitud de conformitat amb l'informe Lytton.—Fabra.

El ferrocarril de l'Est xinès

Kharbin, 4. — Els japonesos han arribat a Pogranichakaia, desembarassant la secció oriental del Camí de Ferro de l'Est xinès dels bandolers que hi havia. — Fabra.

Sembla que els japonesos no fan pensament d'evacuar la ciutat

Toquio, 4. — El Govern japonès manifesta que si les tropes xineses continuen en les seves importants operacions, es veurà obligat a adoptar les mesures previstes en el Protocol de l'any 1901, o sia el manteniment de les tropes japoneses a Xang-Hai-Kuan. — Fabra.

—

Toquio, 4. — De l'Agència Rengo: Un representant del ministre de la Guerra ha declarat que les autoritats militar japoneses no tenen la intenció de permetre que s'agreugi la situació a Xang-Hai-Kuan, però que no poden deixar passar sense resposta les provocacions xineses.

Afegí que indubtablement aquestes provocacions havien estat fetes amb l'objecte d'incitar a intervenir la Societat de Nacions, i obligar Rússia i Amèrica a ocupar-se de les diferències xino-japoneses, continuant així l'actuació anti-japonesa adoptada pel Comitè Executiu Central i pel Consell polític de Pequín. — Fabra.

La situació a Xang-Wantao

Pequín, 4. — Segons ràdio telegrames de Xing-Wan-Tao, el que s'havia cregut al principi un bombardeig de la dita població, va ésser solament un canvi de salutacions reglamentàries entre dos navilis japonesos i uns creuers anglesos, que arribaren al port. — Fabra.

Notícia desmentida

Washington, 4. — Al Departament d'Estat es desmenteix la notícia que ha circulat segons la qual els Estats Units havien protestat prop del Govern japonès contra els combats lliurats a Xang-Hai-Kuan. — Fabra.

EL CENTRE CATALA DE PARIS CELEBRA L'AUTONOMIA DE CATALUNYA

Al final de la festa ha mort l'ex-alcalde de Figueres senyor Martí Estartús

París, 4. — Amb motiu de la diada de Cap-d'Any, s'ha celebrat la festa organitzada pel Centre Català de París, per a celebrar l'autonomia de Catalunya.

Hi assistiren un centenar de comensals, en representació de totes les branques de l'activitat catalana a París, artistes, periodistes, industrials, comerciants, obrers, etc., així com també delegacions d'entitats germanes del Rosselló i Provença i de la Cambra de Comerç Espanyola de París.

Als postres, el president del Centre, senyor Ciutat, saludà tots els assistents fent destacar la importància de l'acte i congratulant-se de l'èxit.

Donà lectura a cartes d'adhesió a l'acte que se celebrava del President de la Generalitat de Catalunya, senyor Macià; de l'ambaixador d'Espanya a París, senyor Madariaga, i del senyor Henry Torres, que per trobar-se fora de París no pogué assistir a l'acte.

El vice-president, senyor Ferrer Mestres, féu un resum històric de la decadència i renaixença de Catalunya, des de la caiguda de Barcelona en setembre de 1714 fins al dia 6 de desembre de 1932, en què es reuneixen les Corts Catalanes que han d'aplicar l'Estatut d'autonomia.

Comparà amb aquest motiu l'actitud dels Borbons amb la de la República, i dedicà un sentit elogi a aquesta per haver reconegut una important part de les llibertats que Catalunya reclamà ja al règim anterior.

Al·ludí a la influència dels poetes en la renaixença catalana, citant els noms d'Aribau, Rubió, Balaguer, Verdaguer, Guimerà i d'altres que tant contribuïren en el desvetllament de l'ànima catalana.

Recordà després les diferents raons demostratives de l'existència d'una voluntat catalana, voluntat que canalitzà primer un patrici exemplar: Prat de la Riba, fins arribar a l'hora present en què són restaurades les Corts i la Generalitat de Catalunya, que presideix un home símbol: Francesc Macià.

Assenyalà després la importància de l'obra realitzada per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i demanà l'adhesió de tots els catalans residents a París a l'homenatge que Catalunya tributa al mestre dels mestres, restaurador de la llengua catalana: Pompeu Fabra.

Parlà després el senyor Minguella, en representació de la Cambra de Comerç Espanyola a París, el qual digué que aquesta, en defensar els interessos de tot Espanya, defensa els de Catalunya i de València, que són les que més exporten a França.

El senyor Jean Camp, president de "L'Enfant de l'Aude", felicità Catalunya per l'obtenció de l'autonomia, dient que el seu exemple estimula els ideals regionalistes dels pobles del Migdia de França.

Parlaren després el senyor Frisant, president del Centre Provençal de París, que s'adherí a les paraules del senyor Camp; el senyor Bergue, en representació de les societats del Rosselló, el qual féu notar l'amor que uneix als catalans d'una i altra part dels Pireneus; el senyor Llardent, que parlà en nom del diputat a Corts senyor Josep Sunyol i Garriga, que ha estat operat en una clínica d'aquesta capital, motiu pel qual no li ha estat possible d'assistir a la festa.

Comparà el descabdellament del Centre Català d'avui amb el del que conegué en la seva joventut i assenyalà la finalitat i la responsabilitat d'aquest en l'hora present.

Per últim, el senyor Abril, administrador del periòdic "La Rambla", de Barcelona, digué que es trobava a París sense donar-se compte que era a l'estranger, gràcies a l'existència del Centre.

La senyoreta Martín recità un poema original cantant les belleses de Catalunya.

El senyor Pena, corresponsal de LA PUBLICITAT, dedicà després un cant al Parlament de Catalunya, que continuarà la gloriosa història de l'antic Parlament català.

El president donà per acabat l'acte i anuncià que es faria una recapta per contribuir a la subscripció oberta pel senyor Macià per a auxiliar els pobles de Catalunya damnificats pels darrers temporals.

La festa, que va estar molt animada, assenyalà al final una nota trista: la mort sobtada del senyor Martí Estartús, ex-alcalde de Figueres, ocorreguda quan es dirigia a casa seva, a conseqüència d'un atac al cor. — Fabra.

A XILE

L'afer de la "Cosach"

Santiago de Xile, 4. — El ministre d'Hisenda ha dirigit un missatge al Parlament demanant autorització per negociar amb el Banc Central un avenç de 138 milions de pesos per rescatar els valors de la "Cosach". L'operació seria concertada a un tipus mòdic d'interès.

El president de la "Cosach" ha publicat una llarga nota de protesta per la forma en què s'ordena la liquidació de l'empresa, i exposa els inconvenients que hauran de trobar-se si és seguit el procediment proposat. No obstant, se sotmet a la disposició del Govern, i no s'oposarà a la nova administració. — Fabra.

passar les festes amb la seva família, ha dit que havia gestionat a Madrid assumptes d'interès per a la província.

Segueix la vaga de la mina del Hoyo

Bilbao, 4. — El governador ha manifestat que continua la vaga a la mina del Hoyo, situada a Musquet.

Malgrat de les mesures adoptades per evitar coaccions, i després d'haver-se convingut una fórmula d'acord, els comunistes es neguen a acceptar tot el que no sigui proposat per ells.

Durant tota la setmana és garantida la llibertat del treball, i en el cas de no presentar-s'hi els obrers que figuren a la plantilla, l'empresa quedarà en llibertat per admetre altres treballadors, qualsevol que sigui l'associació a què pertanyin.

Els sindicalistes navarresos

Pamplona, 4. — Els elements de la U. G. T. del poble de Cascante, que estan en vaga, demanen la destitució de l'alcalde i del secretari del Jutjat.

Es realitzen gestions per solucionar els conflictes pendents.

A Estella han estat detinguts tres individus, sorpresos quan celebraven una reunió clandestina.

El governador ha ordenat la clausura de l'establiment on es reunien.

Hom sap que els dits individus havien adoptat acords no publicables, per tenir moltíssima gravetat, segons ha manifestat el governador.

La vaga ferroviària a Navarra

Pamplona, 4. — S'efectuen gestions per esbrinar l'origen d'unes fulles clandestines en les quals s'excita a la rebel·lió militar.

Les fulles han estat lliurades als tribunals de la dita jurisdicció.

Respecte a l'anunciada vaga ferroviària, ha manifestat el governador que únicament vagarà el personal de la Confederació NNacional del Treball i que quedaran acomiadats els obrers que plantegin l'atur.

Les vagues a València

València, 4. — El governador interí ha manifestat que continuen les gestions per resoldre les vagues pendents, i que té bones impressions respecta a la solució de la de metal·lúrgics.

Ha afegit que ha ordenat als magatzemistes de ferro que obrin llurs establiments, i que els imposarà fortes sancions en cas de desobediència.

Multes a Ciudad Real

Ciudad Real, 4.—El governador ha imposat una multa de 500 pessetes a set veïns del poble de Solanes, per haver comprat olives robades.

També ha imposat una multa de 250 pessetes al sindicat de Puertollano per celebrar una reunió clandestina.

De la quantia, darrerament assenyalada, ha imposat multes a diversos veïns per pertorbar l'ordre a la sessió de l'Ajuntament i per no obeir les ordres del governador, relatives al lliurament d'armes.

Manifestació comunista a Sant Sebastià

Sant Sebastià, 4.—El governador ha prohibit avui la celebració d'un míting comunista que s'havia anunciat per a protestar contra les agressions de què són objecte els obrers pescadors.

Un grup de tres-cents pescadors es dirigí al govern civil en manifestació tumultuosa.

La força de seguretat donà una càrrega, i aconseguí disoldre els grups.

El governador ha publicat una nota anunciant que procedirà sense contemplacions contra els elements que es barregin entre els pescadors per a excitar-los a nous aldarulls.

La volta al món en auto

Madrid, 4.—Els expedicionaris que formen el grup "La volta al món" senyors Santander, Dower, Masariego i mecànic Sanjosé, han recorregut en el seu automòbil, normalment, fent un promedi de 300 quilòmetres diaris, Biarritz, París, Vichi, Avinyó, Niça, Gènova, Venècia, Trieste, Subjana, Belgrad, Sofia, Constantinopla, Beyrut, Damasco i Jerusalem.

A tot arreu han estat molt atesos pel nostre personal diplomàtic i consolar i pels franciscans espanyols que realitzen a Orient una meritíssima labor a benefici dels interessos materials i espirituals d'Espanya.

El cotxe dels expedicionaris, quedà detingut en la seva ruta, després de la sortida de Jerusalem, per les dificultats que oferia el desert, en el qual estigueren abandonats 42 hores, i foren recollits per un camió de turistes que els conduí a Rutbar.

Remorcat el cotxe, gràcies al concurs prestat pel cònsol espanyol a Palestina, que facilità els mitjans per a això, els expedicionaris han reanudat el seu viatge a Bagdag.

Els senyors Santander, Dower, Masariego i mecànic Sanjosé, es proposen arribar a Filipines a mitjans d'aquesta mes.

Un socialista, autor dramàtic

Sevilla, 4.—El regidor socialista i diputat a Corts senyor Fernàndez Egocheaga, s'ha dirigit als seus amics que l'esperaven per a celebrar l'acostumada reunió de la minoria socialista, dient-los que no podia venir a Sevilla per estar acabant en unió amb el seu col·laborador Josep Maria Granada, la reforma de la seva obra "Andalucia la Brava", que s'estrenarà aviat a Madrid.

Homenatge a Pérez Galdós

Las Palmas, 4. — S'ha celebrat un grandiós acte d'homenatge davant el monument a Benito Pérez Galdós.

Hi desfilà una enorme multitud que llançà gran quantitat de flors.

També es van col·locar monumentals corones.

Va amenitzar l'acte la Banda Municipal.

Aquesta nit se celebra una funció d'homenatge al teatre Pérez Galdós.

Un ferit operat que es nega a ésser cloroformitzat

Sevilla, 4. — Josep Miguel Pascual, ferit en un atracament, va ésser operat avui a l'Hospital central.

No va voler que el cloroformitzessin, i sense cap mena d'anestèsia li fou extreta pel costat una bala que tenia estatjada al pit.

La qüestió Fleta als tribunals

Madrid, 4. — Els periòdics publiquen avui la següent nota:

La Junta Nacional de la Música i Teatres Lírics no contesta la carta que el senyor Fleta ha enviat als periòdics ni als apassionats comentaris que aquests publiquen amb tal motiu per haver lliurat la qüestió als tribunals de justícia.

Conferència política suspesa

Còrdova, 4. — Ha manifestat el governador que suspengué la conferència pública anunciada pel diputat senyor Garcia Hidalgo, per presumir fonamentalment que es produirien incidents entre socialistes, sindicalistes i republicans.

Dos petards que esclaten

Lugo, 4. — Durant la matinada darrera esclataren dos petards al viaducte del poble de Chanca.

Moments després de l'explosió s'efectuà una investigació al viaducte, que donà per resultat la troballa d'un altre artefacte.

La policia cerca activament els autors de l'atemptat, i sembla que té una pista segura.

Un metge agredit

Casp, 4. — El metge forense doctor Camil Morales rebé com a client, en la seva consulta, un individu anomenat Josep Hernàndez.

Aquest, como ja havia fet amb altres veïns, exigí al doctor Morales que li lliurés 300 pessetes que digué que necessitava.

El metge s'hi negà, i aleshores Hernàndez li donà dues ganivetades, i el ferí greument.

L'agressor fou detingut.

Accident marítim

Gijon, 4. — Al port de El Musel un cop de mar arrebassà el mur del dic nord i arrossegà dos tripulants d'un vapor.

El capità del vaixell s'adonà de l'accident i aconseguí salvar-ne un d'ells que s'havia aferrat a l'hèlix.

L'altre desaparegué.

Un incident al Municipi de Bilbao

Bilbao, 4. — El regidor socialista Sr. Aznar ha sol·licitat en la sessió d'avui que s'instrueixi expedient per a retirar de la plaça de Bèlgica el monument al Sagrat Cor de Jesús.

També va proposar que se suprimeixin els tocs de campana.

Aquestes proposicions donaren lloc a un gran escàndol pels regidors dretistes que increparen els socialistes, i aquests contestaren de la mateixa manera.

L'incident és molt comentat.

Un Congrés Municipal de Circulació

Madrid, 4. — Del 9 al 13 de gener se celebrarà a Madrid un Congrés Municipal de Circulació, al qual assistiran representants de diversos municipis espanyols.

Un original sistema de pacificar els esperits

Múrcia, 4. — A Caravaca, durant la festa de comiat de l'any, es donaren morts a la República i fou xiulat l'himne nacional per uns individus que es titulaven pacificadors d'esperits, els quals foren multats amb 50 pessetes.

Disposicions de la "Gaceta"

Madrid, 4. — La "Gaceta" publica els següents decrets:

Admetent la dimissió del sots-secretari de Comunicacions, senyor Angel Galarza, i nomenant per a aquest càrrec el senyor Emilio Palomo.

Nomenant governador civil de Madrid el senyor Mariano Joven.

Disposant que cessi en el càrrec de governador de Rio de Oro el senyor Ramon Regueral; comandant d'infanteria.

Intenten cremar una ermita

Alacant, 4. — Uns desconeguts intentaren cremar l'ermita situada a dos quilòmetres d'Elx i llançaren per la teulada, on obriren un forat, bidons de gasolina.

El guardià de l'ermita pogué sufocar l'incendi, que destruí part de la finestra.

L'AGRESSOR DE VENTURA GASSOL

Josep Blanes en llibertat provisional

Madrid, 4. — En compliment d'ordre judicial, ha estat posat en llibertat provisional José Blanes, acusat d'atemptat contra el diputat català senyor Ventura Gassol.

Darrera hora

DE BARCELONA

DE LES TROBALLES DE BOMBES

Han estat posats a la disposició del Jutjat que entén en les troballes d'explosius, Ramon Bori i Colomines i Francesc Rodríguez Martínez, complicats, segons sembla, en la troballa de bombes i armament al carrer de Mallorca.

UN ACTE DE SABOTATGE

Ahir fou tallada una conducció elèctrica al carrer del Consell de Cent, entre els de Castillejos i Igualtat, i quedà a les fosques aquell tros.

Es relaciona aquest acte de sabotatge amb l'agitació extremista.

ROBATORIS

Al seu domicili del carrer de Santa Mònica, 4, Maria Ferrer es va veur esorpresa per un desconegut, que l'agafà pel coll amb intenció d'escanyarla, i després de robar-li cinc pessetes, que era tot el seu capital, es féu escàpol.

—o—

En un establiment de la Plaça de la Universitat foren detingudes Aurora Olgaro Bejo i Maria López, acusades de dedicar-se a sostreure gèneres aprofitant la distracció dels dependents.

En poder de la segona se li trobaren diversos parells de mitges de seda.

UN MORT A L'HOSPITAL CLINIC

A l'Hospital Clínic ha mort Pere Garcia, a conseqüència de les lesions sofertes el dia 1 de l'actual, a Sans, en ésser atropellat per un tramvia.

UNA ENCOBRIDORA DE COSES ROBADES

Uns agents de policia es presentaren a la casa de Maria Martínez Cavaller, que viu al carrer de l'Arc del Teatre, per tenir-se notícies que es dedicava a comprar objectes robats.

En veure Maria els policies va llançar per una finestra a un pati interior diverses peces de seda valorades e algunes milers de pessetes, que se suposa són producte d'un robatori comès en un establiment molt important.

La Maria Martínez quedà detinguda als calabossos de la Jefatura de Policia.

ATROPELLAMENTS

Anit fou auxiliada al Dispensari de Gràcia la senyora Emília Pérez i Darnés, de 38 anys. Presentava contusions amb hematoma a la cama esquerra i erosions a la mà esquerra, de pronòstic reservat.

Li foren produïdes, segons manifestà, per l'automòbil número 35.086 a l'Avinguda del 14 d'Abril. Passà al seu domicili.

—o—

També fou auxiliat ahir al vespre, al Dispensari d'Horta, Francesc Morales i Asènsio, de 17 anys. Presentava una ferida contusa al front i erosions i contusions a la cama esquerra i al mateix costat a la cara, de pronòstic reservat.

Les hi produí, al Passeig de Maragall, davant de la casa erdura, el cotxe número 31.800.

Passà en una ambulància a l'Hospital de Sant Pau.

La sardana

SARDANES A PORT-BOU

El dia 31 de desembre passat se celebrà al Foment de la Sardana de Port-Bou un concert a càrrec del mestre compositor J. Font Palmarola i el bariton J. Mugas, els quals executaren obres d'Amadeu Vives, d'Apel·les Mestres i de Borràs de Palau. Foren molt aplaudits per la nombrosa concurrència.

Avantprojecte de Constitució de Catalunya

A continuació publiquem el text íntegre de l'avantprojecte de Constitució interior de Catalunya. Aquest avantprojecte ha estat elaborat en principi per la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat, i estudiat i corregit pel Consell.

Al final del text, que serà presentat avui al Parlament com a ponència de Govern, publiquem els dos vots particulars que han estat formulats al si de la Comissió Jurídica Assessora pels senyors Francesc Maspons i Anglasell i Enric Fabrer, respectivament.

Declaració preliminar

El Parlament de Catalunya, en nom del Poble Català, i en exercici de l'autonomia que li ha estat reconeguda, decreta i sanciona la present

CONSTITUCIÓ

TITOL I

Disposicions generals

Article 1. — Catalunya ordena en aquesta llei fonamental l'ésser règim d'autonomia, d'acord amb la Constitució de la República espanyola i l'Estatut de 15 de setembre de 1932.

Art. 2. — A Catalunya el Poder emana del poble, que l'exerceix per mitjà dels organismes de la seva Generalitat.

Art. 3. — El territori de la Catalunya autònoma està constituït pel que formaven les extingides províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona el 15 de setembre de 1932.

La capital de Catalunya és Barcelona.

Art. 4. — El català és la llengua pròpia de Catalunya.

L'ús oficial del català i del castellà es farà de conformitat amb el que disposa l'article 2 de l'esmentat Estatut.

Art. 5. — La bandera de Catalunya és la tradicional dita de les quatre barres, o sigui de quatre faixes vermelles en camper groc.

L'escut serà també el tradicional dels quatre pals vermells en camper d'or.

Art. 6. — Les lleis i preceptes reglamentaris de caràcter general de Catalunya obligaran, dintre el seu territori, als vint dies de llur promulgació, si no disposen el contrari.

S'entendrà feta la promulgació el dia en què acabi la publicació en el diari oficial de la Generalitat.

Art. 7. — Les lleis no tindran efecte retroactiu.

No obstant, podrà donar-se aquest caràcter a determinades lleis sempre que existeixin motius justificats per a fer-ho i concorrin a llur votació les dues terceres parts dels Diputats possessionats de llur càrrec.

Art. 8. — Les lleis només podran ésser derogades per altres lleis.

La llei regula els efectes dels usos i consuetuds.

TITOL II

Drets i deures dels catalans

Art. 9. — Tindran la condició política de catalans, d'acord amb el que disposa l'article 4 de l'Estatut de Catalunya, als efectes del règim autonòmic en ell establert:

1. — Els que ho siguin per naturalesa i no hagin adquirit veïnatge administratiu fora de Catalunya.

2. — Els altres espanyols que adquireixin aquest veïnatge a Catalunya.

3. — Els estrangers que hagin adquirit la nacionalitat espanyola, segons la Constitució i les lleis de la República, i veïnatge administratiu a Catalunya.

L'esmentada condició de català atribueix el lliure exercici dels drets polítics dimanants de la present Constitució, a més dels de la Constitució de la República.

Art. 10. — Quant a l'ús i aplicació del Dret civil català a les persones residents a Catalunya i fora d'ella, s'estarà al que disposin les lleis que regulin aquesta matèria.

Art. 11. — Els funcionaris i obrers de les Corporacions públiques de Catalunya regides per la Generalitat o que dependguin d'ella, tindran lliure accés a tots els càrrecs d'elecció popular, sense necessitat de prèvia autorització, llevats els casos d'incompatibilitat i d'excedència que estableixin les lleis.

Sempre que els càrrecs d'elecció popular no tinguin retribució assignada, els funcionaris i obrers manuals de les Corporacions esmentades que hagin estat elegits continuaran percebent la que rebien per raó del seu treball.

Art. 12. — Tots els funcionaris, obrers i assalariats, dependents del comerç i de la indústria tindran facultat per a disposar del temps necessari per a exercir llurs drets polítics i els càrrecs honorífics i d'elecció popular, sense minva de llurs retribucions, quan el càrrec obtingut no la tingui assignada.

Art. 13. — La llei és igual per a tots.

Catalunya no reconeix privilegis personals de cap mena que es basin en la naturalesa, la filiació, el sexe, la classe social, la riquesa, les idees polítiques i les creences religioses.

Art. 14. — Tots els catalans estan obligats a contribuir, proporcionalment als seus mitjans econòmics, a les càrregues tributàries votades pels poders i organismes facultats legalment per imposar-les.

També tenen el deure de realitzar les prestacions personals que les Autoritats competents determinin.

Art. 15. — La Generalitat mantindrà els drets individuals i garanties polítiques establerts en la Constitució de la República, així com també l'absoluta llibertat de creences i de consciència.

A tot quant fa referència a les relacions del Poder públic amb les Esglésies, Congregacions i Associacions religioses, la Generalitat estarà al que disposa l'article 3, paràgrafs primer i segon, de l'article 26 de l'esmentada Constitució.

Art. 16. — Sense perjudici del dret que es reserva el Govern de la República en l'article 42 de la Constitució, el Govern de la Generalitat podrà suspendre totalment o parcialment en el territori de la seva jurisdicció, o en part d'ell, els drets i garanties consignats en els article 29, 31, 38 i 39 de l'esmentada Constitució, escoltant el parer de la Junta de Seguretat de Catalunya, i regirà, durant la suspensió, la Llei d'ordre públic de la República. El Govern sotmetrà el decret de suspensió dintre el termini de vuit dies al Parlament de la Generalitat, el qual es reunirà automàticament el dia novè, sense necessitat de convocatòria.

Cas d'estar dissolt el Parlament, la Diputació Permanent el substituirà en totes les facultats reconegudes a aquell en el present article.

La suspensió no podrà excedir de trenta dies sense autorització expressa del Parlament. Per a restablir els drets i garanties suspesos abans del termini fixat, el Govern escoltarà el parer de la Junta de Seguretat de Catalunya.

Els preceptes d'aquest article no tindràn aplicació en els casos que prevenen els números primer i segon del paràgraf primer de l'article novè de l'Estatut.

Art. 17. — Catalunya facilitarà l'accés a tots els graus d'ensenyament als escolars més aptes i mancats de mitjans econòmics.

Art. 18. — Els catalans majors de 23 anys, sense distinció de sexe, tindran el dret de sufragi.

Una llei especial determinarà el sistema i les condicions referents a l'exercici d'aquest dret.

Art. 19. — De conformitat al que disposa l'article 34 de la Constitució de la República, el Poder públic a Catalunya no podrà subjectar a prèvia censura la difusió de les idees i opinions, ni impedir la circulació de llibres i periòdics, sinó per resolució judicial fonamentada.

Art. 20. — El Poder públic haurà de donar assistència a la maternitat, als infants, als vells, als malalts i als invàlids que la necessitin i auxilis econòmics a les famílies nombroses desvalgudes.

La Generalitat establirà les institucions d'ensenyament professional, de beneficència i d'assistència social i de protecció moral, jurídica i material dels menors, als indrets catalans que estimi més apropiats per a portar a bon fi les seves funcions.

Article 21. — Les associacions legalment constituïdes amb fins no lucratius, i les persones jurídiques, tenen, en quant els siguin aplicables, els drets de les persones individuals d'acord amb les lleis.

Article 22. — Tot espanyol tindrà accés als càrrecs públics sense altra condició que la seva capacitat, d'acord amb la llei.

TITOL III

Família i propietat

Art. 23. — La família resta sota la salvaguarda de la Generalitat.

Les lleis civils determinaran els drets que corresponen als fills i establiran les normes per a la investigació de la paternitat.

Els deures dels pares envers els fills tinguts fora de matrimoni no podran ésser inferiors als que fixa la Constitució de la República.

Art. 24. — L'exercici del dret de propietat s'ha d'inspirar en l'interès social.

La Generalitat l'empara i afiança, en quant serveixi aquesta finalitat.

Art. 25. — La propietat no serà mai objecte de confiscació. Podrà, però, ésser expropiada i socialitzada d'acord amb el que disposin la Constitució de la República i les lleis.

Art. 26. — Tots els béns, mobles i immobles i objectes de tota mena que tinguin interès històric, artístic o científic, poden ésser declarats d'interès públic. La Generalitat ordenarà les normes per a la seva conservació, en coordinació amb les que regeixin el patrimoni cultural de l'Estat.

TITOL IV

Generalitat de Catalunya

Art. 27. — La Generalitat de Catalunya és l'organisme jurídic de la seva autonomia. La componen el Parlament, el President de Catalunya i el Consell Executiu o Govern.

CAPÍTOL I

Parlament

Art. 28. — La potestat de fer les lleis i derogar-les correspon al Parlament, constituït pels Diputats elegits pel poble per mitjà del sufragi universal, directe, igual i secret.

Art. 29. — Seran elegibles per al càrrec de Diputat els ciutadans majors de 23 anys, sense distinció de sexe ni d'estat civil, que reuneixin les condicions que determini la llei electoral.

Art. 30. — La llei regularà l'exercici del sufragi i determinarà les incapacitats i incompatibilitats per a ésser Diputat.

Art. 31. — Els Diputats són inviolables per raó dels vots i opinions que emetin en l'exercici del càrrec.

Art. 32. — Els Diputats no podran ésser detinguts sinó en cas de delicte flagrant.

La detenció serà notificada tot seguit al Parlament, o en el seu cas, a la Diputació Permanent.

Art. 33. — Els Diputats representen tot el poble.

Art. 34. — El mandat parlamentari durarà quatre anys, a comptar des de la data de constitució del Parlament.

Art. 35. — Els Diputats seran reelegibles indefinidament.

Una llei fixarà llur retribució.

Art. 36. — El Parlament resoldrà sobre la validesa de les eleccions dels Diputats, i sobre llurs incapacitats i incompatibilitats.

Art. 37. — Els Diputats tenen iniciativa per a proposar lleis, d'acord amb el Reglament interior del Parlament.

Art. 38. — El Parlament es reunirà, sense necessitat de convocatòria, el primer dia hàbil dels mesos de maig i octubre de cada any, i endemés, sempre que sigui convocat pel President de la Generalitat o pel del Parlament.

Quan no hi hagi acord en contrari pres per la majoria dels Diputats possessionats de llur càrrec, les reunions ordinàries del Parlament duraran com a mínimum un mes a la reunió de maig, i dos mesos a la d'octubre.

Si des de la darrera sessió de qualsevol de les reunions ordinàries transcorreguessin més de quatre mesos sense que el Parlament hagués actuat, el seu President l'haurà de convocar dintre els quinze dies següents, si les dues cinquenes parts dels Diputats possessionats del càrrec ho demanen.

Art. 39. — Les resolucions del Parlament s'acordaran per majoria de vots, però per a votar les lleis serà necessari el "quorum" de la meitat més un dels Diputats que componguin el Parlament, excepte en els casos en què aquesta Constitució o la llei exigeixin major nombre.

Aquest "quorum" serà necessari encara que cap Diputat no l'exigeixi.

Art. 40. — Els Consellers tenen veu al Parlament, encara que no siguin Diputats.

Art. 41. — El Parlament no podrà exercir funcions judicials.

Art. 42. — Els Diputats, en possessionar-se del càrrec, hauran de fer la prometença d'ésser fidels a la República i a Catalunya, i exercir el càrrec lealment, amb dignitat i consciència.

Art. 43. — Correspondrà al Parlament l'exercici de la funció fiscalitzadora dels actes del Govern.

Art. 44. — El Parlament podrà significar, per mitjà de proposicions de desconfiança, la seva disconformitat envers l'actuació del Govern o de qualsevol dels Consellers.

Aquestes proposicions no seran admeses a tràmit si no es presenten signades per quinze Diputats, i no podran ésser discutides i votades fins després de passats cinc dies de la seva presentació al President del Parlament.

Les proposicions esmentades no tindran cap efecte si no són aprovades per la majoria dels Diputats possessionats del càrrec.

Sempre que el Govern vulgui donar a una votació del Parlament el caràcter d'una demostració de confiança, s'entendrà negada si li és adversa.

Art. 45. — La condició de Diputat fineix per les causes indicades en l'article 48 d'aquesta Constitució, per la pèrdua de la capacitat per a ésser-ho i per renúncia.

Art. 46. — En la constitució de les Comissions parlamentàries haurà de donar-se participació a les minories, en proporció al nombre de Diputats de cada una d'elles.

Art. 47. — El Parlament elegirà els seus President, Vice-Presidents i Secretaris entre els Diputats.

Art. 48. — El Parlament finirà:

Primer. — Per l'expiració del termini legal de duració.

Segon. — Abans, si ho acorda el propi Parlament.

Tercer. — Per referèndum popular, d'acord amb l'article següent:

El President de la Generalitat convocarà eleccions generals tres mesos abans de l'expiració del termini legal de duració del Parlament. — En els dos últims casos del paràgraf anterior, el Parlament continuarà reunint-se i actuant legítimament sempre que el President de la Generalitat deixi de convocar eleccions legislatives dintre dels vuit dies d'haver finit el Parlament, per una data no més llunyana dels seixanta dies següents.

Art. 49. — Per ésser acordada la dissolució per mitjà d'un "referèndum" popular serà necessari que el proposin el vint per cent dels electors o el President de la Generalitat, i que l'aprovin la majoria dels votants.

No es podrà fer ús d'aquest dret dintre dels sis mesos darrers de la vida legal del Parlament.

Si el "referèndum" ha estat demanat pel President de la Generalitat, i el seu resultat li és advers, quedarà dimitit.

Si la proposta de dissolució obté majoria absoluta en el referèndum, el Parlament quedarà dissolt. En aquest cas el President haurà de convocar noves eleccions dintre el termini de vuit dies, les quals hauran de tenir efecte dintre els seixanta següents.

El Parlament no podrà presentar cap proposició de desconfiança envers el Govern, mentre el referèndum estigui pendent de votació.

Art. 50. — El poble català podrà exercir el dret d'iniciativa i presentar proposicions de llei al Parlament.

Per a l'exercici d'aquest dret serà necessari que ho demani almenys un vint per cent dels electors.

La iniciativa així aprovada tindrà el caràcter d'una proposició de llei presa en consideració pel Parlament.

Art. 51. — L'exercici dels drets de referèndum i d'iniciativa seran regulats per una llei especial.

Art. 52. — El Parlament es reunirà i actuarà ordinàriament a Barcelona.

En casos excepcionals, però, i per acord d'aquest, o per iniciativa del seu President, podrà reunir-se i actuar en altres indrets de Catalunya.

Art. 53. — El Parlament legislarà privativament sobre les matèries següents:

a) Divisió territorial.

b) Règim local i la seva organització.

c) Carreteres, ferrocarrils, canals, ports i totes les obres públiques de Catalunya, excepte el que disposa l'article 15 de la Constitució de la República.

d) Serveis forestals, agronòmics i pecuaris; sindicats i cooperatives agrícoles i associacions i societats agràries; política i acció social agrària, llevat del que es disposa en el paràgraf cinquè de l'article 15 de la Constitució de la República, i reserva sobre lleis socials consignada en l'extrem primer del mateix article.

e) Beneficència.

f) Sanitat interior, exceptuant el que disposa el número setè de l'article 15 de la Constitució de la República.

g) Establiment i ordenació dels centres de contractació de mercaderies i valors, de conformitat amb les normes generals del Codi de Comerç.

h Cooperatives, Mutualitats i Pòsits, amb la salvetat, respecte a les lleis socials, consignada en el paràgraf primer de l'article 15 de la Constitució de la República.

i) Legislació en matèria civil, a excepció del disposat en l'article 15, número primer, de la Constitució de la República.

j) Organització de l'Administració de justícia en totes les jurisdiccions, llevat de la militar i de la Marina de Guerra, de conformitat amb els preceptes de la Constitució de la República, Estatut de Catalunya i lleis processals i orgàniques de l'Estat.

k) Organització del Tribunal de Cassació i normes per a la seva actuació.

l) Règim de la Justícia Municipal.

ll) Pressupostos, lleis tributàries i organització dels serveis d'Hisenda.

m) Emissió d'emprèstits i organització del crèdit públic.

n) Legislació electoral.

o) Establiment de les mesures necessàries per l'execució dels Tractats i Convenis internacionals sobre matèries atribuïdes totalment o parcialment a la competència de Catalunya, segons l'Estatut.

p) Ensenyament i cultura.

q) Normes per a l'organització de tots els serveis i per a l'execució, a Catalunya, de la legislació social de l'Estat.

r) Règim del Patrimoni de Catalunya.

s) Legislació sobre cultura artística, serveis de Belles Arts, Museus, Biblioteques i Arxius i conservació de monuments.

t) Règim de la seguretat pública a Catalunya, d'acord amb l'article 8 de l'Estatut.

u) Legislació referent als aprofitaments hidràulics i instal·lacions elèctriques quan les aigües discorrin dintre de Catalunya, o quan el transport de l'energia no surti del seu territori.

v) Establiments i regulació de reformatoris, institucions preventives de la delinqüència i instituts de correcció i penitenciaris.

x) Institucions de protecció de menors incapacitats i deficients.

y) Regular la constitució i funcionament de Cossos consultius o assessors de l'Administració pública, o la intervenció dels que estiguin ja constituïts.

z) Tota altra matèria de la seva competència actual o que li sigui atribuïda, d'acord amb l'article 18 de la Constitució de la República, a petició de la Generalitat o per pròpia iniciativa de l'Estat.

Art. 54. — El Parlament decreta i sanciona les lleis i les comunica al Govern, que haurà de promulgar-les dintre el termini de trenta dies.

Art. 55. — El Parlament de Catalunya té la facultat de sotmetre a referèndum totes i cadascuna de les lleis.

Art. 56. — El Parlament nomenarà una Diputació de 15 Diputats, integrada per representants de les diverses fraccions que el formin, en proporció al nombre de cada una d'elles, essent presidida pel del Parlament.

Aquesta Diputació entendrà, quan el Parlament no estigui reunit, o quan estigui dissolt:

Primer. — Dels casos de suspensió de garanties constitucionals previstos en l'article 16 d'aquesta Constitució.

Segon. — De tot el que es refereixi a la detenció dels Diputats.

Tercer. — De les altres matèries que li hi atribueixi el reglament interior del Parlament.

Art. 57. — Els acords de la Diputació Permanent s'entendran revocats si el Parlament no els ratifica d'una manera expressa en una de les vint sessions immediates.

CAPÍTOL II

President de la Generalitat

Art. 58. — El President de la Generalitat té la representació de Catalunya, i per tant, l'assumeix en les seves relacions amb la República.

També representa l'Estat dintre de Catalunya, en les funcions l'execució directa de les quals estigui reservada al Poder Central.

Art. 59. — El President de la Generalitat és elegit pel Parlament per majoria absoluta de vots dels Diputats possessionats del càrrec, i davant del qual resignarà les seves funcions.

El President pot ésser reelegit.

Art. 60. — El President de la Generalitat pot delegar temporalment, però no parcialment, en un Conseller les seves funcions executives.

Les funcions de representació no són delegables.

Art. 61. — El President nomena i separa lliurement els Consellers que constitueixin el Govern.

Art. 62. — El President estableix les directives generals de la política del Govern i respon d'elles davant el Parlament.

Art. 63. — El President, o el seu delegat, reuneix i presideix el Consell executiu i dirigeix la seva actuació.

Art. 64. — El President en l'exercici del seu càrrec haurà de comptar amb la confiança del Parlament.

En altre cas haurà de dimitir.

Si ha fet delegació de les seves funcions executives, no l'afectaran personalment els vots de desconfiança o de censura del Parlament contra el Govern, si d'una manera expressa no consta en el text del vot.

Art. 65. — La llei determinarà els honors i dotació del President.

Art. 66. — Sols seran elegibles per al càrrec de President els ciutadans que hagin complert quaranta anys.

Tampoc ho seran els eclesiàstics o els ministres de les diverses confessions religioses, els religiosos professos i els militars en servei actiu.

Article 67. — El President dimissionari haurà de continuar en l'exercici del càrrec fins que el seu successor n'hagi pres possessió.

Si per qualsevol causa no pogués continuar, exercirà interinament la Presidència de la Generalitat el President del Parlament.

El President interí convocarà el Parlament dintre el termini de vuit dies per a l'elecció del nou President.

Art. 68. — En el que es refereix a la responsabilitat civil i criminal del President per les infraccions de la Constitució, de l'Estatut i de les lleis s'estarà al que disposa l'últim paràgraf de l'article 14 de l'Estatut.

CAPITOL III

Consell Executiu

Art. 69. — El Consell Executiu o Govern es compon del President de la Generalitat i dels Consellers.

Art. 70. — El Govern fixarà el nombre, denominació i atribucions dels Departaments dels Consellers.

També podrà nomenar Consellers sense Departament.

Art. 71. — El Govern té l'alta direcció i la gestió dels serveis públics, assignats als diferents Departaments.

Art. 72. — Els Consellers tindran els honors i dotació que el Parlament determini.

Durant llurs funcions no podran exercir cap professió ni indústria, ni intervenir directament ni indirectament en la direcció o gestió de cap empresa ni associació privada de finalitats lucratives.

Art. 73. — Són atribucions del Govern:

a) Elaborar projectes de llei.

b) Dictar disposicions adequades per al funcionament de l'Administració general i local.

c) Usar de la potestat reglamentària per l'execució de les lleis.

d) Promulgar les lleis votades i sancionades pel Parlament.

e) Executar les lleis de la República referents a les matèries determinades en l'article cinquè de l'Estatut de Catalunya.

f) Realitzar tots els serveis que la legislació social de l'Estat hagi establert o en el successiu estableixi per a l'execució de llurs preceptes.

g) Executar tots els preceptes sobre organització, coordinació i reglamentació dels serveis d'ordre públic dintre de Catalunya.

h) Exercir la suprema inspecció de l'Administració municipal i de les altres corporacions administratives que es creïn, sempre amb l'obligació de respectar els drets que les lleis reconeguin a les esmentades entitats.

i) Nomenar, d'acord amb el que disposa l'article 11 de l'Estatut, els Jutges i Magistrats. Secretaris i personal auxiliar de Justícia i Notaris, que hagin d'exercir funcions a Catalunya.

j) Nomenar els Magistrats que componen el Tribunal de Cassació, d'acord amb les normes que estableixi el Parlament.

k) Complir i fer complir les disposicions necessàries per a l'execució de Tractats i Convenis internacionals sobre matèries atribuïdes totalment o parcialment a la competència de Catalunya, segons l'Estatut.

l) Realitzar els serveis de Defensa sanitària, quan afectin a l'interès de Catalunya.

ll) Exercitar l'acció pública davant dels Tribunals de Justícia, o requerir la intervenció del Fiscal per a la repressió de la delinqüència que afecti a l'interès públic.

m) Realitzar els serveis de Belles Arts, Museus, Biblioteques i Arxius, i conservació de Monuments, d'acord amb el paràgraf segon de l'article 7 de l'Estatut.

n) Deliberar, prendre i executar acords sobre tots els assumptes d'interès públic, compresos en la competència governativa.

Art. 74. — El Govern haurà de dimitir sempre que el Parlament li denegui la seva confiança, en la forma que es determina en l'article 44 d'aquesta Constitució.

Aquest precepte serà també aplicable als Consellers, individualment.

Art. 75. — El Conseller en el qual el President de la Generalitat hagi delegat les seves funcions executives convocarà i presidirà les reunions del Consell Executiu.

El President de la Generalitat podrà, àdhuc en aquest cas, assistir i presidir els Consells quan ho consideri convenient.

Art. 76. — Els decrets i reglaments seran signats pel President i el Conseller del ram corresponent, i si aquell hagués delegat les seves funcions executives, els signarà el Conseller President per delegació.

Art. 77. — En el que es refereix a la responsabilitat civil i criminal dels Consellers per les infraccions de la Constitució, de l'Estatut i de les lleis, s'estarà al que disposa el darrer paràgraf de l'article 14 de l'Estatut.

TITOL V

Règim Local

Art. 78. — El territori de Catalunya estarà integrat per Municipis i per les demarcacions territorials que creï la llei.

Art. 79. — Els Ajuntaments tindran plena autonomia pel govern i direcció de llurs interessos peculiars, en la forma que disposi la llei, sense que aquesta, però, pugui reduir l'autonomia municipal a límits menors que aquells que assenyali la llei general de l'Estat.

Art. 80. — Els Ajuntaments, fora dels que es constitueixin en consell obert, seran elegits per sufragi universal, igual, directe i secret, en la forma que determini la llei.

Art. 81. — La primera Autoritat municipal serà elegida pels Ajuntaments, i en cas de consell obert, pels veïns.

Article 82. — La llei determinarà les normes per les quals hagin de regir-se els Municipis, segons la respectiva població, importància i plaçament, i regularà les condicions del règim de carta municipal.

Art. 83. — Els mitjans econòmics dels Municipis, per atendre els serveis de llur competència, seran determinats per la llei i hauran d'ésser suficients per a aquesta finalitat. Els Municipis tenen el dret de posseir i adquirir béns, el de tenir explotacions econòmiques i industrials i el d'administrar el pressupost respectiu.

Art. 84. — La llei determinarà les finalitats i les atribucions de les Corporacions de règim local corresponents a les demarcacions territorials, amb autonomia per al govern i direcció de llurs interessos peculiars.

TITOL VI

Funció judicial

Art. 85. — La justícia és administrada a Catalunya pels jutges i tribunals.

Els jutges i tribunals són independents en llur funció. No tenen altre fi que la justícia. Només estan sotmesos a la llei.

Art. 86. — Llevat solament la militar i la Marina de Guerra, la Generalitat organitza els Tribunals de Justícia en totes les jurisdiccions.

Les normes d'organització seran estatuïdes per la llei, d'acord amb el que disposa l'article 11 de l'Estatut.

Art. 87. — Les demarcacions territorials de tribunals i jutgats seran fixades per mitjà de la llei.

Art. 88. — Catalunya garanteix als econòmicament necessitats la gratuïtat de la justícia, total o parcial, quan dependgui d'ella.

Art. 89. — Hi haurà a Catalunya un Tribunal de Cassació, que serà el Superior del territori, amb jurisdicció pròpia sobre les matèries següents:

a) Conflictes de competència entre les autoritats judicials de Catalunya.

b Conflictes de jurisdicció entre els Tribunals de Justícia i les autoritats administratives de la Generalitat.

c) Recursos de cassació sobre matèries la legislació de les quals correspongui exclusivament a la Generalitat.

d) Recursos contencioso-administratius que la llei estableixi en única instància, o en apel·lació, contra actes o disposicions emanants dels òrgans administratius de Catalunya, en matèries de les quals correspongui a la Generalitat la legislació exclusiva.

e) Facultats d'organització, reglamentació i disciplina que li siguin atribuïdes per la llei.

Art. 90. — En l'exercici de la facultat consignada en l'apartat e) de l'article precedent, la llei determinarà els assessors jurídics que completaran el tribunal.

Art. 91. — El Tribunal de Cassació coneixerà endemés dels recursos sobre qualificació de documents referents al Dret privatiu de Catalunya que hagin de motivar inscripcions en el Registre de la Propietat.

Art. 92. — Quan un Tribunal de Justícia hagi d'aplicar una llei que estimi contrària a la present Constitució, suspendrà el procediment i exposarà el cas al Tribunal de Garanties de la República, perquè es procedeixi d'acord amb la llei reguladora del dit Tribunal.

Art. 93. — Tothom té dret, en els casos i formes que disposi la llei, a ésser indemnitzat dels perjudicis que se li hagin causat per errors judicials o delictes comesos pels funcionaris judicials nomenats lliurement per la Generalitat.

En aquest cas la Generalitat serà subsidiàriament responsable de la indemnització.

Art. 94. — Els Jutges i Magistrats no podran ésser jubilats, separats ni suspesos en les seves funcions, ni traslladats del lloc que ocupin, sinó de conformitat al que es disposa en les lleis.

TITOL VII

Ensenyament

Art. 95. — De conformitat amb el que disposa l'article 7 de l'Estatut, les lleis votades pel Parlament català determinaran els centres d'ensenyament que hagin d'actuar a Catalunya, les normes per al seu funcionament i el règim escolar en tots els ordres i graus.

Art. 96. — L'ensenyament primari serà obligatori i gratuït.

Art. 97. — Els catedràtics, mestres i professors de l'ensenyament gaudiran de llibertat en l'exercici de la seva funció docent.

Art. 98. — L'ensenyament oficial que s'organitzi a Catalunya, d'acord amb l'article setè de l'Estatut, haurà d'ésser laic i inspirat en els ideals de treball, justícia social i de solidaritat humana.

Art. 99. — Sempre que el Govern de la Generalitat vulgui fer ús del dret establert en el paràgraf tercer de l'article 7 de l'Estatut per a concordar amb el Govern de la República el règim d'autonomia de la Universitat de Barcelona, demanarà la deguda autorització al Parlament.

Art. 100. — La llei determinarà les condicions de capacitat cultural necessàries per a concedir caràcter d'interès públic a les institucions privades.

TITOL VIII

Finances

Art. 101. — La Hisenda de la Generalitat es nodrirà de tots els ingressos que li pertanyin privativament i dels altres que li corresponguin també directament o indirectament, segons les normes de relació amb la Hisenda de l'Estat, a conseqüència del règim que per aquests efectes s'apliqui en cada exercici econòmic.

Art. 102. — El Govern de la Generalitat haurà de menester l'autorització del Parlament per a gravar o alienar els seus béns patrimonials i per a emetre emprèstits amb la garantia de Catalunya.

La facultat d'emetre deute flotant la té el Govern només que en la mesura autoritzada en el pressupost per l'exercici econòmic corresponent, i, en tot cas, el deute flotant haurà d'ésser recollit en el període de vigència del pressupost.

Per a la realització d'emprèstits amb apel·lació al crèdit estranger haurà de comptar a més amb l'autorització de les Corts de la República.

Art. 103. — El deute públic resta

REIS
MIRALLS I MARCS
OLSINA Salmerón, 127

sota la salvaguarda de la Generalitat.

Els crèdits necessaris per al servei financier del deute durant l'exercici s'inclouran necessàriament en tots els pressupostos. La discussió del pressupost al Parlament no afectarà als crèdits esmentats, sempre que llur garantia s'ajusti plenament a les condicions fixades per les respectives lleis d'emissió.

Tindran les mateixes garanties totes les operacions que impliquin, directament o indirectament, la responsabilitat econòmica de la Hisenda.

Art. 104. — No podrà recaptar-se cap contribució ni impost que no hagi estat aprovat pel Parlament o per les Corporacions legalment autoritzades per a votar-les.

Art. 105. — El Govern de la Generalitat haurà de presentar al Parlament, abans del primer de novembre de cada any, el pressupost dels ingressos i despeses.

Tota esmena en el pressupost que representi augment en les despeses previstes en ell, haurà d'ésser aprovada per les dues terceres parts dels diputats possessionats del càrrec.

Els pressupostos hauran d'estar aprovats abans del primer de gener de cada any, i les seves disposicions regiran únicament durant el temps de la vigència d'aquells.

Si el Parlament, per causa justificada, no pogués aprovar el pressupost abans de l'esmentada data, continuarà regint el de l'any anterior per dotzenes parts i per períodes que no podran excedir de tres.

Art. 106. — Una llei especial d'Administració i Comptabilitat establirà l'ordenació formal de la Hisenda pública, tant en els ingressos com en les despeses.

La mateixa llei estatuirà garanties, normes i procediments per tal d'assegurar la rendició de comptes davant del Parlament de Catalunya.

TITOL IX

Conflictes de Poders. Inconstitucionalitat de les lleis del Parlament de Catalunya i recurs d'emparament

Art. 107. — Els conflictes de competència legislativa i tots els altres que es plantegin entre l'Estat i la Generalitat i aquesta i les regions autònomes seran resolts pel Tribunal de Garanties de la República.

Art. 108. — També coneixerà el dit Tribunal de les reclamacions que, d'acord amb el que es disposa en la Constitució de la República, se li formulin respecte a la inconstitucionalitat de les lleis pel Parlament de Catalunya.

Una llei establirà les normes i el procediment per a declarar les infraccions de la present Constitució i emparar els ciutadans en els drets que aquesta els concedeix.

Art. 109. — El Tribunal de Garanties entendrà dels recursos d'emparament de les garanties individuals, en els casos determinats en la Constitució de la República.

TITOL X

Reforma de la Constitució

Art. 110. — La present Constitució podrà ésser reformada per iniciativa:

a) Del Govern.

b) De la quarta part dels diputats del Parlament, i

c) A proposta, feta al Parlament, per les dues terceres parts dels Ajuntaments.

En tot cas es determinaran en elles l'article o els articles que hagin d'ésser suprimits, modificats o addicionats i es tramitaran com una llei.

Per la declaració de la necessitat de la reforma, es requerirà el vot favorable de les dues terceres parts dels Diputats possessionats del càrrec.

Acordada la necessitat de la reforma, quedarà automàticament dissolt el Parlament, i es convocaran noves eleccions que hauran d'ésser celebrades el diumenge següent als seixanta dies.

El nou Parlament, en funcions d'Assemblea Constituent, decidirà sobre la reforma proposada i actuarà tot seguit com Assemblea ordinària.

Les reformes d'aquesta Constitució determinades per altres reformes de l'Estatut o de la Constitució de la República podran ésser aprovades pels tràmits d'una llei ordinària, la qual haurà de tenir, però, el vot de les dues terceres parts dels diputats possessionats del càrrec. En aquests casos, la reforma no comporta la dissolució del Parlament.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Aquesta Constitució entrarà en vigor el dia de la seva publicació en el diari oficial de la Generalitat.

Segona. En tant que el Parlament no legisli sobre matèries de la seva competència, continuaran en vigor les lleis actuals de l'Estat que es refereixin a les expressades matèries, i correspondrà llur aplicació a les autoritats i organismes de la Generalitat, amb les facultats que actualment són assignades als de l'Estat.

Vot particular del senyor Maspons i Anglasell

En examinar el problema de la Constitució de Catalunya, des dels punts de vista jurídic i legal, únics amb relació als quals correspon fer-ho des de la Comissió Jurídica Assessora, es presenta, objectivament, en termes molt clars.

Partint del supòsit que l'Estatut és llei i, per tant, els seus preceptes regulen la vida catalana, i cenyint-se, de manera estricta, a l'aspecte legal de la qüestió, resulta que Catalunya no es pot constituir lliurement, sinó que està obligada a fer-ho segons els seus preceptes determinen.

L'Estatut la subjecta a la Constitució espanyola, o, almenys, a nombre dels seus articles, dels quals imposa la vigència en territori català. Inapel·lablement, ço és, sense reconèixer-li el dret d'eludir-se'n i, en conseqüència, en el que aquests articles prescriuen, ni Catalunya, ni la Generalitat poden fer, legalment, altra cosa que obeir.

Amb referència, doncs, a les actuacions o aspectes de la vida de Catalunya que aquests articles regulen, no és possible una Constitució catalana, perquè, en Dret públic, donar-se una Constitució és el contrari de complir una llei ineludible, o estar subjecte a altra Constitució imposada per una llei o Estatut superior.

Objectivament, doncs, Catalunya només té possibilitat d'ordenar la seva vida en allò que fa referència a l'àrea d'actuació en la qual l'Estatut li reconeix llibertat autonòmica.

De l'estudi, però, de l'Estatut, resulta que ni tan sols en el que a ella es refereix es pot constituir, per la raó que aquest Estatut subjecta Catalunya a un règim que no n'hi dóna possibilitat.

I. — Una autonomia no és un règim que reconegui a un territori personalitat diversa de la de l'Estat que li concedeix; i si un territori no té personalitat pròpia, diferenciada de tota altra, no es pot constituir, perquè ja el constitueix la Constitució de l'Estat del qual és part.

Per aquest motiu no tenen Constitució ni les regions, ni les províncies, ni els seus respectius organismes, encara que siguin autònoms, perquè tot i la seva autonomia, són part i organismes d'un territori d'un Estat ja constituït.

Per a arribar a aquesta conclusió és suficient fixar-se en els fets, sense necessitat, tan sols, d'entrar a l'estudi de la doctrina jurídica. Els fets són que les províncies i territoris autònoms que hi ha al present a Europa no tenen Constitució.

Les províncies dels Països Baixos són autònomes i no tenen Constitució. Els Estats autònoms tenen Estatut, o sia una llei que fixa els termes de la seva autonomia, això és, que diu, en quines matèries hi regiran la Constitució en les lleis generals de l'Estat i en quines el territori gaudirà de llibertat, i si en definitiva els constitueix; i, per quedar-ho ja amb ell, no tenen Constitució, perquè no poden ésser constituïts dues vegades per dues lleis diferents.

L'Estat de Ruthè, del Sud dels Càrpats, que, com avui Catalunya, té dieta o Parlament propi i facultats legislatives en determinades matèries, no té Constitució, i la seva és el seu Estatut incluit en l'article 3 de la Constitució de Txecoslovàquia. Els territoris de Lwow, de Tarnopol, i de Stanislawow, no tenen tampoc Constitució; es regeixen pel seu Estatut consignat en la llei Política del 26 de setembre de l'any 1932. El Territori de Silèsia, que també té, com Catalunya, Parlament propi amb poder legislatiu, tampoc no té Constitució i es regeix pel seu Estatut que és una altra llei polonesa del 15 de juliol de l'any 1920. No en té tampoc el Mont Athos, territori autònom de Grècia. Memel, en canvi, en té, però la seva excepció confirma aquest aregla, perquè el motiu de tenir-se és que no té Estatut.

Estatut autonòmic i Constitució són dues coses incompatibles, i essent com s'estableix, Catalunya una simple regió autònoma de l'Estat Espanyol, amb això sol no pot tenir Constitució pròpia.

Així, doncs, l'autonomia concedida a Catalunya, per la Constitució espanyola i per l'Estatut, no és, en si mateixa, constituïble, perquè, per a ésser-ho li manca una condició essencial, la més característica, potser, la que l'Estat central o superior, no la pugui derogar unilateralment per la seva decisió. Una simple lectura, de l'Estatut posa en evidència que l'Estat Espanyol legalment el pot derogar unilateralment i fins contra la voluntat del poble i del Parlament Català.

Jurídicament aquesta possibilitat és inqüestionable, per la raó que és llegida i votada per les Corts espanyoles, per si soles, prescindint dels altres catalans, i contra els quals, legalment i expressament, va concretar en el plebiscit del 2 d'Agost passat.

Els territoris abans esmentats, tot i ésser subjectes a la Constitució dels seus Estats, i d'ésser regits per lleis externament estatals unilaterals i, realment, autònoms, perquè els Estats no els poden ni negar ni restar res d'autonomia.

Les lleis que els serveixin d'Estatut són unilaterals només externament, perquè, ara que, de fet, siguin obra estatal exclusiva, en elles l'Estat compleix les actuacions que li són ineludibles i que, per tant, ni pot deixar de fer ni modificar.

L'article 3 de la Constitució de Txecoslovàquia, que és l'Estatut del Territori Ruthè del Sud dels Carpats, és aplicació del Tractat de Saint Germaine, i la llei polonesa que és l'Estatut dels territoris de Lwow, Tarnopol i Stanislawow, és aplicació de la Convenció entre els E. E. U. U. d'Amèrica, Alemanya, França, Itàlia i el Japó, amb Polònia, que aplica l'article 93 del Tractat de Versalles; i també és plicació del Tractat de Versalles, la llei polonesa qu eés l'Estatut de Silèssia.

Tot això, des d'aquest punt de vista, és més significatiu, perquè en fer un Tractat internacional que estabilitzés o garantís la seva autonomia, va ésser estatuïda una convenció expressa de garantia entre les Potències Aliades i Lituània, que li fa la derogació impossible."

L'autonomia que l'Estatut atorga a Catalunya està en la condició inversa, perquè ni té cap d'aquestes garanties, ni, per tant, jurídicament, cap estabilitat; perquè la seva subsistència depèn, de manera exclusiva, de la voluntat única de l'Estat espanyol.

Hi ha a Europa un cas d'excepció d'aquesta regla, en el de l'autonomia del Mont Athos, que no té garantia internacional, però està garantida, en canvi, per un reconeixement més directe, consignat a l'article 109 de la Constitució de Grècia. En ell l'Estat hel·lènic reconeix que el territori de l'Athos té el dret de regir-se, com diu la traducció oficiosa fraicesa del text, "conformament a son antique statut", que data de 1046.

Tampoc el territori català es troba en aquest cas, sinó en el invers, perquè amb l'Estatut l'Estat espanyol, no solament no ha adquirit aquest compromís, sinó que, de manera sistemàtica i deliberada, ha ignorat que Catalunya tenia un règim anterior al que li va imposar Felip V en 1714. Si s'hagués comportat amb Catalunya com Grècia amb el Mont Athos, avui Catalunya seria un Estat amb totes les prerrogatives inherents a la categoria estatal, i no és, legalment, més que un territori regional, o sigui provincial, de l'Estat espanyol.

Algunes incidències ocorregudes en els darrers temps, donen idea de l'essencial que és per a una autonomia la intangibilitat i el que representa.

A principis del present anys es va promoure una divergència de criteri entre el Govern de Memel i el de Lituània sobre la interpretació d'un article de la llei autonòmica de Memel: Lituània intentà imposar la seva dient que aquesta llei era d'ordre interior lituà: les Potències signatàries del conveni de garantia portaren la qüestió a judjament del Tribunal de La Haia, i, malgrat la posició de Lituània, el Tribunal la va fallar dient que la llei autonòmica de Memel no era llei interior de l'Estat lituà, i que Lituània no la podia derogar per la seva voluntat.

Els habitants de l'Alta Silèsia, per dues vegades diferents, han portat l'Estat polonès davant el mateix Tribunal, i totes dues vegades Polònia s'ha vist impossibilitada de modificar-ne el règim segons el seu parer unilateral.

El setembre de l'any passat els Diputats de Lwow, ço és, del territori d'Ucraïnia, autònom dins Polònia, presentaren una queixa a la Societat de Nacions sobre la manera d'interpretar el seu règim l'Estatut polonès. La Societat de Nacions, en aquest cas, ni tan sols va creure que era necessari recórrer al Tribunal de La Haia: va designar una comissió, composta del representant dels E. E. U. U. d'Amèrica, del d'Itàlia i del de Noruega, a la qual va encarregar que practiqués una enquesta sobre els fets denunciats.

La dita comissió la va portar a terme, i la Societat de Nacions va obligar a l'Estat polonès a indemnitzar als ucranians.

LOTERIA I ESTANC
Mir - Artigal
FIVELLER, 32
Aquesta Administració paga premis en tots els sorteigs
ASSORTIMENT EN TABACS
SEGELLS TIMBRE DE TOTES CLASSES I PREUS

SESTAL
COMERÇ, 29 - Tocant al Born
Exposició: Comerç, 2

L'estudi de la Constitució espanyola i de les disposicions que n'han derivat comproven, a bastament, que les Corts de Madrid volgueren precisament que l'autonomia de Catalunya no tingués aquesta naturalesa.

La regió definida a l'article 11 de la Constitució esmentada és una simple unió de províncies, sense cap altre article, ni directa ni indirectament, que li alteri la provincial, ni admeti, ni en principi, cap garantia d'estabilitat.

Una disposició posterior ho demostra de manera irrefutable.

En el decret de 21 del passat novembre, constitutiu de la Comissió mixta per al traspàs de serveis, l'article sisè del qual diu que els seus acords, per a ésser vàlids, han d'ésser adoptats per les dues terceres parts dels que la componen, ia fegeix, al vuitè, que "cuando no se llegue a la mayoría de votos que determina el artículo seis, serán sometidos los asuntos a la resolución del Presidente de las Cortes de la República..." De manera que essent nomenada aquesta Comissió mixta per a aplicar l'Estatut, que vol dir per a interpretar-lo, el seu contingut serà diferent, segons el que, de manera inapel·lable, decideixi el President de les Corts Espanyoles: que és igual que dir que l'autonomia que atorga serà ampliada o restringida i, en resum, modificada, pel seu parer.

Legalment resulta, doncs, que encara que el Parlament català voti una Constitució per a Catalunya, després de promulgada, la decisió d'un sol home tindrà més força que els acords del Parlament i, malgrat ells, la Constitució quedaria derogada en tot el que el President de les Corts espanyoles decideixi, cosa que és absurda, amb referència a una Constitució.

En els països federals l'especial contextura orgànica de la federació, explica que alguna vegada la reforma de la Constitució federal porti involucrada la dela del país federat. Així i tot, sovint succeeix el contrari, o sigui que és el país federal el que modifica lliurement i per si sol la seva i, de retop, obliga a corregir la federal. Al 1843 el Cantó, o Estat, de Saint Gall va modificar la seva Constitució, al 1844 el de Valais, al 1846 el de Berna i, a la fi, a causa d'aquestes alteracions, va haver d'ésser modificada la federal de Suïssa. Suposar, però, la que sigui possible amb referència a dues constitucions que no estan en aquesta relació, és una absurditat.

III. — El projecte adjunt confirma la improcedència de què Catalunya legalment en tingui.

El treball meritíssim de la Ponència que n'és autora, digna de lmajor elogi, ho seria prescindint de tota altra consideració per la fonamental d'haver hagut d'ésser redactat sense disposar dels elements indispensables per a la redacció. Es a dir, perquè ha hagut de resoldre l'impossible de constituir un territori que ja no estava constituït per l'Estatut.

Per aquesta causa el projecte no consisteix més que en una juxtaposició dels mateixos articles de l'Estatut i d'una sèrie d'altres de la Constitució espanyola alternats amb ells.

Una simple compulsació de textos ensenya que una bona part són copiats al peu de la lletra, que altra part són copiats de concepte, amb redacció lleument alterada per a velar la seva cruesa, i que no n'hi ha ni un que inclogui una definició, o una aclaració fonamental, que no estigui inclòs entre els copiats.

Resultat d'aquesta redacció forçada són una sèrie de defectes que l'inutilitzen per endavant. El primer dels quals és que és una ficció.

La ficció ja apareix en el seu primer article que és el bàsic. L'article diu textualment: "Catalunya ordena en aquesta llei fonamental el seu règim d'autonomia, etc., etc." El supòsit no és exacte perquè Catalunya ja el té ordenat des del 16 de setembre passat, o sia des que va entrar en vigència l'Estatut; i no el pot ordenar d'altra manera, perquè l'Estatut li ho impedeix.

Es una altra ficció l'article segon, que diu que "a Catalunya el poder emana del poble que l'exerceix per mitjà dels organismes de la seva Generalitat."

Si aquest *seva Generalitat* no es refereix a la Generalitat històrica, i legalment no s'hi pot referir, l'article és una ficció, perquè la Generalitat actual no té cap facultat emanada del poble català, sinó, únicament i exclusivament, les que li ha volgut atorgar l'Estat espanyol, i la prova, per cert evident, és que el dia que l'Estat espanyol vulgui, les hi treurà, i no en podrà, legalment, exercir cap, encara que el poble català vulgui.

També és una ficció l'article 4 en allò que fa referència a la llengua castellana, i ho són el 7 i el 8 que completen el Títol primer, perquè el que ordenen com vigent, amb vigència efectiva, en tindrà mentre les Corts espanyoles no ordenin el contrari, la qual cosa és com dir que tenen només una vigència eventual i precària.

Si es van examinant els articles dels altres Títols del projecte, el defecte es va multiplicant a cada nou aspecte de la vida catalana que es pretén constituir. En tot el Títol segon, només hi ha un article, el 12, del qual es pugui dir que no estigui transcrit literalment, o de concepte, de la Constitució espanyola o de l'Estatut; i encara dóna la coincidència que tot l'article no és més que una ampliació del 40 de la Constitució espanyola, i que, en el cas de màxima aplicabilitat, afecta només a un nombre mínim de catalans, i a més, per endavant, resulta inútil; perquè estatueix que els funcionaris i obrers dels organismes de la Generalitat que siguin elegits per un càrrec d'elecció popular no retribuït, continuaran percebent els sous o emoluments que tenien abans d'ésser-ho, i tant els diputats del Parlament Català, com els càrrecs municipals de determinada categoria, seran retribuïts.

IV.—Prescindint d'aquest innecessari anàlisi, l'obligada redacció fa greument defectuós el projecte, i tants com s'intentin per a substituir-lo, per un altre motiu; o sia per fer-lo antijurídic.

Ho és, primerament, perquè la transcripció dels articles de l'Estatut i de la Constitució espanyola, colloca la Generalitat, i concretament el Parlament català, en una posició en la qual apareixen, o bé essent ells els qui atorguen als catalans una sèrie de drets, o bé en la de garantir-los el manteniment dels que la Constitució espanyola els atorga per la seva qualitat d'espanyols, i les dues posicions són igualment falses.

Es inexacte que la Constitució catalana atorgui els esmentats drets, perquè legalment els catalans no els tenim pel que ella digui, sinó pel que diu la Constitució espanyola, i, en una llei, una manifestació que dóna a entendre el contrari de la realitat, eminentment antijurídica.

La ficció apareix amb més relleu encara, si a la Constitució catalana se li fan garantir aquests drets legalment provinents de l'espanyola; i es veu de seguida fixant-se concretament en alguns dels articles del projecte. Així, per exemple, el 15 diu: "La Generalitat mantindrà els drets individuals i garanties polítiques establerts per la Constitució de la República, així com també l'absoluta llibertat de creences i de consciència". La única interpretació que es pot donar al verb "mantindrà", és la que "assegurarà" o "garantitzarà", perquè és l'autèntica, i cal preguntar-se: ¿com quedaria, i què podria fer, la Generalitat, el dia en què les Corts, o el Govern, de Madrid, no els mantinguessin? En aquest cas, o bé la Generalitat s'hauria d'erigir en un poder facciós i il·legal, que manté aò que l'Estat del qual és part no vol, o bé hauria de deixar aquest article 15 incomplert, estant obligada a complir-lo fidelment com tots els de la Constitució catalana.

Es, en segon lloc, antijurídic, perquè aquesta transcripció desnaturalitza el text constitucional.

Una Constitució té per finalitat fixar els drets polítics dels habitants d'un territori, i les facultats dels poders i organismes que el regeixen, en forma adequada a la missió de govern que hi han de complir; i la transcripció d'articles de l'Estatut i de la Constitució espanyola, converteixen la catalana en una Constitució que fixa i consagra de nou, precisament, les restriccions dels drets dels catalans imposades en es, i la negació de facultats que són indispensables a la Generalitat per a complir la seva missió de govern.

Es a dir, substitueix la naturalesa declarativa i afirmativa del text constitucional, donant-li una altra d'eminentment restrictiva: cosa no tolerada encara per cap poble, i del tot antijurídica, puix que contradiu en la seva essència el concepte de Constitució del Dret Públic.

L'examen dels articles 32 i 33 i 68 de l'adjunt projecte ho demostra a bastament.

Els 32 i 33 transcriuen el concepte de l'article 14 de l'Estatut relatiu a la inviolabilitat dels diputats del Parlament català, i com que és una inviolabilitat taxativament circumscrita als vots i opinions que emetin en l'exercici de llur càrrec, aquest article consagra una inferioritat gravíssima dels diputats del Parlament català, en comparar la seva posició amb la que tenen els de la resta de Parlaments d'Europa; perquè, contra el que succeeix als altres països, poden ésser processats per suposats delictes comuns; a efecte, per exemple, d'una suposada injúria o calúmnia, per denúncia de qualsevol català, o no català, invocant el Codi penal i la llei de procediments espanyols, que segons l'Estatut són els que han de regir a Catalunya. De la qual cosa en resulta que la simple apreciació d'un jutge, en un moment donat, pot inutilitzar un o diversos, i fins la major part, dels diputats catalans processant-los legalment; i que la Constitució catalana accepta i consagra aquesta denigrant inferioritat.

L'article 68 és gairebé transcripció literal del darrer paràgraf de l'article 14 de l'Estatut, i consagra el principi que qualsevol persona, individual o collectiva, catalana o no catalana, fins les que no tenen res a veure amb Catalunya, en qualsevol moment, pot portar el President i el Govern de la Generalitat davant el Tribunal de Garanties Constitucionals espanyol, i sotmetre'ls a un procés davant d'ell, no ja per suposats delictes comesos fora de l'exercici del seu càrrec, sinó precisament per actes realitzats com a Cap i com a Govern de Catalunya; cosa que representa que Catalunya, en un moment donat, es pot trobar amb el President, i els Consellers, és a dir amb el Govern inutilitzat, per una simple denuncia acollida pel Tribunal de Garanties Constitucionals espanyol, sota l'acusació, per exemple, que un dels seus acords perjudica l'interès del denunciant; i aquest possible fet no s'ha de qualificar, perquè n'hi ha prou amb exposar-lo, perquè sigui comprès què vol dir que una Constitució organitzi el territori de Catalunya a base de les restriccions que li imposa la Constitució espanyola.

Pamies
CAMISES i PIJAMES
33 CARME 33

REIS
SOLS NOSALTRES
EL MES GRAN ASSORTIMENT PER A HOMES I NENS
Fabricació pròpia, preus de l'engròs

No són aquests solament els articles de l'adjunt projecte que es troben en aquest cas.

Les restriccions de la Constitució espanyola imposades per la via de l'Estatut són tantes i de tal naturalesa, que en algun moment han arribat a posar la Ponència redactora, i el Ple de la Comissió, en la disjuntiva de redactar algun article que pot ésser titllat d'il·legal, o de consagrar un principi que posaria Catalunya, i la Generalitat, en una situació que tampoc no s'ha de qualificar. Així succeeix, per exemple, amb el 17, redactat com ho és en el projecte, i no com l'Estatut obliga a fer-ho, perquè aquest fa responsable la Generalitat del manteniment de l'ordre públic en el territori de Catalunya i li nega el recurs a l'efecte, de major eficàcia, que és la suspensió de garanties. Es a dir, obliga la Generalitat a respondre de l'*ordre públic*, i *a quedar* en una situació passiva, per manca de facultats, en els moments en què més greu pot ésser un estat de coses que requereixi normes enèrgiques de govern.

Un país pot trobar-se en situacions com la derivada d'aquests articles, quan ha de viure segons un règim imposat, però és inconcebible que sigui ell qui, en la seva pròpia Constitució, es porti a si mateix a situacions com aquestes, i això és el que una Constitució catalana hauria de fer ineludiblement si ha d'aplicar l'Estatut.

V.—Deixant de banda tot el que queda dit, la ficció, o la improcedència de la Constitució que hom intenti fer, apareix per una altra via.

Una evgada estès en vigència, el qui hi acudís per assabentar-se de quins són els seus drets, i els qui Catalunya legalment pot exercir, després d'haver-la llegit, hauria de llegir l'Estatut, i després, forçosament, la Constitució espanyola, i a la fi de les tres lectures, arribaria a la conclusió que l'únic text d'eficàcia definidora és la Constitució espanyola.

Si per a definir la manera com Catalunya és constituida s'ha de recórrer ineludiblement a la Constitució espanyola, és evident que és aquesta, i no pas la catalana la que la constitueix.

Catalunya podria tenir constitució pròpia si fos un Estat federal; aleshores tindria personalitat; és a dir: seria objecte de Dret segons el Dret Públic, i per tant, seria constituïble.

Fóra d'aquest supost, àdhuc per a viure amb relació coordinada amb l'Estat espanyol, només es pot donar a si mateixa una Constitució, atenent-se a l'aspecte jurídic de les seves relacions amb Espanya, i rebutjant per il·legal tot allei i disposició de l'Estat espanyol que el contradigui.

Concretant-ho als fets esdevinguts, vol dir això, que Catalunya només es pot donar a si mateixa una Constitució, atenent-se al que prescriuen els quatre decrets de la Generalitat i del Govern provisional de la República Espanyola, d'abril i maig de l'any passat, i entenent que les disposicions posteriors del Govern i les Corts de Madrid que els contradiuen, són actes unilaterals de l'Estat Espanyol contraris a la situació jurídica concretad ael 14 d'abril subsistent encara a la data dels decrets esmentats, que, per tant, no l'obliguen.

Sobre aquesta base jurídica, no solament Catalunya pot donar-se, a si mateixa, una Constitució, sinó que cal *que ho faci, perquè, prescindint-ne*, esdevindria un territori inconstituït; i la prova és que els dos de situació, jurídicament semblants que hi ha, al present, a Europa, Islàndia i Irlanda, tenen, alhora, Estatut i Constitució.

Un Estatut que fixa els termes de relació amb l'Estat amb el qual són unides, o sia de naturalesa similar a la que havia de tenir el de Catalunya, segons el Decret de la Generalitat del 28 d'abril de l'any 1931 i el del Govern provisional de la República espanyola del 9 de març del mateix any, i una Constitució, que respectant les bases de relació contingudes, constitueix el territori.

VI.—Partint de la base que l'Estatut és llei a Catalunya, només li és legalment possible el que l'Estatut permet, que és esquemàticament, el següent:

1.—Pot organitzar segons bases fixades a l'article 14, uns òrgans de govern interior; o sia, els de la Generalitat.

2.—La Generalitat ha de portar a execució nombre de disposicions de competència exclusiva de l'Estat central.

i 3.—Pot legislar sobre les matèries que l'Estatut enumera, sempre i quan s'atengui, en fer-ho, a les condicions imposades taxativament en els diferents articles que s'hi refereixen, una de les quals és que poden ésser legalment anul·lades, invocant els 19 i 121 de la Constitució Espanyola. En conseqüència, les possibilitats del Parlament català queden circumscrites a promulgar, en primer lloc, una llei orgànica de la Generalitat, i segonament una sèrie de disposicions, que poden també dur el nom de lleis, relatives a les diferents qüestions, o matèries, condicionalment legislables; o sia, per exemple, una llei electoral, una llei municipal, una llei o Codi civil, una llei de beneficència i sanitat interior, una ei de comptabilitat, i tantes altres que la lectura de l'Estatut ja indica.

En tant, aquest és l'estat legal definit per l'Estatut, que l'adjunt projecte, al qual la ponència redactora, i el ple de la Comissió, han fet un esforç per a aportar-hi el màximum de contingut, espurgat, dels articles que transcriuen una ficció, queda essencialment reduït a una ei orgànica de la Generalitat, i a un embrió d'altres lleis que haurien d'ésser més desenrotllades i ha impedit ésser el que deurien el forçat encaix en una fórmula constitucional inadequada.

En conseqüència, per les raons apuntades, i sotmetent com sempre el meu parer a un altre de més encertat, formulo vot particular dient que, partint de l'Estatut del 15 de setembre d'enguany:

Primer. — No procedeix redactar una Constitució per a Catalunya.

Segon. — Procedeix redactar una Llei orgànica de la *Generalitat* i les diverses altres lleis que l'aplicació dels diferents articles de l'Estatut autoritzen en les condicions en ells mateixos prescrites.

Tercer. — L'adjunt projecte hauria de quedar reunit al seu Títol IV, amb la denominació de Llei orgànica de la Generalitat.

El Títol V hauria d'ésser ampliat i convertit en una llei municipal; el VI en una sobre els organismes i serveis de justícia; el VIII en una altra de finances públiques, i un reduït nombre d'articles dels altres, com el cinquè relatiu a la bandera, i el que conté la segona declaració final, en altres tantes declaracions del Parlament.

Barcelona, 21 de desembre de 1932.

Vot particular del senyor Enric Febrer

En la discussió de l'avant-projecte de Constitució Interna de Catalunya sotmès a la Comissió Jurídica Assessora per la Secció encarregada de redactar-lo m'he cregut en el deure de proposar esmenes, acceptades les unes, refusades les altres, i d'exposar el meu dissentiment respecte a diversos punts que figuren en la redacció primitiva.

No ha pogut coincidir en tots els casos la meva manera de veure les qüestions plantejades amb el criteri de la majoria dels senyors vocals presents a la deliberació, i tenint, en el meu modest judici, prou interès una part dels punts de discrepància, em veig en el cas, creient complir un deure ineludible, de concretar els principals en vot particular.

Per bé que molts punts no requereixen aclariment o motivació i és, per tant, suficient el text, no deixa d'haver-hi més d'un passatge que demana uns mots d'aclariment o una petita exposició de motius. He de limitar-me a demanar excusa, perquè la manca del lleure indispensable, donat l'apremi de temps en què s'ha fet tot el treball m'ha privat de redactar una motivació que, per la resta, fou feta verbalment durant els treballs de la Comissió.

TITOL II

Supressió dels articles 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19 i 20.

Substitució de l'article 16 per un altre que digui:

Article 16.—La Generalitat de Catalunya prendrà les mesures necessàries per a la seguretat i l'ordre públics en els casos que el Govern de la República faci ús de la facultat de suspendre les garanties d'acord amb l'article 42 de la Constitució de la República per tal d'assegurar el compliment de les disposicions que la dita mesura, els preceptes de la llei d'Ordre Públic i la seva eficàcia requereixin.

Podrà també el Govern de la Generalitat, per acord pres en Consell, proposar al Govern de la República que faci ús de l'esmentada facultat de suspensió en el territori de Catalunya en aquells casos en què s'hi produeixin les circumstàncies extraordinàries a què es refereix l'article 42 de la Constitució de la República.

LLIBRES PER A PRESENTS

Catàleg gratis

LLIBRERIA FRANCESA - Rambla del Mig, 8 i 10 - Barcelona

Podrà també el Govern de la Generalitat, quan les dites circumstàncies extraordinàries s'estimin, per acord del Consell, de gravetat i urgència notòries, prendre preventivament totes aquelles mesures de seguretat i defensa autoritzades per la llei d'Ordre públic.

Afegir al final del Títol un article que digui:

Les lleis no podran contradir o desconèixer, en les matèries referents a garanties individuals, polítiques, família, economia i cultura, les disposicions del Títol III, de la Constitució de la República.

TITOL III

Supressió d'aquest Títol.

TITOL IV

Article 32.—Substituir-lo pel text del projecte redactat per la Secció, que diu així:

Article 32.—Els diputats no podran ésser detinguts sinó en cas de delicte flagrant.

La detenció serà notificada immediatament al Parlament, o, en el seu cas, a la Diputació permanent.

Si algun jutge o Tribunal estimés que ha de processar un diputat, ho posarà a coneixement del Parlament per mitjà del corresponent suplicatori, exposant en ell els motius que justifiquen la dita resolució.

Després de transcorreguts 60 dies comptats des de la data en què el Parlament hagués acusat rebut del suplicatori, sense prendre acord respecte a aquest, s'entendrà denegat.

Tota detenció o processament d'un diputat restarà sense efecte quan així ho acordi el Parlament si es troba reunit, o la Diputació permanent si les sessions d'aquell estiguessin suspeses o dissolt el mateix.

Tant el Parlament com la Diputació permanent en el seu cas, podran acordar que el jutge suspengui tot procediment fins a l'expiració del mandat parlamentari del diputat objecte de l'acció judicial.

Article 47.—Redactar-lo en aquests termes:

Article 47.—El Parlament elegirà el seu president i els altres càrrec de la taula, d'acord amb el seu Reglament.

Article 48.—Substituir-lo pel següent text:

Article 48.—El Parlament es dissoldrà per expiració del terme legal del mandat dels seus diputats i també per acord del mateix Parlament.

També es dissoldrà el Parlament per acord unànime pres pel President de la Generalitat, el del Parlament i el del Tribunal de Cassació de Catalunya en reunió celebrada expressament per aquest efecte a iniciativa de qualsevol dels tres presidents.

Si el nou Parlament no aprova dintre dels quinze primers dies de constituït l'acord de dissolució, cessaran, passat aquest terme, en els seus càrrecs de President de la Generalitat i el del Tribunal Superior, i ni aquests ni la persona que presidia el Parlament anterior no podran ésser reelegits per a qualsevol dels tres càrrecs abans de transcorreguts dos anys comptats de la data de l'acord de dissolució.

No es podrà fer ús del dret a què es refereixen els paràgrafs anteriors dintre dels tres mesos darrers de vida legal del Parlament.

Dissolt el Parlament el President de la Generalitat haurà de convocar abans de vuit dies noves eleccions, i aquestes se celebraran en el termini màxim de trenta dies.

Article 49.—Supressió d'aquest article.

Articles 50 i 51.—Substituir els articles 50 i 51 per un sol que digui així:

Article ...—El poble català podrà exercir el dret d'iniciativa i presentar-ho en proposició de llei al Parlament.

La iniciativa així presentada tindrà el caràcter d'una proposició de llei presa en consideració pel Parlament.

També podrà demanar que li sigui sotmesa, per mitjà del referèndum, la vigilància o aplicació d'una llei.

Per a l'exercici d'aquests drets serà necessari que ho demanin almenys un 20 per 100 dels electors.

En totes les altres condicions i tràmits l'exercici dels drets de referèndum i d'iniciativa serà regulat per la llei.

Article 53.—Donar a aquest article la següent redacció:

Article 53.—El Parlament de Catalunya legislarà amb facultat privativa sobre totes les matèries de la seva competència exclusiva actual o que li sigui atribuïda d'acord amb l'article 18 de la Constitució de la República a petició de la Generalitat o per iniciativa de l'Estat.

Article 56.—Afegir després del primer paràgraf d'aquest article el següent:

El nomenament de la dita Diputació es farà immediatament després de la constitució definitiva del Parlament i es nomenarà un suplent per a cadascun dels diputats que la formin.

Redactar l'apartat segon del segon paràgraf en aquesta forma:

Segon.—De tot el que es refereixi a la detenció i processament dels diputats.

Article 75.—Redactar-lo en aquests termes:

Article 76.—Els Decrets i Reglaments seran signats pel President i el conseller del ram corresponent o per més d'un si afecten a la competència de dos o més departaments.

Si el President de la Generalitat hagués delegat les seves funcions executives signarà les dites disposicions el conseller president per delegació.

Les ordres portaran només la signatura del conseller.

Article 84.—Donar-li la següent redacció:

Article 84.—La llei determinarà els fins i les atribucions de les autoritats o organismes de règim local corresponents a les demarcacions territorials per al Govern i direcció de llurs interessos peculiars.

Article 90.—Substituir el text d'aquest article pel següent:

Article 90.—El president del Tribunal de Cassació serà el superior jeràrquic dels funcionaris judicials que actuïn a Catalunya.

Per poder ocupar el càrrec de president del dit Tribunal s'ha de tenir l'edat de 40 anys i el títol de llicenciat en dret.

El nomenament es farà per elecció mitjançant compromissaris.

La llei determinarà la manera de formar aquest Cos de compromissaris i de fer l'elecció que se li encomana (1).

Afegir després del Títol VII un altre que digui:

TITOL VIII

COSSOS CONSULTIUS

Article 101.—Les lleis regularan la constitució i funcionament dels Cossos consultius o assessors de l'Administració pública o la intervenció dels que estiguin ja constituïts.

La llei crearà un Cos consultiu amb el caràcter d'organisme superior consultiu per als assumptes propis de la legislació i els de govern i d'administració pública (2).

En primer lloc, segons quin sigui el criteri legal que s'esculli per a regular la seva constitució, el president d'aquest organisme seria l'autoritat indicada—més, sens dubte, que el president del Tribunal de Cassació—per constituir la Comissió de tres presidents amb facultat de dissoldre el Parlament de què es parla en l'article 48 d'aquest vot particular.

Per altra banda, en ús del dret que innegablement li reconeix l'Estatut, Catalunya pot unir al seu Parlament una organització assessora que, sense minvar la seva funció legislativa, pogués tenir certes facultats, podríem dir-ne de preparació per un costat i de revisió per un altre, de les lleis sotmeses al Parlament o per ell votades.

No existint a Catalunya, segons el seu Estatut, un poder dels que s'anomenen, impròpiament, moderadors, un Consell de la naturalesa indicada podria exercir funcions de la més alta conveniència per a la marxa bona i segura del nostre règim estatutari.

Si aquest criteri preval—cosa que podria considerar-se verament encertada—cabria donar a aquest Consell missió semblant a les que té el Consell d'Estat de Prússia, atribucions que no suposen modificació del règim de Cambra única ni afecten a la veritable essència de la funció que democràticament es reconeix a les Cambres populars modernes, tant en els sistemes unicamerals com en els béns bicamerals.

Naturalment que adoptada aquesta orientació, haurien de consignar-se en aquest Títol de la nostra Constitució interna les línies fonamentals del Consell Consultiu Superior, de la seva constitució i atribucions.

Sense pretendre acostar-me ni de molt a una forma definitiva, heus ací indicat en una redacció "prima faciae" el que podria consignar-se en el text constitucional.

L'elecció dels vocals del dit Consell haurà de fer-se per compromissaris nomenats per totes les demarcacions territorials de caràcter comarcal de Catalunya i per les organitzacions representatives, d'acord amb el que disposa la llei.

El càrrec de vocal del Consell Consultiu Superior és incompatible amb el de diputat.

Al Consell Superior Consultiu de Catalunya hauran d'ésser-li comunicats pel Govern tots els projectes de llei que aquest sotmeti al Parlament.

També li podran ésser sotmeses a dictamen totes les qüestions que el Govern consideri convenient.

Les lleis no declarades urgents pel vot de la majoria absoluta del Parlament abans d'entrar en vigor hauran d'ésser sotmeses a l'esmentat dictamen i el Consell haurà de donar-lo i comunicar-lo al President de la Generalitat dintre el termini de vuit dies, passat el qual s'entendrà que l'emet en sentit favorable a l'aplicació de la llei.

Si l'informe fos favorable passarà a nova deliberació del Parlament i no podrà ésser posada en vigor si no reuneix el vot dels dos terços dels diputats.

Si el Parlament fes ús en aquest cas del dret de submissió al referèndum popular, a què es refereix l'article 55, s'estarà al resultat de la votació popular.

Aquestes disposicions no seran aplicables a les lleis de Pressupostos.

TITOL IX

Finances públiques

Afegir, amb el número IX, un altre Títol, en substitució del Títol de Finances de l'avant-projecte, redactat en la forma següent:

Article 102.—(101 de l'avant-projecte).—El Govern de la Generalitat sotmetrà cada any a l'aprovació del Parlament de Catalunya un pressupost on haurà de constar l'enumeració conjunta i total de les despeses i els ingressos necessaris per a cobrir-les durant l'exercici econòmic, el qual no podrà excedir de dotze mesos, llevat del cas que preveu el paràgraf següent:

El pressupost serà sotmès al Parlament no més tard del primer de novembre i, no havent estat aprovat el primer de gener següent, regirà el de l'exercici anterior mitjançant pròrrogues trimestrals que podrà acordar el Govern, d'una a una, sense passar de la quarta pròrroga.

Article 103.—No hi haurà més que un sol pressupost de la Generalitat on hauran d'ésser incloses i centralitzades totes les despeses i ingressos sense que es pugui fer ús, llevat del cas del paràgraf següent, de pressupostos extraordinaris ni es puguin crear comptabilitats o caixes especials, exceptuades les d'amortització. Aquestes podran ésser creades en les condicions que determini la llei.

Un pressupost extraordinari podrà ésser autoritzat, quan el motivin raons d'urgència o de necessitat, per la majoria absoluta del Parlament i estan tancades les sessions per acord del Govern, qui n'haurà de donar compte al Parlament.

Article 104.—Les normes legals d'aplicació dels pressupostos regiran només mentre estigui en vigor el pressupost al qual es refereixin o les seves pròrrogues.

Article 105.—En el pressupost presentat pel Govern no hi podran ésser proposades esmenes que portin augment de les despeses previstes en l'exercici corresponent o que n'introdueixin per a l'esdevenidor, no anant signades per deu diputats i no precisant la manera de cobrir l'excés.

Aquestes esmenes seran refusades si no acoblen majoria absoluta de vots.

Article 106.—El pressupost serà executiu una vegada hagi estat votat pel Parlament i sense altra formalitat entrarà en vigor.

Article 107.—Els crèdits podran ésser esmerçats només que per als fins de la partida que el pressupost senyali i en la quantitat que s'hi fixi, no essent permeses les transferències ni les ampliacions sense autorització explícita del Parlament, el qual l'atorgarà només que en els casos d'una necessitat imprevista i apremiant.

Podrà, però, el Govern fer ampliació o transferències de crèdits en cas d'exigir-ho la conservació de l'ordre, calamitats públiques o necessitat financiera apremiant d'altra naturalesa, sota la seva responsabilitat, estant tancat el Parlament, al qual en donarà compte.

Article 108.—L'Hisenda de la Generalitat es nodrirà de tots els ingressos que li pertanyin privativament i dels altres que li corresponen també, directa o indirectament, segons les normes de relació amb l'Hisenda de l'Estat a conseqüència del règim que per aquests efectes s'apliqui en cada exercici econòmic (1).

Article 109.—Ningú no estarà obligat a pagar contribució o impost de cap mena que no hagi estat votat pel Parlament o per les corporacions autoritzades per la Llei per a exigir llur exacció. Cap exacció no es podrà exigir dels contribuents si no ha estat prèviament autoritzada en el pressupost corresponent.

No poden establir-se privilegis en matèria d'impostos.

Cap exempció o reducció d'impostos podrà atorgar-se si no l'autoritza una llei.

Article 110.—No es podran manllevar cabals mitjançant el crèdit públic més que en casos de notòria fretura i, per regla general, per a esmerçar-ho en despeses reproductives. L'emissió d'emprèstits haurà d'ésser autoritzada per una Llei, la qual precisarà les condicions generals de l'emissió. No es pot recórrer al crèdit estranger sense l'autorització de les Corts de la República.

La facultat d'emetre deute flotant la té el Govern només que en la mesura autoritzada en el pressupost per a l'exercici econòmic corresponent i en tot cas el deute flotant haurà d'ésser amortitzat en el període de vigència del pressupost.

Tota operació feta amb infracció de les regles abans consignades serà nulla i no obligarà a la Hisenda de la Generalitat en cap concepte.

Article 111.—El deute públic resta sota la salvaguarda de la Generalitat.

Els crèdits necessaris per al servei financier del deute durant l'exercici s'inclouran necessàriament en tots els pressupostos. La discussió del pressupost al Parlament no afectarà als crèdits esmentats sempre que llur garantia s'ajusti plenament a les condicions legals de les emissions respectives.

Gaudiran les mateixes garanties totes les operacions que impliquin, directament o indirectament, la responsabilitat econòmica de la Hisenda.

Article 112.—Sense autorització atorgada per una llei el Govern no podrà alienar ni gravar béns immobles patrimonials.

Una mateixa llei podrà establir les condicions generals de la venda o cessió corresponent.

Article 113.—Les lleis regularan l'administració i comptabilitat de la Hisenda de la Generalitat i l'ordenació dels seus ingressos.

Article 114.—Amb independència i sense perjudici de la intervenció del Tribunal de Comptes de la República quant a la recaptació d'impostos per delegació i a l'execució de serveis que tingui llur designació especial en els Pressupostos de l'Estat d'acord amb l'article 17 de l'Estatut, la llei establirà garanties, normes i procediments per tal d'assegurar la rendició de compets davant del Parlament de Catalunya, previ l'estudi i informe d'una Comissió d'Oidors de comptes o un Tribunal de comptes, per tal d'alliberar de responsabilitat al Govern o exigir-la pels mancaments comesos.

Els Oidors o el Tribunal de aomptes dependran directament i exclusivament del Parlament i examinen, comproven i corregeixen els comptes de l'Administració general i tots els seus organismes; vetllen perquè les despeses previstes en el Pressupost no excedeixin dels crèdits correspoennts i perquè no es facin indegudament transferències ni ampliacions de crèdits i tanquen els comptes de l'Administració de la Generalitat després d'acoblar tots els justificants i comprovants necessaris.

Els comptes definitius de la Hisenda de la Generalitat seran sotmesos al vot del Parlament, amb les remarques i conclusions corresponents, el més tard pe.. tot l'any següent al de la data del tancament o liquidació del pressupost a què es refereixin.

TITOL IX

Afegir a l'*epígraf* d'aquest Títol, davant de la paraula "Conflictes" el següent:

DISPOSICIO GENERAL

Abans de l'article 107, primer d'aquest Títol, posar-n'hi un que digui:

Article 106.—Aquesta Constitució en tot allò que afecti o es relacioni amb la Constitució de la República, l'Estatut de Catalunya i les altres disposicions complementàries d'aquests dos cossos legals en serà el seu complement i desenvolupament, sense que en cap cas prevalguin damunt de les esmentades lleis fonamentals.

Per aquest efectes es tindrà sempre en compte que el dret de l'Estat d'acord amb l'article 21 de la Constitució de la República, no prevalgui sobre el de Catalunya autònoma en aquelles matèries atribuïdes a la seva exclusiva competència per l'Estatut.

Barcelona, 23 desembre de 1932

Enric Febrer

(Rubricat)

(1) Per a millor comprensió de l'abast d'aquesta forma d'elecció crec convenient recordar que la llei de 8 d'octubre d'aquest any, dictada per virtud de l'article 96 de la Constitució de la República, assenyala el procediment o elecció del Tribunal Suprem.

Altres formes de constitució del Cos de compromissaris podrien, naturalment, adoptar-se a Catalunya. I cabria dir, encara, que seria convenient seguir una orientació quelcom diferent tenint en compte l'atribució del President del Tribunal de Cassació de Catalunya en l'article 48, si fos aprovat en els termes que es proposen en aquest vot, o en altres termes semblants.

Heus ací un esbós, per via de mera informació, d'una de les formes que podrien escollir-se per constituir el Cos de compromissaris. Podrien ésser designats, en una quarta part, entre els diputats que elegeixi el Parlament i les altres tres quartes parts designades, una pels Ajuntaments i Corporacions de règim local, l'altra pels magistrats i jutges i Collegis d'Advocats i la restant per corporacions o associacions de caràcter no lucratiu, constituïdes legalment dintre de les que tinguin assignats fins científics, artístics, culturals i socials.

(2) Aquest organisme consultiu superior del que es parla en aquest article, degudament desenvolupat, podria exercir a Catalunya una funció de gran importància dintre del mecanisme orgànic de la Generalitat.

(1) Encara que la Comissió Jurídica Assessora adoptà la redacció de termes generals feta en aquest article que, per via d'esmena, fou incorporat al text aprovat per majoria, crec que no serà del tot ociós consignar mitjançant aquesta nota una altra redacció (per la qual es decantaven alguns dels senyors vocals presents) més detalladament que subsidiàriament vaig proposar, per al cas que no hagués acceptat el text de l'avui article 101 de l'avant-projecte.

Diu així:

La Hisenda de la Generalitat serà nodrida:

I.—Amb el producte de les contribucions, impostos o altres exaccions generals de la República, presents i futurs, cedits o que se li cedeixin en la totalitat de la recaptació al territori de Catalunya.

II.—Amb la participiació que, d'acord amb els termes del règim vigent en cada exercici econòmic, correspongui a la Generalitat en els impostos o altres ingressos generals de la República i en els seus recàrrecs.

III.—Amb els impostos, drets, taxes i impostos de les antigues Diputacions provincials de Catalunya.

IV.—Amb totes les altres exaccions de dret públic ordinàries o extraordinàries, que podrà establir el Parlament ajustant-se a les normes generals de relació amb la Hisenda de l'Estat previstes a l'Estatut.

V.—Amb el producte d'empréstits que la Generalitat emeteixi subjectant-se a les normes estatutàries i als altres preceptes que les regulin i amb la participació que li correspongui en els cabals precedents d'Emissions de l'Estat, d'acord amb el que disposa per tal d'establir aquesta mena de participació l'article 17 de l'Estatut.

VI.—Amb els premis per la recaptació que a la Hisenda de la Generalitat es confia o pugui confiar-se, de les contribucions, impostos i arbitris de l'Estat a percebre a Catalunya.

VII.—Amb les rendes, interessos productes d'aprofitament directe o per concessió i tot altre ingrés de béns patrimonials d'economia privada pròpia de la Generalitat.

VIII.—Amb tot altre producte de drets o béns, comprenent-hi també els relatius a mines, aigües, caça i pesca, els d'ús públic i els destinats a servei determinat, que legítimament li pertanyin; amb el producte de l'enagenació legalment feta dels dits béns i drets; i finalment, amb qualsevol altre recurs o ingrés, periòdic o eventual, de dret públic o d'origen privat, que legalment pervingui a la Generalitat.

LLIBRERIA CATALONIA
RONDA DE SANT PERE, 3

El més gran assortiment en

Llibres per a infants
Edicions de luxe
Estilogràfiques
Meccanos
Llapis colors
Esferes, etc.

el trobareu a la
LLIBRERIA CATALONIA
3, Ronda St. Pere

La Llibreria restarà oberta fins a les dotze de la nit

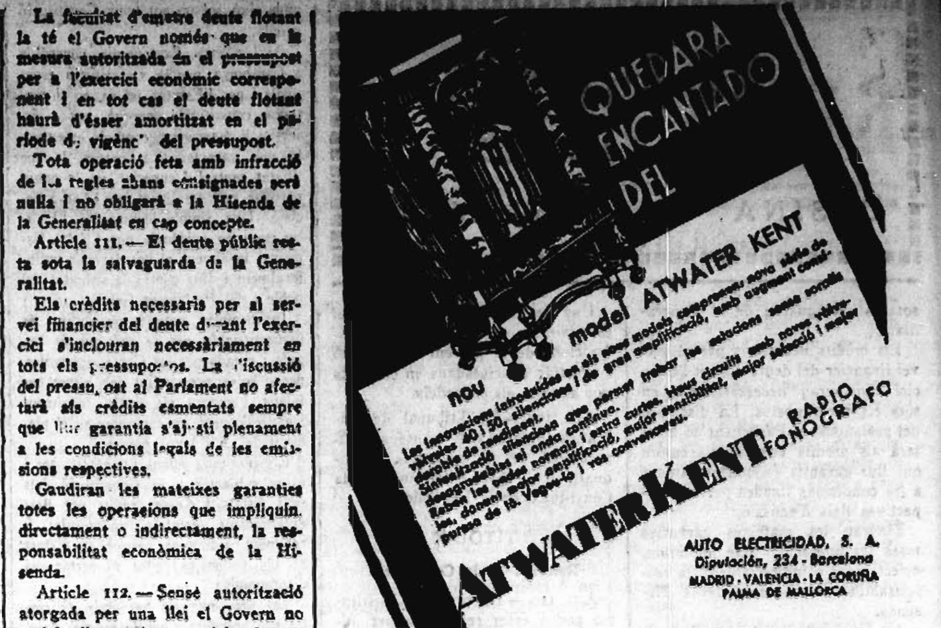

A LLORET DE MAR
(GIRONA)

CLINICA MENTAL "TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicòmans. Telèfon 10. Metge director-resident: **DOCTOR M. BERNAT I CARRERAS.** - Per a informes, adreceu-vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els divendres, de quatre a set de la tarda, a la plaça de Letamendi, n.º 3, 1.er.

LA T. S. F.

Emissions locals

RADIO ASSOCIACIO, E A J. - 15
(251 m.)

12.—Senyals horàries pel carillon. Diari Femení.—12'30: Discos.—13: Canvis.—13'50: Crònica cinematogràfica, per Màrius Calvet.—14: Hora exacta.—14'45: Radiobeneficència. Llista de donatius.—15: Fi de l'emissió de sobretaula.

17: Senyals horàries pel carillon. Discos.—18: Hora exacta. Els dijous infantils de Ràdio Associació.—19: Fi de l'emissió de tarda.—20: Senyals horàries pel carillon. Canvis.—20'15: Discos.—20'30: Concert Orquestra Ràdio Associació.—21: Reportatge microfònic i notícies de premsa a càrrec del periodista J. Navarro Costabella. Mercaderies. 21'15: Recital de Cançons a càrrec del tenor Antoni Biarnés.—21'30: Cock-tail setmanal "Cinzano". Emissió subvencionada per "Cinzano".—21'45: Orquestra Ràdio Associació.—22: Hora exacta, Recital de cançons per la senyoreta Pilar Ruiz.—22'30: Recital de piano, a càrrec del pianista Eugeni Badia.—23: Orquestra Ràdio Associació.—23'30: Fi de l'emissió de nit.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA Ràdio-París, 1.725 m.—A les 19'20: Música orquestral. 19'45: Informacions. 20: Lectures literàries. 20'45: Teatre. 21'15: Informacions.—**Torre-Eiffel**, 1.445 m.—19'30: Discos.—**Poste Parisien**, 328 m.—19'30: Concert. 20: Conversa sobre la moda. 20'30: Teatre. 21'20: Concert. 22: Orquestra russa.—**Tolosa**, 385 m.—19'30: Concert. 20: Orquestra vienesa. 20'30: Fragments d'òperes. 20'45: Solistes instrumentals. 21: Selecció de "Ciboulette" (Hahn). 21'20: Acordió. 21'30: Fragments d'òperes. 21'45: Cançons. 22: Música de dansa. 22'30: Discos. 23'30: Cants negro-americans. 24. Chors. 24'15: Música simfònica.—**Alger**, 363 m.—19'35: Fragments d'opereta. 20: Discos. 20'30: Teatre. 20'50: Valsos. 21: Festival de Música alsaciana. 21'55: Informacions. 22: Música oriental.—**Bordeus**, 304 m.—19'30: Informacions. 20'30: Concert.—**Normandia**, 225 m.—20'30: Concert. 22: Música de dansa. 23: Valoss. 24: Concert. 24'30: Música de dansa. 1: Orgue de cinema. 2: Música de dansa.

ALEMANYA Koenisberg, 276 m.—20'25: Concert. Orquestra de l'òpera. 21'25: Informacions.—**Langenberg**, 472 m.—20'40: "La cantata del cafè" (Bach). 21'30: Concert.—**Estutgard**, 360 m.—19: Música simfònica. 20: Suite radiofònica, "L'or". 21'20: Informacions.

ANGLATERRA Nacional, 1.554 m., i 261 m.—19'30: Cançons. 20: Concert simfònic (de la Queen's Hall). 21'40: Informacions. 22'15: Recital Chopin. 22'45: Dancing.

AUSTRIA Viena, 518 m.—19'55: Concert variat. 21'05: Informacions. 21'35: Dancing.

BELGICA Brusselles, 509 m.—20: Concert. Música italiana. 21: Concert variat. 22'10: Discos.

HONGRIA Budapest, 550 m.—18'30: Retransmissió de la representació de l'Opera Reval. Orquestra "tzigane".

ITALIA Nord d'Itàlia, 500 m.—i 331 m.—19'30: Retransmissió d'una òpera.—**Roma-Nàpols**, 441 m. i 318 m.—19'15: Discos. 19'45: Concert de violí. 22'35: Informacions.

SUISSA Nacional, 403 m.—19'25: Concert de violí. 19'40: Concert variat. 20'30: Cançons. 21: Informacions.

TXECOSLOVAQUIA Praga, 488 19'35: Teatre. 21'10: Informacions. 21'25: Concert de música contemporània. Quartets de Stara i de Mandia.

A TARRAGONA

Prova Cap-d'Any -:- Cap-d'Any català -:- Pro damnificats de Girona -:- Contra el joc -:- Cavalcada d'Orient

Diumenge, organitzada pel Club Nàutic, se celebrarà al port una prova de natació, sobre 50 metres, que ha aconseguit una molt nodrida inscripció.

— *Organitzat per* l'Ateneu de Tarragona, Palestra i Foment de la Sardana L'Harmonia, tindrà lloc la festa del Cap-d'Any català, a l'estatge de la primera d'aquestes entitats.

— El governador civil, senyor Freixes, ha expressat als periodistes el seu desig que siguin obertes subscripcions per tal de remeiar la situació dels damnificats pel atemporals de Girona, i ha dit que adreçarà als alcaldes una circular amb el mateix prec.

Els periodistes han fet notar al governador que també han perjudicat els aiguats la comarca del baix Ebre, a la qual caldrà fer arribar socorsos.

— El governador ha manifestat que actuarà amb tota energia contra els contraventors de les disposicions que prohibeixen els jocs dits d'atzar.

— Estan duent-se a terme, amb l'entusiasme de costum, els treballs per a l'organització de la ja clàssica cavalcada dels Reis Màgics d'Orient que sortirà, esperada amb dalit per la mainada, el dia 5 de l'actual.

— El mercat de vins celebrat avui s'ha vist força desanimat. Els brous es cotitzen a preus irrisoris.

— Comuniquen de Cabaces que nits enrera fou arrencada i destroçada la vella creu de terme, situada a l'entrada d'aquella localitat. Anit fou arrencat de la seva fornícula, a la porta d'una finca d'aquell poble, un Sant Jaume d'algun valor artístic. La imatge aparegué trencada i els fragments escampats per terra.

Moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Ciudad de Barcelona", amb càrrega general i 132 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, de Maó.

Vapor espanyol "Ciudad de Mahón", amb càrrega general i 36 passatgers, d'Eivissa.

Vapor espanyol "Ampurdán", amb càrrega general, de Palamós.

Vapor alemany "Ani A. L. M. Russ", amb càrrega general, de Hamburg.

Vapor suec "Gothia", amb càrrega general, de Harnosand.

Vapor anglès "Megna", amb càrrega general, de Nova Orleans.

Vapor espanyol "Ciaño", amb carbó, de Gijón.

Vapor espanyol "Betis", amb càrrega general, de València.

Vapor italià "Conte Biancamano", amb càrrega general, de Buenos Aires.

Vapor espanyol "Turia", amb càrrega general i 4 passatgers, de Marsella.

Vapor espanyol "Villa de Madrid", amb càrrega general i 15 passatgers, de Las Palmas.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor italià "Conte Biancamano, amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor italià "Fedelta", amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor espanyol "Ciudad de Barcelona", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Maó.

Vapor espanyol "Maruja y Aurora", en llast, cap a Gijón.

Vapor noruec "Estrella", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Gobela", amb càrrega general, cap a Gijón.

Vapor espanyol "Isla de Tenerife", amb càrrega geenral, cap a Las Palmas.

Vapor espanyol "Sagunto", amb càrrega general, cap a Cartagena.

ESPORTS

PILOTA BASCA

PARTITS PER A DEMA

—

CLUB BASCONIA
(Frontó Novetats)

Primer, a les deu, de concurs, grup C: Vàzquez-Juandó contra Salvatella-Viladot.

Segon, grup B: Rosal-López contra Erdoza I-Altamira.

Tercer, infantil: Erdoza II-Bilbao contra Salsamendi III-Gutiérrez.

Quart, de campionat: Salsamendi I-Riquer contra Gàrate-Arís.

(Frontó Principal Palace)

Primer, a les deu: Claramunt-Marcelo contra Llopart-R. Bo.

Segon: Puelles-Matasans contra Muntanyola-Molleda.

Tercer: Germans Torrents contra Tintorer II-Sabadell.

Quart, a pala: Martin-Larrinaga contra Gandàsegui-Pedrucho.

CLUB ANTANO
(Frontó "Sol y Sombra")

Primer, a les vuit: F. Garcia-Sabadell contra Elorza-Garcia Guillen.

Segon: Lâinz-Solano contra Rodrigo-Lamarca.

Tercer, final del partit de concurs de segona categoria suspès el dia 4 de desembre: Casasses-Gambin contra Draper-Fernàndez.

CLUB MANISTA
(Frontó Amàlia)

Primer, a dos quarts de nou, a "paleta": Lafuente-Gonzàlez contra Llabrés-Zúñiga.

Segon: Facundo-Monzó contra Grau-Monton.

Tercer: Paredes-Seguer contra Gonzàlez (A.)-Demetrio.

Quart: Clemares I (prof.)-Quiles contra Hernàndez (N.)-Lasala I.

NATACIO

FESTIVAL DE REIS A LA PISCINA DEL C. N. BARCELONA

"Copa Acadèmia Cots"

Diumenge vinent, dia 8, a les onze del matí, tindrà lloc a la piscina del Club Natació Barcelona aquest festival que cada any dedica als seus infantils.

La participació de les petites nedadores de la Secció femenina dóna un més gran lluïment a aquesta manifestació que, d'acord amb el camí traçat, tant ha d'esperonar als joveniols i entusiastes elements barcelonins.

Cal veure llurs entrenaments per fer-se càrrec de l'interès amb què esperen aquesta simpàtica diada, majorment davant l'excepcional circumstància de disputar-se enguany la valuosa Copa Acadèmia Cots, destinada a la màxima prova de la matinal.

El festival constarà de diverses proves sobre distàncies adequades a l'edat dels petits nedadors, entre els quals figuren valors, que per les catuacions darreres fan creure mereixeran la més gran atenció, ben merescuda per l'esportivitat demostrada en els entrenaments preparatoris de la lluita que per als llocs d'honor hauran de sostenir.

El nombre d'equips d'aquest darrer grup depèn de les inscripcions que es puguin rebre fins diumenge vinent, dia 8, que quedarà clos el termini d'inscripció.

El Concurs començarà el diumenge dia 15, i tant per la importància dels premis de què ha estat dotat com pels innombrables detalls favorables a aquest, tot fa creure que constituirà un assenyalat èxit i de positius resultats per la natació.

EL CONCURS D'HIVERN DEL C. N. BARCELONA

Com en anys passats, la Comissió de natació del C. N. Barcelona prepara amb el màxim deteniment, l'organització d'aquest Concurs, que ve essent la pedra angular de tota la temporada. Ell marca amb precisió sorprenent els valors que poden ésser els puntals esportius de tot l'any, descobrint-ne àdhuc de nous que mantes vegades en el curs del mateix Concurs, ja mereixen ésser tinguts en compte.

Aquest senzill detall ja demostra per ell sol l'excepcional importància que per al progrés esportiu dels nedadors del C. N. Barcelona té aquest Concurs, ple de condicions i allicients estimables, tant pels participants com pel públic que cada vegada el segueix amb èxit més crescut.

Com l'any passat, estarà integrat per tres grups.

El grup A, a càrrec dels nedadors de primera categoria, el formaran tres equips. Cinc seran els del grup B, grup del qual, per prendre-hi part les més legítimes esperances del Club, se n'esperen les més grans sorpreses. Quant al C, no deixa també d'encloure una veritbale incògnita, tractant-se de la unió d'antics valors junt amb altres tot just iniciats, però plens de l'entusiasme propi dels que comencen.

ATLETISME

DIUMENGE CAMPIONAT D'ESPANYA DE MARATHON

Diumenge vinent es portarà a terme el Campionat d'Espanya de Marathon, que organitza la Federació Catalana d'Atletisme, sota el control de la Confederació Espanyola d'Atletisme.

El recorregut serà el mateix que el celebrat per primera vegada, el qual donarem amb tots els detalls i horaris probables en una altra edició. La sortida serà donada a les deu del matí al davant del Palau de Projeccions, de Montjuïc.

La Federació Atlètica Aragonesa ha anunciat que si aconsegueix una subvenció de la Diputació de Saragossa enviarà un equip compost de tres o cinc corredors; cal recordar que l'any passat, en la Marathon que tingué lloc a Saragossa, els aragonesos s'emportaren els cinc primers llocs.

ESPORTS DE NEU

CURSA NEOFITS I TROFEU GALOFRE

La Secció d'Esports de Muntanya del Club Muntanyenc Barcelonès prepara, per al vinent diumenge, dia 8, la primera cursa de la temporada dels Esports de Neu a Catalunya.

A l'efecte ens comunica que estan ultimats els preparatius per a disputar-se la cursa d'esquí per a neòfits (a una volta) i la cursa mig fons, Trofeu Galofré (a dues voltes); ambdues curses socials.

Aquesta doble cursa, esdevinguda clàssica entre les curses per les pistes de La Molina (abans figurava la de Neòfits junt amb el Trofeu Weyermann), portarà un contingent notable d'esquiadors a presenciar-la.

En la cursa de neòfits, d'acord amb les indicacions de la Secció d'Esports de Muntanya, hi correran els esquiadors que no hagin obtingut cap dels tres primers llocs en aquesta cursa i no s'hagin classificat en altres de mig fons i fons.

El Trofeu Galofré, el qual ha de guanyar-se en dos anys seguits o bé en tres anys alterns, ens promet enguany una forta competició entre els concursants que s'empreran a fons per conquerir-lo.

La lluita dels veterans corredors del Club enfrontant-se una nova vegada amb el detentor del primer anys, Enric Guasch, ens donarà ocasió de presenciar una prova disputadíssima des del primer moment.

Com a preliminar de la competició entre els corredors del Club Muntanyenc Barcelonès, tinguérem ocasió de veure, durant les passades festes Nadalenques, un nombrós contingent d'ells que es destacaren a la Vall de Núria, no sols fent ascecions a les altes muntanyes, sinó també unes ràpides davallades de conjunt que foren un succés entre la gent de la Vall. Cal remarcar que un petit trampolí improvitzat pels elements del Club féu les delícies del públic que presencià els primers salts de novells esquiadors.

El dijous a la nit quedarà tancada la llista d'inscripció a les Curses abans esmentades, així com també tindrà lloc el sorteig dels corredors.

CLUB ALPI NÚRIA

Diumenge vinent, dia 8, a dos quarts de deu, tindrà lloc a Núria l'acte de la benedicció d'esquís i altres estris d'esport i excursionisme, la qual benedicció serà atorgada pel bisbe de la Seu, que passa uns dies a Núria.

A les onze del mateix dia es correrà la primera cursa social de fons al circuit de la font Negra. Es disputaran diversos premis.

Les inscripcions per a prendre part a tal cursa podran fer-se a l'estratge social de Barcelona fins avui, dijous, a les vuit del vespre, o al local que el Club té a l'Hotel de Núria, fins dissabte vinent, dia 7, a les onze de la nit.

Servei d'autocars: Avui, dijous, a dos quarts de quatre; dissabte, a dos quart sde quatre, i diumenge, a tres quarts de cinc. Sortida, del Passei gde Gràcia, 26.

FUTBOL

¿Tornarà a jugar Piera al Barcelona? - Un acte d'homenatge a Samitier

Es diu amb insistència que el jugador Piera és molt probable que torni a actuar en l'equip del Barcelona. Tot depèn de l'actitud que prengui aquest jugador, ja que, segons les nostres notícies, si Piera es referma amb el manifestat en la lletra que adreçà a la Directiva del Barcelona, és segur que tornarà a formar part a l'equip.

Per altra banda, sabem que un grup d'entusiastes aficionats està gestionant la celebració d'un acte d'homenatge al jugador Josep Samitier.

Llegiu LA PUBLICITAT

AUTOMOBILS PEUGEOT
Se sol·liciten Agents seriosos per a les demarcacions lliures a Catalunya
Bones condicions
Detalls: F. ABADAL -- Aragó, 239 - 245. -- Barcelona

REIS!!
Un bon present és sempre apreciat i si aquest procedeix dels
Magatzems TIVOLI
encara ho és més
DISTINGIU ELS VOSTRES FAMILIARS I AMISTATS OFERINT-LOS UN
OBSEQUI PRACTIC
Flassades -- Edredons -- Vànoves -- Catifes
Jocs de taula -- Jocs de llit -- Camises -- Mitges
Mocadors -- Kimonos i la més extensa col·lecció en
ROBA INTERIOR PER A SENYORA I NENA
Per tal de celebrar degudament la festivitat de
REIS
no deixeu de visitar la casa que es distingeix per la qualitat, gust i els millors preus en tots els seus articles
Magatzems TIVOLI
CASP, 17 (davant el Teatre)

TOTS ELS NENS A BONES I BARATES
Passeig de Colom, 7 - T. 24447

REIS
CAPETES XEVIOT
impermeables, revés cautxutat estampat
Confecció de luxe, volada completa
Extens assortiment i preus baratíssims
CASA ROSICH
Fàbrica fundada l'any 1864
7, Ronda de Sant Pere, 7
25, Avinguda Portal de l'Angel, 25
33, Tapineria, 33

REIS
Junt amb les joguines que duren poc i no donen cap profit els Reis d'Orient hauran de posar aquest any uns cortes de Paños Ramos que duren i vesteixen molt.
EL MES DE RETALLS
de 1 a 2.90 Mts.
que efectúa Paños Ramos, li ofereix l'ocasió única de vestir als petits per tot l'any per molt pocs diners.
Tots els retalls són caps de peça de l'actual temporada amortitzats amb balanç que oferim a menys del preu de cost.
Només vendrem com a màxim tres retalls a cada comprador.
PAÑOS RAMOS
PELAI, 10 (junt a Plaça Universitat)
BARCELONA
Sucursals a MADRID i GRANADA
Fàbrica a SABADELL
ELS COMPRADORS SERAN OBSEQUIATS AMB UN BONIC PRESENT

PIANOS
MARCA SUBLIM
R. MARISTANY
Garantitzada la seva sòlida i excel·lent fabricació sota la respectable signatura de la conegudà i acreditada casa R. MARISTANY Fundada en 1860
LLOGUERS I REPARACIONS, DISCOS, RADIO I ROTLLOS DE LES MILLORS MARQUES, VENDES AL COMPTAT
Gran assortit de música. — Constantment novetats d'èxit. — Sol·liciteu preus i condicions a:
R. MARISTANY - 8, Ronda St. Pere, 8

FUSTES -- FULLOLES -- PLAFONS
CARRERAS, S. A.
Marquès del Duero, 133 al 137
TELEFON 32895 BARCELONA
La casa més ben assortida en fulloles i fustes fines
ESPECIALITAT EN FUSTES DE GUINEA
Contínues existències en fustes d'ocume i embero, en gruixos de 15, 18, 20, 22 i 25 m/m., serrades amb màquina alternativa pròpia
ELS PREUS MES ECONOMICS DEL MERCAT

CANAS CANAS
PORTE
ACUA DE COLONIA PARA CANAS
LA PORTEÑA
LA PORTEÑA
Elaborada amb plantes aromàtiques de la selva del Chaco argentí
Preu a tot Espanya: 5 Ptes.
Venda a l'engrós: CORTS, 550.-Barcelona
Demaneu-la a les principals Drogueries i Perfumeries

VIES URINARIES
Clínica Guerau d'Arellano
Pell-Sífilis-Matriu
IMPOTENCIA: Vigor sexual ràpid
Diatèrmia - Electroteràpia
Rbla. del Centre, 15 (davant carrer Unió). Dll. a 1 i 4 a 8. Festius: d'11 a 1

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS

Companyia lírica LLUIS CALVO

Tarda, a 2/4 de 5: **Matinée de Moda**, i nit, a les 10: L'exitàs del mestre **Penella**

DON GIL DE ALCALA

l'obra de les ovacions, interpretada a la tarda per **Neus Aliaga, Francesc Godayol, Pau Gorgé**, i a la nit, per **Cecilia Gubert, Ricard Mayral, Jimeno**, acompanyats, tarda i nit, per l'**Avelli, P. Font-Mola, Palacios, Llaurador, Múrcia, Baraja**. Orquestra de corda i arpa de **35** Professors. Decorats d'**Alarma, Valera i Campsaulines**. El programa de la tarda començarà amb l'obra **LA REVOLTOSA**, i a la nit, amb **EL LIO PADRE**. Demà, tarda i nit, **LA REVOLTOSA** i **DON GIL DE ALCALA**. Dissabte, solemnitat a honor del Mtre. **Penella**, per les **100** representacions de **DON GIL DE ALCALA**, dirigint l'orquestra l'autor. Intermedi musical de **"El gato montés"**, per **50** Professors d'orquestra.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Temporada d'hivern. Gran companyia d'òpera. Continua obert l'abonament Inauguració de la temporada el dia 14, amb la llegenda russa **LA CIUTAT INVISIBLE DE KITEGE**, per la cèlebre companyia russa.

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia Vila-Davi. Telèfon 19691

A les cinc:

Els Pastorets a Betlem

Petits: ¿Ja heu demanat les vostres joguines?... Penseu que avui, per darrera vegada, podeu lliurar les cartes a les mateixes mans dels Reis.

A un quart d'onze: **TERTULIA CATALANISTA.**

UN PARE DE FAMILIA

Demà, diada dels Reis: a dos quarts de quatre, **ELS PASTORETS.** A tres quarts de sis, **UN MARQUES I LA SEVA FILLA.** A un quart d'onze, **UNA DONA I DUES VIDES.** Dissabte, nit, ESTRENA de la comèdia en 3 actes **A M O R**, de Josep M. Planes.

O L Y M P I A

TEMPORADA DE CIRC EQUESTRE DE 1932-33

Empresa D. CARLOS

Direcció artística, M. SUGRANYES

Darrers dies, darrers, d'actuació del colossal espectacle

Exit delirant

Triomf indiscutible

18 grans atraccions, 18

El més gran que s'ha vist a Barcelona

Espectacle mai vist al món

AVUI, DIJOUS, 5 GENER 1933

2 grandioses funcions, 2

TARDA, A LES 4'30. NIT, A LES 10

EL DELIRANT ESPECTACLE

JARQUE

extraordinari antipodista

TRIO ASTRE

gronxadors volants

LOS RODRIGUEZ

sensacionals perxistes

TRESOVARES

gimnastes internacionals

JOE AND JOSIE

l'home que cau

JULIETTE AND BOYS

extraordinaris barristes

TROUPE CHINA SEE-HEE

jonglcurs

ELS GOSSOS PALETES

comèdies gosseres

SEIFFERT I MARTINETTI

acaparadors de la rialla

LES KANEYS

atracció internacional

TRUZI

El màgic dels malabaristes

AVIS IMPORTANT

OBSEQUI DE TRES AUTOMOBILS

que seran sortejats durant les funcions de tarda d'avui, dijous, divendres i dissabte. Tots els nens de Barcelona han d'anar al Circ Olympia per veure el gran espectacle i emportar-se'n un esplèndid automòbil

Tan colossal espectacle

a 3 pessetes butaca

DEMA, DIVENDRES, TARDA, A LES 4'30. NIT, A LES 10

2 grandioses funcions de Circ, 2

DIUMENGE, ADEU A BARCELONA, ADEU, DE L'INCOMPARABLE ESPECTACLE DE CIRC

Es despatxa a comptaduria i al Centre de Localitats de la plaça de Catalunya, 9.

TEATRE POLIORAMA

Companyia Casimir Ortas. – Darrera setmana d'actuació. Avui, tarda, 5'15, matinée de moda, i nit, 10'15, èxit sorollós de **JABALI.** Demà, diada dels Reis Mags, tarda, a les 3'30, darrera representació de **¡TE QUIERO, PEPE!** A les sis, especial, i nit, a les 10'15, **JABALI.**

TEATRE NOU

(PALAU DEL GENERE LIRIC)

Companyia Còmico-Lírica de Primer ordre

Avui, dijous, tarda, 4'30: Matinée de Moda. Butaca 2 ptes. **LA ALSACIANA**, per Joan Sayós, i **LA VIRGEN MORENA**, per EDUARD BRITO. Nit, a les 10'15: Exitàs de **LA SEÑORITA SAXOFON**, amb N. Rubens, M. Téllez, P. Clarel, E. Brito, Eduard Brito. Demà, divendres, tarda, 3'30: **BOHEMIOS I LA SEÑORITA SAXOFON.**

XOFON, i nit, a les 10'15, **LA SEÑORITA SAXOFON.**

TEATRE COMIC

Palau de la Revista

Avui, dijous, tarda, a les 4'45, i nit, a les 10'15:

La revista de més èxit de la temporada

Mi costilla es un hueso

grandiós triomf de la vedette **GLORIA GUZMAN. - DARRERA SETMANA D'ACTUACIO DE LA COMPANYIA.** La setmana entrant: Debut de l'Orquestrina Jaume Planes i els seus discos vivents, amb el seu nou espectacle.

TEATRE BARCELONA

Companyia comèdia d'Antoni Vico

Primera actriu: Carme Carbonell

Avui, dijous, benefici d'**ANTONI VICO.** Tarda, a un quart de sis, i nit, a un quart d'onze: La comèdia en tres actes

MI TIA RAMONA

Demà, divendres, tarda i nit,

MI TIA RAMONA

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i espectacles moderns, dirigida pel primer actor i director JOSEP SANTPERE. Altres primers actors i directors: **Alexandre Nolla i Alfons Arteaga**

Avui, dijous, tarda, popular. Entrada i butaca 1 pesseta.

CORRIDO PER FORÇA

LA DONA NUA

Nit, i cada nit: **L'èxit de l'any,**

"El Papitu" Santpere

Pàgines musicals pels mestres **Duran, Mas, Pou, Quirós, Torrents i Viladomat**

Exit per aclamació del públic!

Tots els quadros són ovacionats

Tota la música es repeteix

TERTULIA CATALANISTA

TEATRE CATALA ROMEA

AVUI, dijous, nit, **UN PARE DE FAMILIA.** - Vals. a la Rellotgeria Mellor, Baixada de la Presó, 8, telèfon 16013, i Barreteria Gili, Hospital, 16, tel. 22118. Durant els descansos es renovarà l'abonament.

CINEMES

COLISEUM

TELEFONO 18466

Avui, tarda, a les 4. Nit, a les 10

C I N E M A N I A

per Harold Lloyd. Es un film Paramount

Principal Palace

Sessió continua des de les quatre **Noticiari Fox** La divertida comèdia **LA CONDESA DE MONTECRISTO**, per Brigitte Helm. La grandiosa superproducció dramàtica **REMORDIMIENTO**, en espanyol, per Lionel Barrimore i Nancy Carroll

CINEMA PARIS

REVISTA ECLAIR

Lucien Barroux en

PEQUEÑO DESLIZ

L'obra cim de Lubitsch

REMORDIMIENTO

en espanyol

Dilluns: **MARIDO INFIEL** i estrena del film més emotiu de l'any

LA CASA DE LOS MUERTOS

VOLGA

Tarda, 3'45. Nit, 9'30

GRAFIC PARAMOUNT

CALLES DE LA CIUDAD

per Sylvia Sydney i Gary Cooper

DIBUIXOS SONORS

Estrena rigorosa del film Paramount, parlat en espanyol,

EL PAYASO

per Roberto Rey i Meg Lemonnier

A més, a la tarda es projectarà

Yo quiero que me lleven a Hollywood

SALONS CINAES

T I V O L I

4 tarda i 9'45 nit: "El dinero tiene alas", Will Rogers. "Luz azul", Leni Riefenstahl.

F E M I N A

4 tarda i 10 nit: "Hola, bombero", Joe Brown. "Diplomacia femenina", Kay Francis i David Manners. Cultural.

C A P I T O L

4 tarda i 10 nit: "La venganza de Tom", Tom Mix. "El caserón de las sombras", Boris Karloff. Cultural.

C A T A L U N Y A

4 tarda i 10 nit: "La amazona de las rocas", Tom Keene. "Hollywood al desnudo", Constance Bennet i Neil Hamilton

P A T H E P A L A C E

4 tarda i 9'30 nit: "El abogado tartamudo", en espanyol. "Hombres sin alma", Bela Lugosi i Magde Bellamy.

E X C E L S I O R

4 tarda i 9'30 nit: "Juguetes de Hollywood", Rita la Roy. "Ave del Paraíso", Dolors del Rio.

M I R I A

4 tarda i 9'30 nit: "Madame Julie", Jeane Helbling. "Diablos celestiales", Spencer Tracy.

G R A N T E A T R E C O M T A L

Continua 3'45 tarda: "Diablos celestiales", Spencer Tracy. "El Dr. Arrowsmith", Ronald Colman. Noticiari i Dibuixos.

M O N U M E N T A L

Continua 3'45 tarda: "El agente secreto", "Las telefonistas", Magde Schelneider. Noticiari i Còmica.

R O Y A L

Continua 3'45 tarda: "Olimpiadas", explicada en espanyol. "El agente secreto", "Las telefonistas".

I R I S P A R K

Continua 3'45 tarda: "Manos arriba", "Cuatro en la tempestad", Olga Tchechowa. Curiositats i Còmica.

W A L K Y R I A

Continua 4 tarda: "El general Crack", "Cuatro en la tempestad", Olga Tschechowa. Còmica.

B O H E M I A

Continua 4 tarda: "Caballero por un día", Douglas Fairbanks Jr. "El ídolo", John Barrymore. Noticiari i Còmica.

D I A N A

Continua 3'45 tarda: "Caballero por un día", Douglas Fairbanks Jr. "El ídolo". Dibuixos i Còmica.

CINEMA ESPLAI

CORSEGA, entre Muntaner i Aribau

Telèfon 71052

DIBUIXOS

REVISTA, en espanyol

EL LECHERO

El film Paramount

EL MAS AUDAZ

per Frederic March

i la gran obra de tesi

MUCHACHAS DE UNIFORME

PUBLI-CINEMA

Passeig de Gràcia, 57 - Telèfon 79081

Sessions continues de 3 a 8'30 i de 10 a 12

Selent **1 pesseta**

REPORTATGES CINEAC

LA VIDA DEL GRILL CAMPESTRE

(documental)

NOTICIARI FOX SONOR

La catifa màgica

CEL SICILIA

Demà, divendres, matinal a les onze, i tarda dues sessions, a les 3'30 i 6 numerada; es projectarà el film **AL ¡QUE ME CAIGO!**, per Harold Lloyd, i tot el programa corrent.

Fantàsio

Avui, tarda, de 4 a 8. Nit, a les 10: **Actualitats Paramount - Nueva Orleans** (documental), **Eclair Journal. Relámpago** (esportiva)

Gran èxit de la deliciosa opereta **UNA CANCION, UN BESO, UNA MUJER** per Marta Eggert i Gustav Froelich, música de Robert Stolz

Es despatxa a la taquilla i al Centre de Localitats per a les sessions numerades de demà, 6 tarda, i dissabte, 10 nit. Dissabte, estrena, **Bombas en Monte-Carlo**

SALÓ VICTORIA

València, 289-291. - Telèfon 72936

CINEMA SONOR

Avui, tarda, a les 4'30. Nit, a les 9'30 **MICKEY EN LA SELVA** (dibuixos) **FORASTEROS EN AFRICA** per George Sidney i Charles Murray, i

LUCES DE LA CIUDAD

la més gran creació de **CHARLIE CHAPLIN "CHARLOT"**

URQUINAONA

TELEFONOS 25627-24919

ARSENE LUPIN

JOHN I LIONEL BARRYMORE

per primera vegada junts a la pantalla

CONCERTS

Palau Música Catalana

DIADA DELS REIS, a les 5 de la tarda

Festes, Cançons, Rondes i Jocs d'Infants

per l'Institut Català de Rítmica i Plàstica, fundat i dirigit pel mestre **JOAN LLONGUERES.** Programes i localitats, Magatzem de Música U. M. E., Passeig de Gràcia, 54, de 4 a 7 de la tarda. Condicions especials per als senyors socis de l'Orfeó Català.

DIVERSOS

PALERMO (DANCING)

Edifici PRINCIPAL PALACE

200 SENYORETES

Consumació a l'abast de tothom

LA BOHEMIA

Demà, divendres, **GRANS BALLS** tarda i nit. (Sempre continu.)

PIANOS i llogar, des de pessetes al mes. - C. BIEGER BRUC, 78 **8**

EL DESDEJUNI

El Phoscao constitueix l'aliment ideal per al desdejuni. El Te i el Cafè no fan més que donar una fuetada a l'organisme, mentre que el Phoscao nodreix, fortifica i estimula, sense cansar l'estómac; convé a tots els temperaments i el seu règim és aconsellat pels Metges tant als sans com als malalts, als convalescents, als anèmics, als esgotats per excés de treball, als ancians, a les dides i a tots aquells que digereixen amb dificultat els aliments corrents.

PHOSCAO

El més perfecte regulador de les funcions digestives

EL MES EXQUISIT DELS DESDEJUNIS I EL MES PODEROS DELS RECONSTITUENTS

A les Farmàcies i Drogueries

Dipòsit: FORTUNY, S. A. -- Hospital, 32 -- BARCELONA

207

ESPORTS

FRONTO NOVETATS

Avui, dijous, tarda, a les 4'15:

IBARLUCEA - TEODORO

contra

EGOZCUE II - CELAYA

Nit, a les 10'15:

ERDOZA menor - MAGUREGUI

contra

GURUCEAGA - GUTIERREZ

Detalls per cartells

REIS

VIOLINS, PIANOS I ALTRES INSTRUMENTS

Casa Parramon

Carme, 8, primer

Un bon regal

és un encenedor, però escollint el de màxima qualitat

Marca K. W. – AUTO-TANK

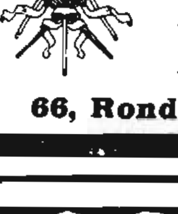

REIS Per a presents pràctics, a la casa que fabrica i ven més paraigües d'Espanya

Pius Rubert Lap ta

66, Ronda de Sant Antoni, 66

ELS REIS

afalaguen per igual a grans i petits; són pràctics i econòmics els de la

SASTRERIA ARBIOL

VESTIT GOLF per a nen	Ptes.	35	45	55
PANTALON GOLF per a nen	"	14	16	18
VESTIT MARINERA d'estam blau, pantalon llarg	"	20	25	30
ABRICS de nen, bona classe	"	15	25	35

La nostra Secció a Mida està a l'alçaria de les millors i posem especial cura en els treballs que ens són confiats

VENDES A L'ENGROS I AL DETALL

Sastreria ARBIOL

Hospital, 91

Telèfon, 17126 Barcelona

"JORDI"

SETMANARI

tot dibuixos historietes, en colors, dedicat a nois i noies

Ha sortit avui, dia 5, i cada dijous

15 cèntims

Demandes: **EDITORIAL ALTES** Tusel, 28.-Tel. 79381.-Barcelona (G.)

CAPSES DE LUXE

PER A CARAMELS ... ANTIGA CASA

BARGUES

38 -- SANT PAU -- 38

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DIVERSOS

VIES URINARIES

Malalties secretes - Defectes sexuals

POLICLINICA FARRE PIJOAN

Rambla de Canaletes, 11, 1.er

d'11 a 1 i de 4 a 8

Barbers i Perruquers

Fàbrica de sillons i aparells permanents (Unic) Viladomat, 13

CLINICA PRINCESA

Veneri - Sífilis - Matriu

Visita de 12 a 1 i de 7 a 9

Princesa, 6 (Entrada per Cotoners, 6)

OROMI (ANUNCIS)